

HARTI

லார்கீக லார்கால
வருடாந்த அறீக்கை
ANNUAL REPORT

2013

ஹெக்டர் கோப்பேகடுவ லார்கால
ஹெக்டர் கோப்பேகடுவ கமநல ஆராய்ச்சி, பயிற்சி நிறுவகம்
Hector Kobbekaduwa Agrarian Research and Training Institute

වාර්ෂික වාර්තාව 2013

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
114, විජේරාම මාවත,
කොළඹ 07.

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු
පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
අංක 114, විජේරාම මාවත
කොළඹ 07.

2014 සැප්තැම්බර් 15 දින

ගරු කෘෂිකර්ම අමාත්‍යතුමා
කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය
ගොවිජන මන්දිරය
80/5, රජමල්වත්ත පාර
බත්තරමුල්ල.

වාර්ෂික පාලන වාර්තාව හා විගණනය කරන ලද ගිණුම්

1972 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 14(2) වගන්තිය ප්‍රකාර, 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන්
අවසන් වන වර්ෂය සඳහා පාලක මණ්ඩලය වෙනුවෙන් පහත සඳහන් ලේඛන මේ සමඟ
ඉදිරිපත් කරමි.

1. වාර්ෂික පාලන වාර්තාව
2. ආදායම් සහ වියදම් විගණන වාර්තාව
3. විගණනය කරන ලද ශේෂ පත්‍රය
4. ගිණුම් සම්බන්ධයෙන් විගණකාධිපතිගේ නිරීක්ෂණ
5. විගණකාධිපතිගේ නිරීක්ෂණ සඳහා පිළිතුරු වාර්තාව

සභාපති
පාලක මණ්ඩල

පටුන

	පිටු අංක
සංස්ථාපනය	3-4
පාලක මණ්ඩලය	5-7
සංක්ෂිප්තය	8-9
කෘෂි ප්‍රතිපත්ති හා ව්‍යාපෘති ඇගයීම් අංශය	10-19
කෘෂි සම්පත් කළමනාකරණ අංශය	20-33
පාරිසරික සහ ජල සම්පත් කළමනාකරණ අංශය	34-45
අලෙවි ආහාර ප්‍රතිපත්ති හා කෘෂි ව්‍යාපාර අංශය	46-63
මානව සම්පත් සහ ආයතනික සංවර්ධන අංශය	64-80
අනෙකුත් ක්‍රියාකාරකම්	81-82
පුස්තකාලය	83-84
ප්‍රකාශන ඒකකය	85-86
දත්ත හා තොරතුරු කළමනාකරන ඒකකය	87-90
2013 දෙසැම්බර් 31 වෙනි දිනට කාර්ය මණ්ඩලයේ තත්ත්වය/ස්වභාවය	91
කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධන	92-95
ගිණුම්	96-107
විගණකාධිපතිගේ වාර්තාව 14 (2C)	108-113
විගණකාධිපතිගේ වාර්තාව 14(2C)- පිළිතුරු	114-117

සංස්ථාපනය

1972 අංක 05 දරන ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතන පනත යටතේ 1972 වර්ෂයේ ව්‍යවස්ථාපිත ආයතනයක් ලෙස හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය පිහිටුවනු ලැබ ඇත. මූලික අවස්ථාවේ දී ආයතනය වෙත එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහන ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානයේ විශේෂඥ ඥානය සහ මූල්‍ය සහයෝගය ලැබුණි. නිල බලයෙන් පවත්වන කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ ස්ථිර ලේකම්, පාලක මණ්ඩලයේ සභාපති වශයෙන් මෙම ආයතනය පාලනය කරයි. රටේ කෘෂි ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධනයට මුල්වන ආයතනයන්ගේ නියෝජිතයන්ගෙන් පාලක මණ්ඩලය සමන්විත වේ. අධ්‍යක්ෂවරයා ආයතනයේ ප්‍රධානියා සහ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියා වශයෙන් පාලක මණ්ඩලයේ සාමාජිකත්වය දරයි.

ආයතනයේ අරමුණු රාශියකි. රටේ සමාජ-ආර්ථික පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රමුඛයා වශයෙන් ජාතික සහ ජාත්‍යන්තර ආයතන මඟින් කරනු ලබන ගොවිජන ක්ෂේත්‍රයේ පර්යේෂණ වැඩි දියුණු කිරීම, සහයෝගය දීම, දිරි ගැන්වීම සහ සහභාගිත්වය ලබාදීම හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ අපේක්ෂාවයි. තව දුරටත්, ගොවිජන ක්ෂේත්‍රයේ ගැටලු සඳහා ප්‍රතිපත්තිමය නිර්දේශයන් සැපයීම අරමුණු කරගෙන ආයතනය මඟින් පර්යේෂණ හා විමර්ශන කටයුතු ඉටු කිරීමට අපේක්ෂා කරනු ලැබේ. පර්යේෂණයන්ට අමතරව, ආයතනය මඟින් ජාතික, කලාපීය සහ ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ/වැඩමුළු සහ පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වනු ලැබේ. සමස්තයක් වශයෙන් ආයතනය ගොවිජන ගැටලු සම්බන්ධ තොරතුරු එක්රැස් කිරීම හා බෙදාහැරීමේ කේන්ද්‍රස්ථානයක් ලෙස ක්‍රියාත්මක වේ.

ඉහත අරමුණු සාක්ෂාත් කරගැනීම සඳහා ආයතනයේ දැක්ම, මෙහෙවර සහ ඉලක්ක පහත සඳහන් වෙයි.

දැක්ම

තිරසර ගොවිජන සහ ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා දැනුම ජනනය සහ බෙදා හැරීමේ ප්‍රමුඛයා බවට පත්වීම.

මෙහෙවර

සමාජ-ආර්ථික පර්යේෂණ සහ පුහුණු ක්‍රියාකාරකම් ඔස්සේ ගොවිජන සහ ග්‍රාමීය අංශය ශක්තිමත් කිරීම.

ඉලක්ක

1. දැනුම ජනනය සහ නියමිත වෙලාවට බෙදා හැරීම මඟින් ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාවලිය වඩා කාර්යක්ෂම කිරීම
2. පුහුණු කිරීම් තුළින් ග්‍රාමීය සංවර්ධන පාර්ශවකරුවන්ගේ හැකියාවන් වැඩි දියුණු කිරීම
3. ක්‍රියාබද්ධ පර්යේෂණ තුළින් ග්‍රාමීය සංවර්ධන ආදර්ශයන් සැකසීම.
4. සැපයුම් ක්‍රියාවලිය තුළ සිටින පාර්ශවකරුවන් සඳහා වෙළෙඳපොළ බුද්ධි තොරතුරු සැපයීම.
5. ආයතනයේ සම්පත් කළමනාකරණය වැඩි දියුණු කිරීම.

අරමුණු

1. වෙළෙඳපොළ තොරතුරු ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්, ගොවීන් සහ වෙළෙඳුන් වෙත කාලීනව ව්‍යාප්ත කරලීම
2. ගොවිජන සේවා ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ යථා දැක්ම හඳුනා ගැනීම
3. පර්යේෂණ සැලසුම්කරණය - ගොවිජන සේවා ගැටලු පිළිබඳව ප්‍රමුඛතා නියම කරලීම
4. රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයේ සංවිධාන විශ්වවිද්‍යාල මෙන්ම කලාපීය සහ ජාත්‍යන්තර පර්යේෂණ ආයතන නියෝජිත ආයතන සමඟ සම්බන්ධතා ගොඩ නැගීම
5. ගොවිජන සේවා දත්ත පදනමෙහි විෂය පථය පුළුල් කොට සවිමත් කිරීම
6. අවැසි නිපුණතා තනි තනිවත් සාමූහිකවත් අත්පත් කර ගැනීම
7. කැපවීමෙන් යුත් ප්‍රවීණ හා තෘප්තිමත් සේවක කණ්ඩායමක් සිටීම.

පාලක මණ්ඩලය

- විජේරත්න සකලසූරිය මහතා - ලේකම්, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය සහ පාලක මණ්ඩල සභාපති, 2013 නොවැම්බර් දක්වා
- උදේනි වික්‍රමසිංහ මහතා - වැ.බ. ලේකම්, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය, පාලක මණ්ඩල සභාපති
- ආර්.එම්.ඩී.බී. මීගස්මුල්ල මහතා - ලේකම්, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය, සහ පාලක මණ්ඩල සභාපති, 2013.06.12 සිට
- නීතිඥ ලලිත් කාන්ත ජයසේකර - අධ්‍යක්ෂ, හෙ.කො.ගො.ප.පු ආයතනය, 2013 පෙබරවාරි දක්වා
- ඊ.එම්. අභයරත්න මහතා - අධ්‍යක්ෂ, හෙ.ගො.ප.පු.ආයතනය 2013. මාර්තු සිට
- ඒ.එල්.ඒ අශෝක සිරිවර්ධන මහතා - පාලක මණ්ඩල සාමාජික, අතිරේක ලේකම් (පාලන) කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය
- පී.එම් ශාන්ති ප්‍රනාන්දු මහත්මිය - අධ්‍යක්ෂ, ඉඩම් පරිහරණ ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව, 2013 ජූනි දක්වා
- එස්.ඩී.ඒ.බී. බොරලැස්ස - අතිරේක ලේකම් (ඉඩම්) ඉඩම් හා ඉඩම් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය (අගෝස්තු සිට)
- ඩී.සී.ඒ ගුණවර්ධන මහතා - අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව (මාර්තු දක්වා)
- පුෂ්පා වෙල්ලඡපිලි මෙනවිය - භාණ්ඩාගාර නියෝජ්‍ය ලේකම්, මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශය (2013. අප්‍රේල් සිට)
- ආචාර්ය ඩී.එස්.ඒ. විජේසුන්දර මහතා - අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව
- එම්.සී ගමගේ මහතා - අධ්‍යක්ෂ, සාම්ප්‍රදායික කර්මාන්ත හා කුඩා ව්‍යවසාය සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
- ජී.ඩී.ඩබ්. ජයවර්ධන මහතා - අතිරේක ලේකම්, වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය
- එන්.එච්.එම්. වික්‍රානන්ද මහතා - අතිරේක ලේකම් (පරිපාලන හා මූල්‍ය) අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය

- ආචාර්ය එල්.ඩබ්.ආර්. ද අල්විස් මහතා - ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාවාර්ය, වෘත්තීය අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය (සැප්තැම්බර් සිට)
- ඩී.ඩී ආරියරත්න මහතා - අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්) වාරි හා ජල සම්පත් කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශය
- ජේ.එම්. මංගලතිස්ස මහතා - අතිරේක ලේකම් (සංවර්ධන සහ සැලසුම්) සමුපකාර හා වෙළඳ අමාත්‍යාංශය
- එම්. අමරතුංග මහතා - අධ්‍යක්ෂ, පළාත් කාර්යාල මෙහෙයුම් දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
- ආචාර්ය කේ. සමරසිංහ මහතා - පීඨාධිපති, කෘෂිකර්ම පීඨය ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය (අගෝස්තු දක්වා)
- මහාචාර්ය රංජිත් සේනාරත්න මහතා - පීඨාධිපති, කෘෂිකර්ම පීඨය, ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය (අගෝස්තු දක්වා) උපකුලපති විශ්ව විද්‍යාල කොමිෂන් සභාව (සැප්තැම්බර් සිට)
- කේ.ජී ශ්‍රියාපාල මහතා - අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව (2013 ජූලි දක්වා)
- ආචාර්ය ආර්.ආර්.ඒ. විජේකෝන් මහතා - කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (2013 අගෝස්තු සිට)
- ආර්.පී.ආර්. රාජපක්ෂ මහතා - ඉඩම් කොමසාරිස් ජනරාල්
- එම්. ඒ. එස්. වීරසිංහ මහතා - ගොවිජන සංවර්ධන කොමසාරිස් ජනරාල්
- බදා කමලදාස මිය - වාරි මාර්ග අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
- ඩබ්.එච්. කරුණාරත්න මහතා - සමුපකාර සංවර්ධන කොමසාරිස් ජනරාල්
- ආචාර්ය ජේමලාල් කුරුප්පුආරච්චි මහතා - නියෝජ්‍ය ආහාර හා කෘෂිකර්ම ආයතනය
- ඒ. අයි පතිරණ මිය - වැඩ බලන ලේකම් (පාලක මණ්ඩලය)

පාලක මණ්ඩල රැස්වීම්

රැස්වීම පැවැත්වූ දින	සහභාගී වූ සාමාජික සංඛ්‍යාව
1. 2013 ජනවාරි 30	13
2. 2013 මාර්තු 27	10
3. 2013 අප්‍රේල් 24	13
4. 2013 ජූනි 26	15
5. 2013 ජූලි 31	10
6. 2013 අගෝස්තු 28	09
7. 2013 ඔක්තෝබර් 30	16
8. 2013 දෙසැම්බර් 05	13

විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුව

පුෂ්පා වෙල්ලඡපිලි මෙනවිය (සභාපති)	භාණ්ඩාගාර නියෝජ්‍ය ලේකම්, මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශය
ඒ.එල්.ඒ. අසෝක සිරිවර්ධන මහතා (සාමාජික)	අතිරේක ලේකම් (පාලන) කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය
ජී.එම්. ශාන්ති ප්‍රනාන්දු මිය (සාමාජික)	අධ්‍යක්ෂ, ඉඩම් පරිහරණ ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව (2013 ජූනි දක්වා)
එම්.සී. ගමගේ මහතා (සාමාජික)	අධ්‍යක්ෂ, සම්ප්‍රදායික කර්මාන්ත හා කුඩා ව්‍යවසාය සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව (2013 නොවැම්බර් සිට)
එම්.අයි. පුෂ්පා හේමමාලි මිය (නිරීක්ෂක)	විගණන අධිකාරී විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව
ඩබ්.කේ.එල්.ඊ. වලල්ලාවිට මහතා (නිරීක්ෂක)	ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණන නිලධාරී කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය

විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම්

රැස්වීම පැවැත්වූ දින	සහභාගී වූ සාමාජික සංඛ්‍යාව
1. 2013 මාර්තු 13	03
2. 2013 ජූනි 12	03
3. 2013 නොවැම්බර්	03
4. 2013 දෙසැම්බර්	03

සංක්ෂිප්තය

කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනවල ඵලදායිත්වය, නිෂ්පාදනය හා ලාභදායිත්වය වැඩි කර ගැනීම, ගොවිපල ආදායම ඉහළ නැංවීම සේම ආහාර සුරක්ෂිතතාවය, මහින්ද චින්තන ඉදිරි දැක්මෙහි සඳහන් ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිපත්තියෙහි විශේෂයෙන් අවධාරණය කර ඇති අරමුණු වේ. මෙම අරමුණු ඉටුකර ගැනීමේ දී හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ භූමිකාව ප්‍රමුඛ වේ. ගොවි කටයුතු සහ ග්‍රාමීය සංවර්ධන ක්ෂේත්‍රයට අදාළ වන සමාජ, ආර්ථික, ආයතනික, සංස්කෘතික සහ දේශපාලන ගැටලු සම්බන්ධයෙන් පර්යේෂණ සිදු කිරීමට හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය කැප වී සිටියි. පර්යේෂණයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් පසු එතුළින් මතු කර ගන්නා සොයා ගැනීම් හා එළඹෙන නිර්දේශ සහ යෝජනා වැඩසටහන් සැලසුම්කරුවන්ට සහ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්ට එම ගැටලු විසඳීමට ප්‍රයෝජනවත් වනු පිණිස බෙදා හරිනු ලැබේ. ගොවි කටයුතුවලට සම්බන්ධ නිලධාරීන්, ගොවීන් සහ වෙළෙඳුන් වැනි අනෙකුත් පාර්ශ්වකරුවන් පුහුණු කිරීම තුළින් මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම, ආහාර ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ වෙළෙඳපලවලින් එකතු කර ගන්නා තොරතුරු බෙදා හැරීම ද ආයතනයෙන් ඉටුවන කර්තව්‍යයන් වේ.

2013 වර්ෂය තුළ ආයතනය ක්‍රියාත්මක කළ ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රගතිය අන්තර්ගත මෙම වාර්ෂික වාර්තාව මාගේ ධුර කාලය තුළ පළවන ප්‍රථම වාර්ෂික වාර්තාව වේ.

මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලද රුපියල් මිලියන 20.6ක ප්‍රතිපාදන භාවිතා කරමින් 2013 වර්ෂය තුළ ක්‍රියාත්මක කරන ලද පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව 26කි. පශු සම්පත් සංවර්ධනය, තල් හා කිතුල් කර්මාන්ත, ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය, සංචාරක කෘෂිකර්මාන්තය, පලතුරු සහ එළවළු අපනයනය, බුලත් සහ කුරුඳු වගාවන්, තක්කාලි, කුළුබඩු ආශ්‍රිත තෙල් නිෂ්පාදන කර්මාන්තය යන ක්ෂේත්‍රවලට අදාළ ගැටලු පාදක කර ගනිමින් එම පර්යේෂණ සිදු කෙරිණි. එලෙස ආරම්භ කරන ලද ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රගතිය සැලකීමේ දී එක් ව්‍යාපෘතියක් හැර අනෙකුත් සියලුම ව්‍යාපෘති 100%ක ප්‍රගතියක් අත්පත් කර ගෙන තිබේ. මෙම පර්යේෂණ අතුරින් පර්යේෂණ 20ක් පමණ කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය, සමෘද්ධි, කුඩා ව්‍යවසාය, වාරිමාර්ග, කෘෂිකාර්මික බෝග අපනයන යන අමාත්‍යාංශ සහ ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය වැනි ආයතනවල ඉල්ලීම පරිදි සිදු කරන ලද ඒවාය. එම ආයතන ඒ ඒ අදාළ ක්ෂේත්‍රවල සංවර්ධන කටයුතු සිදු කිරීමේ දී මුහුණ දුන් ගැටලු පාදක කරගෙන මෙම අධ්‍යයනයන් සිදු කිරීම සඳහා ඉල්ලුම් කරන ලදීන් සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය උදෙසා එම පර්යේෂණ තුළින් ලැබූ ප්‍රතිඵල නිසැකවම ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇතැයි තෘප්තිමත් වීමට අපට හැකිය.

මීට අමතරව 2013 වර්ෂය තුළ ක්‍රියාබද්ධ පර්යේෂණ 02ක් ද සිදු කරන ලදී. ගෝණකුඹුක්වැව කෘෂි ගම්මාන සංවර්ධන මොඩලයේ දෙවන අදියර ක්‍රියාත්මක කිරීම එහි පළමු වැන්නයි. මෙම අධ්‍යයනය යටතේ වක්‍රීය අරමුදල් තර කිරීම සඳහා වන ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරන ලදී. දෙවන ක්‍රියාබද්ධ පර්යේෂණය ද මීට ඉහත සිදු කළ ව්‍යාපෘතියක් අඛණ්ඩව සිදු කරගෙන යාමකි. ආපනශාලාවෙන් ඉවත් කරන අපද්‍රව්‍ය ඵලදායී ලෙස උපයෝගී කර ගනිමින් ජීව වායුව උත්පාදනය කිරීම තුළින් එල්.පී.පී. වායුව වෙනුවෙන් වැය කරන මුදල් අඩුකර ගැනීම එම ව්‍යාපෘතියයි.

ගොවීන් සහ ගොවි නිලධාරීන් පුහුණු කිරීම හරහා මානව සම්පත් සංවර්ධනය තුළින් ද 2013 වසර තුළ ආයතනය සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් අත්පත් කරගෙන තිබේ. දිවයිනේ දිස්ත්‍රික්ක විශාල සංඛ්‍යාවක් ආවරණය කරමින් පුහුණුකරුවන් 6058 දෙනෙකුට පුහුණු වැඩසටහන් 82ක් ඔස්සේ පුහුණුව ලබා දෙන ලදී. 2012 වසර හා සැසඳීමේ දී එය 28%ක වර්ධනයක් වන අතර පුහුණුකරුවන් ප්‍රමාණයේ 20%ක වර්ධනයකි.

ගොවි කටයුතු ක්ෂේත්‍රයේ අප සතු අත්දැකීම් බොහෝ ආයතන සමඟ බෙදා හදා ගැනීමටත් එම ආයතන සමඟ පවතින සබඳතා තර කර ගැනීමටත් පුහුණු වැඩසටහන් හරහා අපට ඉඩකඩ සැලසිණි. පළාත් සභා, අපනයන කෘෂි බෝග දෙපාර්තමේන්තුව, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව ඒ අතර වේ.

ඉන් ඔබ්බට ගොස් ග්‍රාමීය සංවර්ධනය පිළිබඳ යහභාවිතාවන් හා නවීකරණය පිළිබඳ දේශීය අත්දැකීම් බංගලාදේශයේ පළාත් පාලන හා සමූපකාර අමාත්‍යාංශයේ ඉහළ නිලධාරීන් සමඟ සාර්ථක ලෙස හුවමාරු කර ගැනීමට ද 2013 වසරේ දී හැකිවිය. බංගලාදේශයේ පැමිණි නිලධාරීන් 14 දෙනෙකුට සමාද්ධි අධිකාරිය, සම්ප්‍රදායික කර්මාන්ත සහ කුඩා ව්‍යවසාය සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය, සර්වෝදය වැඩසටහන වැනි ආයතන හා සංවිධාන මගින් මෙහෙය වනු ලැබූ සාර්ථක ව්‍යාපෘති සහ වැඩසටහන් පිළිබඳ න්‍යායාත්මක සහ ප්‍රායෝගික අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු සලසා දුණි.

මෙම වසර තුළ ආයතන කාර්ය මණ්ඩලයේ හැකියාවන් වර්ධනය කිරීම උදෙසා ද වැඩි අවධානයක් යොමු කරනු ලැබිණි. රුපියල් මිලියන 1.1ක මුදලක් ඒ සඳහා වැය කළ අතර මාණ්ඩලික හා මාණ්ඩලික නොවන නිලධාරීන් 46 කට ඵලෙස පුහුණු වීම් ලබා දුනි.

පසුගිය වර්ෂයේ මෙන්ම 2013 වර්ෂයේ ද ආයතනය ලද ආදායම්වල ඉහළ යාමක් දැකිය හැකිය. 2012 වර්ෂයේ ආයතනය ලද ආදායම රුපියල් මිලියන 23.06ක් වූ අතර 2013 වර්ෂයේ එය රුපියල් මිලියන 25 දක්වා ඉහළ ගොස් තිබේ. විධිමත් නඩත්තුව හා කළමනාකරණය තුළින් සම්මන්ත්‍රණ/ දේශන ශාලා හා ඒ ආශ්‍රිත පහසුකම් ඉහළ දැමීමෙන් වැඩි පාරිභෝගික පිරිසක් ආකර්ෂණය කර ගන්නට සමත්වීම ආදායම ඉහළ යාමට ඉවහල් වූ ප්‍රධානම හේතුවයි.

ඊ.එම්. අභයරත්න
අධ්‍යක්ෂ.

අවසන් කළ අධ්‍යයන

01. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වැඩිදියුණු කරන ලද ක්ෂේත්‍ර බෝග සහ එළවළු බෝග ප්‍රභේද භාවිතා කිරීම අවම වීමට හේතු

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : ජේ.කේ.එම්.ඩී. වන්දුසිරි මහතා - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී

බී.ඒ.ඩී.එස්. බමුණුආචාර්ය මිය - සම පර්යේෂිකා

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය හා අරමුණු :

2012 වර්ෂයේ දී ආරම්භ කළ මෙම අධ්‍යයනය අවසන් කරනු ලැබුයේ 2013 මාර්තු මසදී ය. මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වැඩි දියුණු කළ ක්ෂේත්‍ර බෝග වන මිරිස්, බඩ ඉරිඟු, මාළු මිරිස්, තක්කාලි, වම්බටු සහ මෑ වැනි එළවළු බීජ විශේෂ භාවිතා කිරීම අවම වීම සඳහා බලපා ඇති කරුණු සොයා බැලීමයි. විශේෂිත අරමුණු වූයේ මතු සඳහන් කරන ලද බෝගවල ප්‍රභේදයන් පිළිබඳ ඇති දැනුම සහ ඒවා භාවිතා කිරීමේ මට්ටම අධ්‍යයනය කිරීම සහ ඒවා භාවිතා කිරීම සඳහා බලපා ඇති සමාජ, ආර්ථික, අධ්‍යාපනික සහ වෙනත් සාධක සොයා බැලීමයි. අනුරාධපුර, පුත්තලම, මහනුවර, නුවරඑළිය, බදුල්ල, මොණරාගල සහ අම්පාර යන දිස්ත්‍රික්කවල ප්‍රදේශවල මෙම බෝග වගා කරන ගොවීන් ඇසුරින් කරන ලද ආනුභාවික සමීක්ෂණයක් පාදක කර ගනිමින් මෙම අධ්‍යයනය සිදු කෙරිණි.

දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වැඩි දියුණු කරන ලද සමහර බෝග ප්‍රභේද වන බඩ ඉරිඟු (සම්පත් සහ හදා) සහ මාළු මිරිස් ප්‍රභේද (ලංකා යෙලෝ මැක්ස්) ගොවීන් විසින් භාවිතා කිරීම ඉතාමත් දුර්වල මට්ටමක පවතින බව අධ්‍යයනයේ සොයා ගැනීම් තුළින් තහවුරු විය. මිරිස් (KA-2, MI - 2), තක්කාලි (තිළිණ), වම්බටු (අමන්දා සහ ලේන ඉරි) සහ මෑ (පොළොන්න, වැල් පොළොන්න සහ බුම්බා) වැනි බෝග සඳහා වැඩි දියුණු කළ සමහර ප්‍රභේදවල භාවිත තත්ත්වය තරමක් දුරට සතුටුදායක මට්ටමක පැවතිණි. කෙසේ නමුත්, උක්ත බෝගවලටම අයත් වෙනත් විශේෂ භාවිතා කිරීම මුළුමනින්ම දුර්වල මට්ටමක පැවතිණි. එම විශේෂ වූයේ, ගල්කිරියාගම වරණය සහ MI - කොළ මිරිස් ප්‍රභේදයන් තක්කාලි බීජ ප්‍රභේදයක් වන මහේෂි, හාතිය, ලංකා වෙරි සහ ලංකා සවර් ආදියයි.

මෙම ප්‍රභේදවල බීජ භාවිතය අවම මට්ටමක පැවතීමට හේතු

1. වැඩිදියුණු කළ ප්‍රභේද වර්ග පිළිබඳ ගොවීන් තුළ දැනුවත්භාවයක් නොමැති වීම.
2. ප්‍රමාණවත් නොවන නිෂ්පාදනය සහ අවිධිමත් බෙදාහැරීම නිසා කලට වේලාවට මිල දී ගැනීමට ප්‍රමාණවත් සහ තත්ත්වයෙන් උසස් බීජ නොමැති වීම.
3. පෞද්ගලික අංශයෙන් සපයන ආකාරයේ ආකර්ෂණීය සේවාවක් (පුහුණු උපදෙස්, සහ අනෙකුත් යෙදවුම් සැපයීම) සහතික කිරීමට කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව අපොහොසත් වීම.

- 4. දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රභේද හා සංසන්දනය කිරීමේදී වැඩි අස්වැන්නක් සහ ආදායමක් ලැබෙන ආයතනික දෙමුහුන් ප්‍රභේද කෙරෙහි ගොවීන් දක්වන ආකර්ෂණය.

දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රභේද පළිබෝධ සහ රෝගවලට දක්වන නැඹුරුතාවය නිසා ද මෙම ප්‍රභේද භාවිතා කිරීම අවම වී ඇත.

නිර්දේශ

- 1. පුහුණු වැඩසටහන් සහ ආදර්ශනයන් වැනි ක්‍රම මඟින් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව වැඩි දියුණු කරන ලද ප්‍රභේද පිළිබඳ ගොවීන් වඩාත් දැනුවත් කිරීම.
- 2. ආනයනික ප්‍රභේද වර්ග සමඟ තරඟ කළ හැකි උසස් ගුණාංග සහිතව වැඩි දියුණු කරන ලද ප්‍රභේදවල බීජ සැපයීම සහ ගොවිජන සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානවලට බෙදා හැරීම.
- 3. බීජ ආනයනය කර බෙදා හරින සමාගම් සිදු කරන පරිදි සාම්පල බීජ පැකට්ටුවක් අත්හදා බැලීම පිණිස ලබාදීමෙන් නව ප්‍රභේද පිළිබඳව ගොවීන්ට ඒත්තු ගැන්වීම.
- 4. වැඩි අස්වැන්නක් සහ ආදායමක් ලබා ගැනීම වැනි ගොවීන්ගේ අවශ්‍යතා සැලකිල්ලට ගනිමින් හා ප්‍රභේද වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම.

02 ශ්‍රී ලංකාවේ ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන සාර්ථකත්වයට බලපෑ කරුණු හඳුනා ගැනීම සඳහා විවිධ ආකෘතීන් අධ්‍යයනය

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : ජේ.කේ.එම්.ඩී. චන්ද්‍රසිරි මහතා- සම්බන්ධීකරකණ නිලධාරී
 බී.ඒ.ඩී.එස්. බමුණුආරච්චි මිය - සම පර්යේෂිකා

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය සහ අරමුණු :

ශ්‍රී ලංකාවේ එකක් දුප්පත් ජනතාවගේ ණය අවශ්‍යතා සපුරාලීම පිණිස 1980 පමණ කාලයේ සිට ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය සැපයුම් ක්‍රමය බවට පත්විය. ජනප්‍රිය වූ ක්‍රමයකි, ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ක්‍රමය. දුප්පත් ජනතාවගේ ණය අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කිරීම පිණිස රජය මෙන්ම පෞද්ගලික අංශය ද විශේෂයෙන් රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ද විවිධ ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ක්‍රම ශ්‍රී ලංකාව තුළ ආරම්භ කර තිබේ. ගොවි බැංකු ක්‍රමය, දුප්පත් ජනතාවට ණය ලබාදීමට සහ ඉතිරිකිරීම් අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කිරීම පිණිස රජය විසින් ආරම්භ කළ එවැනි එක් ව්‍යාපෘතියකි. කෙතරම් දුරට එහි ඉලක්ක සපුරා ගැනීම පිණිස එයට හැකියාව ලැබී ඇත්ද යන්න විමසා බැලිය යුතුය. මේ අතර ඉතා හොඳින් ක්‍රියාත්මක වන ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ක්‍රම ලංකාවේ පවතී. ගොවි බැංකු වැනි වෙනත් ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ක්‍රම සාර්ථකව පවත්වා ගෙන යනු පිණිස සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක වන ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතනවලින් උගත හැකි පාඩම් හා මඟ පෙන්වීම් අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා මෙම අධ්‍යයනය සිදු කරන ලදී. මෙම අධ්‍යයනයේ මූලික අරමුණ වූයේ විවිධ ආකෘතීන් යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය වැඩසටහන් ඒවායෙහි අරමුණු, ඉලක්ක සාර්ථකව ජය ගැනීම සඳහා යොදා ගන්නා

සංවිධාන සැකැස්ම සහ මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගැනීමයි. මේ යටතේ ප්‍රජා බැංකු ක්‍රමය සහ මධ්‍යගත බැංකු ක්‍රමය යන මාදිලි දෙක යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය යෝජනා ක්‍රම 04ක් පිළිබඳ අධ්‍යයනය කරන ලදී. ඒ අතුරින් ප්‍රජා බැංකු ක්‍රමය යටතේ හම්බන්තොට ජන ශක්ති බැංකුව සහ ශ්‍රී ලංකා කාන්තා සංවර්ධන සේවා සමුපකාර සමිතිය අධ්‍යයනයට යොදා ගත් අතර මධ්‍යගත බැංකු ක්‍රමය යටතේ මඩකලපුවේ තරුණ ක්‍රිස්තියානි කාන්තා සංගමය පදනම් කරගෙන ක්‍රියාත්මක වන ක්ෂුද්‍ර ණය ක්‍රමය සහ ගොවි බැංකු ක්‍රමය අධ්‍යයනයට පාදක කර ගන්නා ලදී.

සොයා ගැනීම්

සංවිධාන සැකැස්ම, මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලිය සහ නීති රෙගුලාසි සහ පහත දැක්වෙන උපාය මාර්ග සාර්ථක ලෙස තම ව්‍යාපාරයට ගලපා ගැනීම හේතුවෙන් මධ්‍යගත බැංකු ක්‍රමයට වඩා ප්‍රජා බැංකු ක්‍රමය පාදක කර ගත් ණය ක්‍රමය වඩාත් සාර්ථක වී ඇති බව පෙනේ.

1. ප්‍රජා බැංකු ක්‍රමය යටතේ බැංකුව එහි සාමාජිකයින්ට ඉතා සමීප වන අතර නිරන්තරයෙන් ඔවුන් සමඟ අන්‍යෝන්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වයක් පවත්වා ගෙන යන බැවින් ජනතාව බැංකුව තමන්ගේ ම ආයතනයක් ලෙස සිතමින් එය නගා සිටුවන්නට සහාය වෙති.
2. ණය ක්‍රමයට අදාළ නීති සහ රෙගුලාසි සකස් කිරීම සඳහා සාමාජිකත්වයේ ඉහළ සහභාගිත්වයක් පැවතීම, එහි ක්‍රියාකාරකම් කළමනාකරණය හා අධීක්ෂණය කිරීමට දායකත්වය ලබා ගැනීම ද මේවායේ සාර්ථකත්වයට හේතු වී තිබේ.
3. බැංකුවේ සියලු ක්‍රියාකාරකම් කුඩා කණ්ඩායම්වල හා වෙනත් සාමාජික කවචල සාකච්ඡා කරන බැවින් විනිවිද භාවයකින් යුක්තය. තවද, බැංකුවේ ගිණුම් අභ්‍යන්තරව හා බාහිරව විගණනය වෙයි. එබැවින් සාමාජිකයෝ බැංකුව කෙරෙහි විශ්වාසය තබති.
4. ඉහළ කාර්යක්ෂමතාවයක් දැක්වූ සාමාජිකයින් අතරින් පිරිසක් වැටුප් ගෙවා බැංකුවේ කළමනාකරණ කටයුතු කරගෙන යෑම සඳහා අනුයුක්ත කර තිබීම තුළින් තම සම්පූර්ණ ශ්‍රමය බැංකුවේ අභිවෘද්ධිය සඳහා යෙදවීමට සාමාජිකයින්ට හැකි වී තිබේ.
5. ඉතුරුම් ප්‍රවර්ධන ඉලක්ක සපුරා ගැනීම, ණය ප්‍රදානය, ණය අයකර ගැනීම සහ ලාභ ඉපයීම වැනි ඉලක්ක සපුරා ගැනීම සඳහා ණය යෝජනා ක්‍රමයෙහි සේවය කරන සියලුම කාර්යමණ්ඩලය දිරි ගැන්වීම. එහි දී ඔවුන්ගේ කාර්ය සාධනය සැලකිල්ලට ගෙන වැටුප් වර්ධක, දීමනා ලබාදීම හරහා ඔවුන්ගෙන් උපරිම කාර්යක්ෂමතාවයකින් යුතුව සේවය ලබා ගැනීම.
6. කාර්යසාධනය සැලකිල්ලට ගෙන තනි තනි සාමාජිකයින් කුඩා කණ්ඩායම්, ග්‍රාමීය සමිති සහ බැංකු ලෙස වර්ගීකරණය කිරීමෙන් සහ එම කාර්ය සාධන මට්ටම සැලකිල්ලට ගෙන ප්‍රතිලාභ ලබාදීම (විවිධ වර්ගයේ ණය සහ එහි ප්‍රමාණය) මේවායේ සාර්ථකත්වයට බල පා තිබේ.

- 7. තනි තනි බැංකු ඒකකවල සහ ඒවායේ සාමාජිකයින්ගේ, කුඩා කණ්ඩායම් සහ කළමනාකාරිත්වයේ විවිධ අංශ ඇතුළු සියලුම අංශවල කාර්ය සාධනය අඛණ්ඩව අධීක්ෂණය කිරීම සහ කල් නොයවා වැරදි නිවැරදි කිරීම සඳහා පියවර ගැනීම නිසා ශක්තිමත්ව සහ සුබනමා ලෙස මෙවැනි ණය යෝජනා ක්‍රම අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වේ.
- 8. රක්ෂණ පහසුකම් සැපයීම ඇතුළු පුළුල් ක්ෂේත්‍රයකට සේවාවන් ව්‍යාප්ත කිරීම මෙන්ම වෙනත් සමාජ සහ සංස්කෘතික සේවා හරහා ජනතාවට වැඩි ප්‍රතිලාභ ලබා දීම වැනි හේතු නිසා ජනතාව විශාල පිරිසක් බැංකුව වෙත ආකර්ෂණය වී සිටිති.

නිර්දේශ

- 1. අනෙකුත් සාර්ථක ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය යෝජනා ක්‍රම මෙන්ම ගොවි බැංකුවට ද තම ජනතාව වෙත වඩාත් ළංවීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුව ඇත. තව ද කුඩා කණ්ඩායම්වල සෑම සාමාජිකයෙකුටම ප්‍රතිලාභ ලැබීම පිණිස කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ඔවුන් සෑම දෙනාගේම සහභාගිත්වය දිරිගැන්විය යුතුය. ගොවීන්ගේ කාර්යබහුලත්වය නිසා කුඩා කණ්ඩායම්වලට සහභාගි වීමට ගොවීන්ට නොහැකි නම් ඒ සඳහා සහභාගි වීමට කාන්තා සාමාජිකයින් දිරි ගැන්විය යුතුය.
- 2. ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය යෝජනා ක්‍රමවල සාර්ථකත්වයට බල පෑ සාධක වන සියලු ක්‍රියාකාරකම්වල හා ගිණුම්වල විනිවිදභාවය, සියලු සාමාජිකයින්ගේ සහභාගිත්වය ලබා ගැනීම, සාමජිකයින්ට මෙන්ම සේවකයින්ට ඔවුන්ගේ කාර්යසාධනය මත ප්‍රතිලාභ සහ සේවා ලබාදීම යන කරුණු ගොවි බැංකු ක්‍රමය වෙත ද ගලපා ගත යුතුය.

02. ශ්‍රී ලංකාවේ දුප්පත්කම තුරන් කිරීමෙහි ලා සමෘද්ධි බැංකුවල කාර්යභාරය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : එම්.කේ.එන්. දමයන්ති මෙනවිය - සම්බන්ධීකාරක
පී.ඒ.ජේ. වම්පිකා මෙනවිය - සම පර්යේෂිකා

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය හා අරමුදල :

ශ්‍රී ලංකාවේ දිළිඳුකම තුරන්කරලීම සඳහා සමෘද්ධි බැංකුවල කාර්යභාරය අධ්‍යයනය කිරීම සහ කාර්යක්ෂම සහ ඵලදායී සේවාවක් ලබා ගැනීම සඳහා මෙන්ම ලබාදීම සඳහා සමෘද්ධි ප්‍රතිලාභීන් සහ සමෘද්ධි නිලධාරීන් මුහුණ දුන් අපහසුතා සහ ගැටලු හඳුනා ගැනීම මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ විය.

- 1. සමෘද්ධි බැංකු සංගම්වල ශක්තීන්, දුර්වලතා, අවස්ථා සහ තර්ජන තක්සේරු කිරීම
- 2. සමෘද්ධි බැංකුවලින් ලබාදෙන සේවාව පිළිබඳ ප්‍රතිලාභීන්ගේ හැඟීම හඳුනා ගැනීම
- 3. බැංකු පුරුදුවලට සහ දිළිඳු ජනතාව සවිබල ගැන්වීමට අදාළ ගැටලු හඳුනා ගැනීම.

4. සමාද්ධි බැංකුවල ආර්ථික සහ සුභ සාධන බලපෑම තක්සේරු කිරීම.

සොයා ගැනීම්

1. සමාද්ධි බැංකු හෝ ඒවායෙහි සේවාවට අදාළව කිසිදු අපහසුතාවයක් හෝ ගැටලුවකට තමන් මුහුණ නොදුන් බව 50%ක් බැංකු ගනුදෙනුකරුවෝ සඳහන් කළහ. තමන් අපහසුතාවයට පත් වූ බව දැක්වූ ගනුදෙනුකරුවන් ප්‍රධාන වශයෙන් සඳහන් කළේ සමාද්ධි සහනාධාරය ලබා දීමේ ප්‍රමාදය (39.7%), බැංකු කටයුතු සම්බන්ධ තොරතුරු ප්‍රමාණවත් නොවීම (30.5%), සමාද්ධි සංවර්ධන නිලධාරීන්ගේ අකාර්යක්ෂම සහ නිශ්චල සේවාව (24.4%), උපරිම ණය ප්‍රමාණය ප්‍රමාණවත් නොවීම (6%) ආදී කරුණුය.
2. ගනුදෙනුකරුවන් අතරින් 13.4%ක් පසුගිය වර්ෂ 05ක කාලය තුළ ණය ලබාගෙන නොතිබුණු අතර 51.1% ගනුදෙනුකරුවන් 3-10 දක්වා වාර ගණනක් ණය ලබාගෙන තිබුණි.
3. සියයට හතළිහක් ගනුදෙනුකරුවන් හෙළි කර සිටියේ සමාද්ධි ඉතුරුම් /ණය තමන්ට නව රැකියා අවස්ථා උදාකර ගැනීමට අත්වැලක් වූ බවයි.
4. සමාද්ධි ප්‍රතිලාභී පවුල් 19%ක් හැරෙන්නට ඉතිරි සියලුම පවුල්වල මාසික ආදායම රු.5000ට වඩා අඩුවිය.

නිර්දේශ

1. ප්‍රශස්ත මට්ටමින් ඉලක්ක සපුරා ගැනීම සඳහා බිම් මට්ටමින් සමීක්ෂණයක් කඩිනමින් සිදු කිරීම
2. තීරණ ගැනීමේ හැකියාව අවශ්‍යතන්හි විමධ්‍යගතකර පැවතිය යුතුය.
3. ඉතා හොඳ ණය ඉතිහාසයක් ඇති ගනුදෙනුකරුවන් සඳහා ඉහළ සීමාවක ණය යෝජනා ක්‍රමයක් හඳුන්වා දිය යුතුය.
4. අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා, තරුණයින් සඳහා, ආදායමක් උපයාගත හැකි ආබාධිත පුද්ගලයින් සඳහා සහ වැන්දඹුවන් සඳහා වශයෙන් නව ණය යෝජනා ක්‍රම බැංකු විසින් හඳුන්වා දිය යුතුය.

04. තල්කර්මාන්තකරුවන්ගේ සමාජ - ආර්ථික තත්ත්වය සහ ඔවුන්ගේ ගැටලු පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක්

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : ආර්.එල්.එන්. ජයතිස්ස මහතා - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී
ශ්‍රී විජේන්ද්‍ර මහතා - සම පර්යේෂක

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය හා අරමුණු

තල්, ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරු, නැගෙනහිර සහ දකුණු ප්‍රදේශවල ස්වභාවිකව වැඩෙන ශාකයකි. මීට පෙර සිදු කරන ලද පර්යේෂණවලට අනුව තල් ශාකයෙන් ලබා ගතහැකි ප්‍රයෝජන ප්‍රමාණය සංඛ්‍යාත්මකව 300ක් වන නමුත් දැනට ඉන් ලබාගන්නා ඉතා අල්ප ප්‍රයෝජන ප්‍රමාණයකි. එබැවින් මෙම ශාකය විවිධ නිෂ්පාදන සිදු කිරීම සඳහා ආදායම් මාර්ගයක් ලෙස ඉහළ ශබ්‍යතාවයක් සහිතය. කෙසේ නමුත්, උතුරේ පැවති යුද ගැටුම් හේතුවෙන් තල් කර්මාන්තය බිඳ වැටිණි. යුද්ධය අවසන් වීමත් සමග උතුරේ ජනතාවගේ බිඳ වැටුණු කර්මාන්ත හා ආදායම් මාර්ග නැවත නගා සිටුවීමේ අවශ්‍යතාවය පවතී. ඒ සඳහා තල් කර්මාන්තයේ වර්තමාන තත්ත්වය අවබෝධ කර ගැනීම සහ එය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා පවතින බාධා හඳුනාගැනීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ.

මෙම අධ්‍යයනයේ මූලික අරමුණ වූයේ තල් කර්මාන්තයේ වර්තමාන තත්ත්වය අධ්‍යයනය කිරීම සහ එය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා පවතින බාධා අධ්‍යයනය කිරීමයි. වව්නියාව, කිලිනොච්චිය, යාපනය, මුලතිව්, මන්නාරම සහ මඩකලපුව යන දිස්ත්‍රික්ක කේන්ද්‍ර කරගනිමින් අධ්‍යයනය සිදු කෙරිණි. තල් තෙලිප්ප, තල් කොළ, තල් ගසේ කඳ ආදිය ආශ්‍රිත විවිධ නිෂ්පාදන ක්‍රියාකාරකම් හි නිරත ජනතාව අශ්‍රිතව සිදු කළ නියැදි සමීක්ෂණය සහ තල් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන මිලදී ගැනීම, සකස් කිරීම සහ අලෙවියෙහි නිරතව සිටි සමුපකාර සමිති හරහා දත්ත එකතු කර ගැනීම මෙම අධ්‍යයනයේ දත්ත එක්රැස් කර ගැනීමේ ප්‍රධාන ක්‍රමවේදයන්ය.

සොයා ගැනීම්

1. තල් රා කර්මාන්තය ආශ්‍රිත සමාජ - ආර්ථික කරුණු සැලකීමේදී 87%ක් රා මදින්නෝ හින්දු ජාතිකයෝය. ද්‍රවිඩ සහ බහුතර ජනතාවක් තමන්ගේම (86%) සහ ස්ථිර නිවසක (70%) විසූ අතර ඉන් 77%ක් ගඩොලින් තැනූ ඒවා වූ අතර 75%කට විදුලි නොතිබිණි.
2. අධ්‍යයනයට යොදා ගත් දිස්ත්‍රික්කයන් හි බහුතරයක් රා මදින්නන්ගේ (65%) ප්‍රධාන ජීවිකාව වූයේ තල් රා මැදීමයි. ඉන් 75%ක් තම ද්විතියික රැකියාව වශයෙන් කෘෂිකර්මාන්තයෙහි සහ පුහුණු ශ්‍රමයෙහි නිරතව සිටියහ.
3. තෝරා ගත් සෑම දිස්ත්‍රික්කයකම රා මදින්නන් 75%ක් තෙලිප්ප වලින් රා සකස් කර සමුපකාර වලට විකුණන අතර සමුපකාර විසින් තෙලිප්ප සහ හකුරු වැනි වෙනත් නිෂ්පාදන සිදු කිරීම දකිනු ලැබිණි.
4. නිෂ්පාදනය උපරිම කාලවලදී විකිණීම අපහසු හෙයින් සමුපකාර සමිති මගින් මිල දී ගන්නා රා ප්‍රමාණය සීමා කිරීමට සිදුවේ.
5. සමුපකාරය මගින් ඒවා අලෙවිය හේතුවෙන් ප්‍රදේශයේ නීති විරෝධී මත්පැන් වෙළඳාමට වැට බැදී තිබේ.
6. රා මදින්නන්ට එමගින් ආකර්ෂණීය ආදායමක් උපයාගත හැකිය. බොහෝ විට දළ වශයෙන් රු.62,000/- සිට රු.86,000/- දක්වා වූ ආදායමක් මාසිකව ලබාගත හැකි නමුත් පැහැදිලිව පෙනෙන්නට පවතින දෙයක් නම් ඔවුන් තම ආදායම් ඉතිරි කිරීමේ නැඹුරුවක් නැති බවයි.මෙම වෘත්තියට අදාළ අඩු සමාජ පිළිගැනීම නිසා 90%ක් රා මදින පවුල්වල අය එහි ආදායම පවා නොතකා තම දරුවන් මෙම වෘත්තියට යොමු වනු දැකීමට අකමැතිය.

නිර්දේශ

1. උතුරු ප්‍රදේශවල ජනතාව විසින් නීතිවිරෝධී ලෙස නිෂ්පාදනය කරන මත්පැන් තහනම් කර තල් රා අලෙවිය පුළුල් කිරීම හා සමගාමීව රට තුළට එතනෝල් ගෙන්වීම නැවැත්වීම.
2. තල් ගසට නැගීම සඳහා ගසින් ගසට ගෙන යා හැකි සරල ජංගම උපකරණයක් හඳුන්වා දීම සහ ඒ හරහා තරුණ පිරිස් රා ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සඳහා උනන්දු කරවීම, තෙලිජ්ජ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සිදු කිරීම සඳහා තාක්ෂණය හඳුන්වා දීම.
3. ආකල්ප සංවර්ධනය කිරීමේ පුහුණු වැඩසටහන් හරහා රා මදින්නන්ට තම ආදායම ප්‍රයෝජනවත් කාර්යයන් සඳහා ඉතිරි කිරීමට දිරිමත් කිරීම.

05. කිතුල් කර්මාන්තයේ වර්තමාන තත්ත්වය හා අනාගත විභවතාව

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : ඉන්දිකා පතිරණ මිය - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීන්
 එම්.ඩී.සුසිලා ලුර්දු මිය - සම පර්යේෂිකා

මූලාශ්‍රය: ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය සහ අරමුණ:

කිතුල් කර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා රජය මැදිහත් වුව ද වර්තමානය වන විටත් එය ග්‍රාමීය කර්මාන්තයක් වශයෙන් හෝ ස්වයං රැකියාවක් වශයෙන් හෝ දියුණු වී නොමැතිවීමට හේතු සාධක මොනවාද යන්න හඳුනාගැනීම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ විය. විශේෂිත අරමුණු වූයේ (i) කිතුල් කර්මාන්තයේ නියැලෙන ප්‍රජාවගේ සමාජ ආර්ථික ගැටලු මොනවාද යන්න හඳුනාගැනීම (ii) කිතුල් නිෂ්පාදන සඳහා වෙළෙඳපොළ ගැටලු පවතීද? ඒ මොනවා ද යන්න හඳුනාගැනීම (iii) කර්මාන්තයේ සංවර්ධනය සඳහා වන බාධාවන්ට විසඳුම් සොයා බැලීම යි.

සොයා ගැනීම්:

1. කිතුල් සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන හතරක් හා කිතුල් අලෙවි මධ්‍යස්ථාන 15ක් ලංකාව පුරා ස්ථාපිත කර ඇත්තේ මේ වන විට ඒවායින් රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ කොළොන්න ප්‍රාදේශීය ලේකම් බල ප්‍රදේශයේ පිහිටි සැකසුම් මධ්‍යස්ථානය හැර සෙසු සියල්ල ක්‍රියාත්මක නොවේ. රජය මෙම මධ්‍යස්ථාන කිතුල් සමුපකාර සමිති හරහා ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු සලසා තිබුණ ද ඒවා අසාර්ථක වී තිබේ. මේ වන විට එම මධ්‍යස්ථාන ගරා වැටෙන තත්ත්වයකට පත්ව ඇත. මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ කොටපොළ ප්‍රාදේශීය ලේකම් බල ප්‍රදේශයට අයත් කැටවල පැණි ගම්මානයට ලබා දී ඇති මූල්‍යමය වටිනාකමකින් යුතු උපකරණ මෙන්ම තෙලිදිය උණු කිරීමේ යන්ත්‍ර ලබා දී තිබුණ ද ඒවා මේ වන තෙක් භාවිතයට ගෙන නොමැත.

2. කිතුල් පැණි හා හකුරු නිෂ්පාදනය මහා පරිමාණයෙන් සිදු කරනු ලබන පෞද්ගලික අංශයේ පිරිස් ගුණාත්මක බවින් අඩු නිෂ්පාදන වෙළෙඳපොළට නිකුත් කිරීම කිතුල් ආශ්‍රිත කර්මාන්තයට දැඩි ලෙස බලපා තිබේ. අධ්‍යයනය තුළින් සනාථ වූ කරුණක් ලෙස පෞද්ගලික අංශයේ මහා පරිමාණයෙන් කිතුල් හකුරු නිෂ්පාදනයේ දී 80%ක් පමණම සීනි මිශ්‍ර කිරීම සිදු වේ. පැණි නිෂ්පාදනයේ දී ද තත්ත්වය පැණි සඳහා ද ඉතා ඉහළ ප්‍රතිශතයක සීනි මිශ්‍ර කිරීමක් සිදු වේ. ඒ නිසා වෙළෙඳපොළ තුළ ගුණාත්මක නිෂ්පාදන අවම වේ.
3. කැස්පර් ක්‍රමය භාවිතා කිරීම සම්බන්ධයෙන් කිතුල් කාර්මිකයින් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වූව ද ඒවා කිතුල් ගොවීන් අතර ව්‍යාප්තවීමක් දක්නට නොවේ. අධ්‍යයන නියැදියෙන් කැස්පර් භාවිතා කරන පිරිස 1.31 (11) ක ප්‍රතිශතයකි. ක්‍රම දෙකම භාවිතා කරන පිරිස 11.79 % (99) ක ප්‍රතිශතයකි. එහෙත් රජය මගින් 2012 වර්ෂය වන විට කැස්පර් ප්‍රතිකාරක බෝතල් (100ml) 4,440ක් අලෙවි කර ඇති අතර ඉන් මැදිය හැකි මල් ප්‍රමාණය දළ වශයෙන් 35520 කි. දත්තයන් එසේ වුව ද මෙ වනවිටත් කැස්පර් ප්‍රතිකාරකය කිතුල් ගොවීන් අතර එතරම් ප්‍රචලිත වී නොමැත.

නිර්දේශ

1. අක්‍රීයව ඇති සියලුම කිතුල් සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන සමුපකාර සමිතිවලින් මුදවාගෙන නැවත රාජ්‍ය අංශය වෙත පවරා ගනිමින් නැවත ආරම්භ කිරීම හා කිතුල් කර්මාන්තය පවතින ගම්මානවලින් තරුණ ව්‍යවසායකයින් බිහි කිරීම සඳහා රාජ්‍ය අංශයේ දායකත්වය ලබාදීම. එහිදී ඒ සම්බන්ධ විධිමත් පුහුණුවක් හා රාජ්‍ය අංශය මගින් ආධාර ලබාදීම
2. කිතුල් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සඳහා ප්‍රමිති සහතිකයක් නිකුත් කිරීමට පියවර ගැනීම. ඒ තුළින් ප්‍රමිතියෙන් බාල නිෂ්පාදන වෙළෙඳපොළට ඒම වැළැක්වීමට පියවර ගැනීම හා ප්‍රමිතියෙන් අඩු නිෂ්පාදන අපනයනය කිරීම වැළැක්වීම
3. කැස්පර් ක්‍රමය භාවිතා කිරීම සම්බන්ධයෙන් පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වූව ද ඒවායේ පවතින සංකීර්ණභාවය හේතුවෙන් අවබෝධ කරගැනීමේ ගැටලු පවතී. මන් ද කැස්පර් ක්‍රමය භාවිතයේ දී මලේ වට ප්‍රමාණය සෙන්ටිමීටර්වලින් මැන ගත යුතු වේ. එහෙත් කිතුල් කාර්මිකයින් යනු අඩු අධ්‍යයන මට්ටමක සිටින පිරිසක් වීම හේතුවෙන් එවැනි සංකීර්ණ ක්‍රමවේදයක් අවබෝධ කරගැනීමේ ගැටලු පවතී. එම නිසා එම පුහුණු වැඩසටහන් වඩා සරලව පැවැත්විය යුතු අතරම පසු විපරම් වැඩසටහන් පැවැත්වීම අවශ්‍ය වේ.

06. පලතුරු සහ එළවළු අපනයන වර්ධනය අස්ථාවරභාවය සහ විවිධාංගීකරණය

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : ඒ.එම්.එස්. පෙරේරා මෙනවිය - සම්බන්ධීකාරක
 එම්.එච්.කේ. රම්බොඩගෙදර මිය - සම පර්යේෂිකා
 රසිකා විජේතුංග මිය - සම පර්යේෂිකා
 මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය සහ අරමුණු

මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ අපනයන අදායම ඉහළ නැංවීම පිණිස අපනයන වර්ධනය, අස්ථාවරභාවය, විවිධාංගීකරණය යන කරුණු කෙරෙහි විශේෂ සැලකිල්ලක් යොමු කරමින් පලතුරු සහ එළවළු අපනයන ක්ෂේත්‍රයේ ගැටලු හඳුනා ගැනීමයි.

සෞඛ්‍ය ගැනීම්

1. එළවළු සඳහා වෙන් වූ වර්ගීකරණ කේත (HS codes) 20ක් ද, පලතුරු සඳහා වර්ගීකරණ කේත (HS codes) 21ක් ද තිබේ. සමස්ත එළවළු සහ පලතුරු ආදායමට දායක වන්නේ ගස්ලබු, අන්නාසී, කෙසෙල් යන ප්‍රධාන බෝග තුනේ සිට පහ දක්වා වූ සංඛ්‍යාවක් පමණක් වන අතර අදායමෙන් 80% - 85% ක් අතර ප්‍රතිශතයක් එම ප්‍රධාන බෝග 03 විසින් උපයනු ලබයි. මේ හේතුව නිසා අපනයන අදායමේ විචල්‍යතාවයක් ඇති වීමට එය සෘජුව බලපා තිබේ.

පලතුරු සහ එළවළු අපනයන කරන රටවල් 32කට අධික සංඛ්‍යාවක් තිබේ. කෙසේ වෙතත් අපනයන වෙළඳපළ වැඩි අවධානයක් යොමුකර ඇත්තේ සමස්ත අපනයන අදායමෙන් 90%ක ප්‍රතිශතයකට දායකවන මුල්ම පෙළේ ගැනුම්කරුවන් 10ක් පිළිබඳ පමණි.

2. අන්නාසී, පැපොල්, අලිගැට පේර, කෙසෙල් සහ ස්ට්‍රෝබරි වැනි දැනටමත් අපනයනය කරන සහ ඉහළ විභවතාවයක් සහිත පලතුරු අපනයන ප්‍රමාණාත්මකව ඉහළ දැමිය යුතු බව අධ්‍යයනයෙන් හඳුනා ගැනිණි. සලාද කොළ, මාළු මිරිස්, මල් ගෝවා, පිපිඤ්ඤා, ආට්ටෝක්, බටන් හතු වැනි දැ ඉහළ වෙළඳපළ විභවතාවයක් සහිත එළවළු වර්ග වේ. මාලදිවයින, එක්සත් ආරාබ් එමීර් රාජ්‍යය, කුවේටය, කතාර් රාජ්‍යය, සහ සවුදි ආරාබ්‍යාව දැනටමත් අපනයන සිදු කරන එහෙත් ඉදිරියට වැඩි දියුණු කළ හැකි වෙළඳපළ ලෙස හඳුනා ගත හැකිය.
3. අධ්‍යයනයේ ප්‍රතිඵලවලට අනුව ශ්‍රී ලංකාව දැනටමත් අපනයනය කරන බෝගවල අපනයන අදායම ඉහළ ගොස් ඇති අතර එබැවින් නව අපනයන ගැනුම්කරුවන් අපනයන වෙළඳපළට හඳුන්වා දීමේ වැදගත්කම මෙම අධ්‍යයනයෙන් තහවුරු වේ.
4. භාණ්ඩ ගුණාත්මකභාවයෙන් අඩුවීම, උසස් තත්වයේ බීජ හිඟකම, අස්ථාවර අපනයන සැපයුම, වාණිජ මට්ටමේ වගාවන් අඩු වීම, සැපයුම් දාමයේ අකාර්යක්ෂමතාවය සහ අපනයනකරුවන්ගේ සහ අනෙකුත් අපනයන පාර්ශවකරුවන් අතර දුර්වල සම්බන්ධතාවය වැනි ගැටලු පලතුරු සහ එළවළු අපනයන විවිධාංගීකරණය සම්බන්ධයෙන් ඇති ප්‍රධානම ගැටලු ලෙස හඳුනාගත හැකිය.

නිර්දේශ

1. අවාරයෙහි විශේෂිතාව - (off season speciality)
මිශ්‍ර බෝග වගාව විවිධාංගීකරණය කිරීම, විශේෂයෙන්ම යල කන්නයෙහි ක්‍රමවත් වාරි තාක්ෂණ පහසුකම් තුළින් ඉතා ඉහළ වටිනාකමින් යුත් වෙළඳ බෝග අපනයනය පිණිස නිෂ්පාදනය කිරීම ඉලක්ක කර ගනිමින් වගා කිරීම, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අවාරයේ මාස 09ක් දක්වා කාලයක් පලතුරු නිෂ්පාදනය කළ හැකි කලාප හඳුනා ගෙන තිබේ. මේ යාන්ත්‍රණය එළවළු ක්ෂේත්‍රයට හඳුන්වා දිය හැකිය. සැපයුම අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීම සඳහා එය ඉවහල් වනු ඇත.
2. අගය එකතු කිරීමේ කර්මාන්තය දියුණු කිරීම : කුසලතා වර්ධනය කිරීම හරහා මෙය සිදු කළ හැකි අතර විශේෂයෙන් තරුණ කෘෂි ව්‍යාපාර ව්‍යවසායකයින්ට තාක්ෂණ දැනුම බෙදා හැරීම තුළින් එය සිදු කළ හැකිය.
3. ඉහළ වටිනාකමකින් යුත් පලතුරු සහ එළවළු වගාව වැඩි දියුණු කිරීම : මහා පරිමාණ ඉඩම් උපයෝගී කර ගනිමින් පලතුරු සහ එළවළු අපනයනය කිරීම පිණිස වගා කිරීම සඳහා ප්‍රධාන දේශීය සමාගම් විදේශීය ආයෝජකයින් සමඟ හවුල් ව්‍යාපාර ගොඩනගා ගෙන තිබෙනු වර්තමානයේ දැකිය හැකිය. එබැවින් අපනයනය සඳහා

විභවතාවයක් සහිත ඵලවළු සහ පලතුරු වගා කිරීමට සහ අපනයනය කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ඔවුනට හැකි ය. එසේම විධිමත් ආකාරයට ගෙවතු වගාව තුළින් ඵලවළු සහ පලතුරු වගා කිරීම සඳහා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ මැදිහත් වීම වැදගත් ය. කුඩා ගොවි කණ්ඩායම් ලෙස තාක්ෂණ දැනුම ලබාදීම, කුමානුකූල ව්‍යාප්ති සේවයක් සලසාදීම සහ වැඩි දියුණු කළ බීජ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබාදීම වැනි ක්‍රමවේදයක් කාලෝචිතය.

4. ගුවන් භාණ්ඩ ප්‍රවාහන ගාස්තු අඩු කිරීම : ලිහිල් පියාසර හෝරාවන් හඳුන්වා දීම, ශ්‍රී ලංකාවේ ගුවන් ගමන් ආයතන (ශ්‍රී ලන්කන් සහ මිහින් ලංකා) සමඟ ශක්තිමත් සහයෝගීත්වයකින් යුතුව අපනයන වෙළෙඳපළ සඳහා විභවතාවයක් පවතින රටවලට භාණ්ඩ ප්‍රවාහන ගුවන්යානා වලට පියාසර කිරීම අනුමැතිය ලබාදීම.
5. ගොවීන්ව අපනයන වෙළෙඳපළට සම්බන්ධ කිරීම : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලය සමඟ සහයෝගීතාවයෙන් ඉදිරි වෙළඳ ගිවිසුම් ක්‍රමය හඳුන්වා දීම.
6. පලතුරු සහ ඵලවළු නිෂ්පාදකයින්, සැකසුම්කරුවන්ගේ සහ අපනයනකරුවන්ගේ සංගමයේ වගකීම : මෙම සංගමයට නිෂ්පාදකයින්ගේ ක්‍රියාකාරී සහභාගීත්වය අත්‍යවශ්‍ය ය. පසු අස්වනු හානි අවම කිරීම සඳහා සංගමය සතුව දීර්ඝ කාලීන සැලසුමක් තිබිය යුතුය. ඒ සඳහා ශීතාගාර පහසුකම් පුළුල් කිරීමේ වැඩපිළිවෙළක් සහ කොන්ත්‍රාත් වගා ක්‍රමය මාර්ගයෙන් නිෂ්පාදන සිදු කිරීම යන කරුණු සඳහා ආයෝජනය කිරීම සිදු කළ හැකිය. ඔවුන් විසින් දැනටමත් යෝජනා මාලාවක් සකස් කර ඇති අතර ඉහත කරුණු ද එයට එකතු කළ හැකිය. මෙම නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීමෙහි ලා අදාළ පාර්ශවයන් දිරි ගැන්වීම පිණිස අපයන සංවර්ධන මණ්ඩලයට විශාල භූමිකාවක් තිබේ

කෘෂිසම්පත් කළමනාකරණ අංශය

අවසන් කළ අධ්‍යයන

01 ශ්‍රී ලංකාවේ සගන්ධ තෙල් කර්මාන්තයේ වර්තමාන තත්ත්වය හා අනාගත සංවර්ධන අවස්ථා: කුරුඳු කොළ තෙල් හා පැහිරි තෙල් කර්මාන්ත ඇසුරෙන්

පර්යේෂණ කණ්ඩායම	:	එස්. ඇපාසිංහ මහතා	-	සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී
		පී.ආර්. චිරක්කොඩි මිය	-	සම පර්යේෂිකා
		එම්.ඩී. සුසිලා ලුර්දු මිය	-	සම පර්යේෂිකා

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය හා අරමුණු

කුරුඳු හා පැහිරි තෙල් කර්මාන්ත කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කරමින් ශ්‍රී ලංකාවේ සගන්ධ තෙල් කර්මාන්තයේ ක්‍රමික බිඳ වැටීමට බලපා ඇති සාධක පිළිබඳව විමර්ශනය කර එම කර්මාන්තය නගා සිටුවීමට සුදුසු නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම මෙම අධ්‍යයනයේ මූලික අරමුණ විය.

සොයා ගැනීම් - කුරුඳු තෙල් කර්මාන්තය

1. කුරුඳු තෙල් කර්මාන්තකරුවෝ එම කර්මාන්තයට විවිධ අයුරින් දායක වෙති. ගාලු දිස්ත්‍රික්කය තුළ බහුතරය (45%) සිය වගාවන්වලින් රැස් කරන හා මිලදී ගන්නා කුරුඳු කොළ භාවිතා කර තම බොයිලේරු භාවිතයෙන් තෙල් නිෂ්පාදනය කරන අතර මාතර දිස්ත්‍රික්කය තුළ බහුතරය (49% ක්) ඉහත අයුරින්ම කොළ සපයා ගනු ලැබූව ද කුලී පදනම මත බොයිලේරු භාවිතා කිරීමෙන් තෙල් නිෂ්පාදනය සිදු කරති. යන්ත්‍ර කුලිය වෙනුවෙන් වඩියකට තෙල් බෝතල් භාගයක් යන්ත්‍ර හිමියා වෙත ලබා දේ.
2. ගාලු දිස්ත්‍රික්කය තුළ රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන වල දැඩි මැදිහත්වීමෙන් ප්‍රචාරණය කරන ලද 'මිටියාගොඩ තාක්ෂණය' නමින් හඳුන්වන සුදුසුකම් බොයිලේරු භාවිතා කරමින් ඉතා ලාභදායී ලෙස කුරුඳු තෙල් කර්මාන්තය පවත්වා ගෙන යයි. ගාලු දිස්ත්‍රික්කයේ බොයිලේරු හිමියන් ප්‍රමාණය 81%කි. ඔවුන් අතර මිටියාගොඩ තාක්ෂණය භාවිතය ඉතා ඉහළ මට්ටමක පවතී (94%). තෙල් නිෂ්පාදකතාව වඩියකට බෝතල් 5ක් පමණ වේ. ඒ අනුව අක්කරයක කුරුඳු කොළ සඳහා ඉහළ මිලක් (රු.8000-10,000) නියම වී ඇත.
3. මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ බොයිලේරු හිමියන් ප්‍රමාණය 30ක් පමණි. ඔවුන් අතර සුදුසුකම් බොයිලේරු භාවිතය ද අඩු මට්ටමක (61%) පවතී. ඒ අනුව වඩියකින් නිෂ්පාදනය කරනු

ලබන තෙල් බෝතල් ප්‍රමාණය 3.5ක් පමණ වේ. ගාලු දිස්ත්‍රික්කයේ තරම් කුරුඳු වගාවට හිතකර පාංශු හා පාරිසරික තත්ත්වයන් ද මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ නොපවතී. තෙල් කර්මාන්තය තරඟකාරී ලෙස ක්‍රියාත්මක නොවන බැවින් කුරුඳු කොළ සඳහා ද අඩු ඉල්ලුමක් (රු. 2000-4000) පවතී.

- 4. ප්‍රමාණවත් ගබඩා පහසුකම් නොතිබීම මත ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ 42%ක් හා මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ 44%ක් කර්මාන්තකරුවෝ එළිමහනේ කොළ ගබඩා කරති. එය කොළවල ගුණාත්මක තත්ත්වයට හා තෙල් නිෂ්පාදකතාවයට අහිතකර ලෙස බලපා ඇත.

පැහිරි තෙල් කර්මාන්තය

- 1. රත්නපුර හා හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ පවත්වා ගෙන යනු ලබන පැහිරි තෙල් කර්මාන්තය එතරම් තරඟකාරී මට්ටමකින් පවත්වා ගෙන යනු ලබන බව නිරීක්ෂණය කළ නො හැකිය. වසර 30කට අධික පළපුරුද්ද ලත් පැහිරි කර්මාන්තකරුවන් ප්‍රමාණය 29% වුවද බොයිලේරු හිමියන් ප්‍රමාණය (16%) අඩු අගයක පවතී. අනෙකුත් පැහිරි ගොවීන් තම අස්වැන්නෙන් තෙල් නිෂ්පාදනය කරන්නේ කුලී පදනම මත යන්ත්‍ර භාවිතා කරමිනි. යන්ත්‍ර කුලිය වෙනුවෙන් වඩියක මුළු නිෂ්පාදනයෙන් 1/6ක් ලබා දේ. කුරුඳු තෙල් කර්මාන්තයේ දී මෙන් අමුද්‍රව්‍ය මිලදී ගෙන තෙල් නිෂ්පාදනය කරන්නන් පැහිරි තෙල් කර්මාන්තයේ දී හමු නොවීය.
- 2. අධ්‍යයන ප්‍රදේශවල නව පැහිරි වගාවන් ආරම්භ කිරීමේ ප්‍රවණතාවයක් දක්නට නොමැති අතර පවතින වගාවන් ද අභාවයට යමින් පවතී. රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවිහු අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ මඟ පෙන්වීම අනුව පැහිරි ඉඩම්වල ගම්මිරිස් වගාවට යොමු වීම හේතුවෙන් පැහිරි වගාවේ අනාගතය අවිනිශ්චිතය.
- 3. ප්‍රමාණවත් ගබඩා පහසුකම් නොමැති වීමෙන් කොළ තෙමීම, දැඩි ලෙස වියළී යාම, පළිබෝධකයන් හානි කිරීම නිසා තෙල්වල ගුණාත්මකභාවයට හා ප්‍රමාණාත්මයට එය බලපා ඇති අතර අස්වනු නෙළන කාලය තුළ දී වැඩිපුර කොළ ගබඩා කර ගැනීමට මෙය බාධකයක් වී ඇත.
- 4. පැහිරි තෙල් කර්මාන්තය තුළ සම්ප්‍රදායික තාක්ෂණය තවමත් බහුලව භාවිතා වේ. මිටියාගොඩ වැඩි දියුණු කළ උසස් තාක්ෂණය භාවිතය ඉතා අවම මට්ටමක පවතී (හම්බන්තොට - 2%, රත්නපුර - 9%).

කුරුඳු තෙල් හා පැහිරි තෙල් කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා නිර්දේශ

- 1. දැනට පවතින කුරුඳු හා පැහිරි වගා වපසරිය ලේඛනගත කර ඒවා සංවර්ධනය කිරීම සඳහා වගාකරුවන්ගේ සංවිධානවලට ආධාර ලබාදීම.
- 2. රජය දියත් කළ සහනාධාර වැඩපිළිවෙළ නිසි ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- 3. තෙල් මඩු ප්‍රමිතිකරණයට ලක් කිරීම, අධික්ෂණය කිරීම මෙන්ම තෙල්වල ගුණාත්මකභාවය පාලනය සඳහා පියවර ගැනීම.
- 4. ගබඩාකරණය සඳහා පහසුකම් සැපයීම තුළින් වෙළඳපොළ මිල විචලතාවයන්ගෙන් ප්‍රයෝජන ගැනීමට හැකිවන පරිදි කර්මාන්තකරුවන්ගේ ධාරිතාවය වර්ධනය කිරීම.
- 5. අපනයනය ඉලක්ක කර ගත් සගන්ධ තෙල් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සිදු කිරීම සඳහා නව කර්මාන්තකරුවන් පුහුණු කර කර්මාන්තයට යොමු කිරීම.

6. අපනයන කෘෂිබෝග සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව හා අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලය ඒකාබද්ධව සගන්ධ තෙල් අපනයනය තුළ පවතින ඒකාධිකාරය අවම කරමින් නව

7. කර්මාන්තකරුවන්ට වෙළෙඳපොළට අවතීර්ණවීමේ ඉඩ ප්‍රස්ථා ඇති කිරීම.

02. අතිරේක ආහාර බෝගයක් වශයෙන් දේශීය අලු වර්ග නිෂ්පාදනයේ පවතින විභවතා සහ බාධක හඳුනා ගැනීම

- පර්යේෂණ කණ්ඩායම : එස්. ඇපාසිංහ මහතා - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී
- පී.ආර්. චිරක්කොඩි මිය - සම පර්යේෂිකා
- එච්.එම්.එස්.ජේ.එම්. හිටිහාමු මිය - සම පර්යේෂිකා

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය සහ අරමුණු

අලු ගොවීන්ගේ සමාජ-ආර්ථික තත්ත්වය පිළිබඳ විමර්ශනය කරමින් අතිරේක ආහාර බෝගයක් වශයෙන් දේශීය අලු වගාව ප්‍රවලිත කිරීමට ඇති විභවතා සහ බාධක හඳුනා ගැනීම මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ විය.

සොයා ගැනීම්

1. ගොවීන් අතරින් 82%ක් වයස අවුරුදු 45 ඉක්මවුවත් වන අතර සමස්ත නියැදියේ 72%ක් පාරිභෝජනය සඳහා පමණක් අලු බෝග වගා කර ඇත. මේ අනුව පෙනී යන්නේ පාරම්පරික වශයෙන් ගොවිතැනේ නියැලුණු ගොවිජනතාව ප්‍රධාන වශයෙන් පාරිභෝජනය සඳහා අලු වගා කරනු ලබන බවයි. පාරිභෝජන අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහාවත් අලු බෝග වගා කිරීම කෙරෙහි තරුණ ගොවි ජනතාව යොමු වීමේ ප්‍රවණතාව අඩු මට්ටමක පවතී.
2. බහුතරයක් ගොවීන් (52% ක්) පැරණි වගාවන්ගෙන් ඉතිරි කර ගන්නා රෝපණ ද්‍රව්‍ය වගාව සඳහා යොදා ගන්නා අතර 18%ක් ගොවීන් ඒවා මිලදී ගෙන ඇත. ඉතිරි ගොවීන් වෙතත් ගොවීන්ගෙන් රෝපණ ද්‍රව්‍ය සපයා ගෙන ඇත. ඒ අනුව අලු වගාව සඳහා වැඩි දියුණු කළ රෝපණ ද්‍රව්‍ය භාවිතා නොකෙරේ. බොහෝමයක් අලු වර්ගවල අස්වැන්න ද ඉතා අවම මට්ටමක පවතී.
3. අලු බෝග වගාව සම්බන්ධයෙන් ගොවීන් සතු පාරම්පරික පුරුද්ද හැරුණු කොට ඒ හා සම්බන්ධ දැනුවත් කිරීම් හෝ යෙදවුම්/ආධාර ලබාදීම් ඉතා අවම මට්ටමක පවතින අතර එය මෑත කාලීනව ‘දිවි නැගුම’ වැඩසටහන යටතේ අලු බීජ ලබා දුන් ගොවීන් 5%කට පමණක් සීමා වී ඇත.

4. උදෑසන ආහාරය (63%) හෝ දිවා ආහාර (46%) ලෙස ආහාරයට ගැනීම අල පාරිභෝජන රටාවේ දක්නට ලැබුණ සුවිශේෂතාවකි. රාත්‍රී ආහාරයක් ලෙස අල බෝග භාවිතා කර ඇත්තේ නියැදියේ 2% කි. අල බෝග පාරිභෝජනය සම්බන්ධයෙන් ජනතාව අතර පවතින ආකල්ප හා අඩු මිලකට අර්තාපල් මිලදී ගත හැකි වීම අල පාරිභෝජනය ඉහළ නැංවීම සඳහා බාධකයන් වී ඇත.
5. මේ සියලු තත්ත්වයන් හමුවේ ගොවීන් අල බෝග වගා කිරීම කෙරෙහි වැඩි උනන්දුවක් නොදක්වන අතර එය පාරම්පරික ගොවීන් පුරුද්දක් වශයෙන් යැපුම් මට්ටමෙන් පවත්වා ගෙන යනු ලබන වගාවක් බව තහවුරු වේ. තවද, දැනට හඳුනා ගෙන ඇති දේශීය අල බෝග වර්ග 94ක් අතරින් බොහොමයක් වඳවී යාමේ තර්ජනයකට මුහුණ පා ඇත. පාරිභෝගිකයන් අතර සමහර අල වර්ග පිළිබඳව මනා අවබෝධයක් නොමැති වීමෙන් පාරිභෝජනයට මැලී වේ. අල බෝගවලින් අතුරු නිෂ්පාදන සකස් කිරීම පිළිබඳව පවතින පාරම්පරික දැනුම ද කෙමෙන් ජනතාව අතරින් ඇත් වෙමින් පවතී. එබැවින් ගොවීන් හා පාරිභෝගිකයන් අතර දේශීය අල වර්ග ප්‍රචලිත කිරීමේ දැඩි අවශ්‍යතාවයක් පවතී.
6. අල බෝග වගාව ප්‍රචලිත කිරීම සම්බන්ධයෙන් දැනට කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ ක්‍රියාත්මක වන රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික සංවිධාන සැලකිය යුතු මෙහෙයක් ඉටු කරමින් පවතී. එම ආයතන දියත් කරනු ලබන බීජ බැංකු ක්‍රමය අල වගාව නඟා සිටුවීම සඳහා කාලෝචිත ක්‍රමවේදයකි.

නිර්දේශ:

1. අල බෝග වගාව ගොවීන් අතර ප්‍රචලිත කිරීම සඳහාත්, ඒවා වඳවී යාම වැළැක්වීම සඳහාත්:
 - ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානවල එම ප්‍රදේශවලට ආවේණික අල වර්ගවල ආදර්ශ වගාවන් පවත්වා එමඟින් ගොවීන් දේශීය අල වගාවට යොමු කරවීම හා දිරිමත් කිරීම.
 - කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කය තුළ ක්‍රියාත්මක වන පරිදි රාජ්‍ය-පෞද්ගලික ආයතනවල සහභාගිත්වයෙන් එක් ගමකට එක් ආදර්ශ ගෙවත්තක් සකස්කර, අනෙකුත්ගොවීන්ට අවශ්‍ය බීජ ලබා දෙන මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස එය සංවර්ධනය කර බීජ බැංකු ක්‍රමය හඳුන්වා දීම.
2. අල බෝගවල නිෂ්පාදකතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා සුදුසු පර්යේෂණ දියත් කර වැඩි දියුණු කළ ප්‍රභේද ගොවීන්ට හඳුන්වාදීම.
3. අල බෝග පාරිභෝජනය ඉහළ නැංවීම සඳහා අලවල ඖෂධීය හා පෝෂණීය ගුණය පිළිබඳව ජනතාව හා විශේෂයෙන් පාසල් දරුවන් දැනුවත් කිරීම.
4. අල බෝග ආශ්‍රිත අතුරු නිෂ්පාදන පිළිබඳ සාම්ප්‍රදායික දැනුම ලේඛනගත කිරීම හා එම නිෂ්පාදන ජනතාව අතර ප්‍රචලිත කිරීම.

- 5. අපනයනකරුවන් දිරිමත් කිරීම සඳහා අපනයන වෙළෙඳපොළ තුළ පවතින ඉඩ ප්‍රස්ථා පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම.

03. ස්ථීර බෝග සායන වැඩසටහන ඇගයීම

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : ශ්‍රී ලංකා කේ. කුමාර මිය - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීන්
 පී.ආර්. චිරක්කොඩි මිය - සම පර්යේෂිකා

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය හා අරමුණු

ජාත්‍යන්තර කෘෂිකාර්මික ජීව විද්‍යා මධ්‍යස්ථානය මගින් ලොවට හඳුන්වා දුන් බෝග සායන වැඩසටහන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් 2010 වර්ෂයේ දී ශ්‍රී ලංකාවට හඳුන්වා දී ඇත. කෘෂිව්‍යාප්ති මෙවලමක් ලෙස බෝග සායන ප්‍රවේශයේ සාර්ථකත්වය ඇගයීම සඳහා මෙම අධ්‍යයනය මාතර, මාතලේ හා ත්‍රිකුණාමලය දිස්ත්‍රික්කවල දියත් කරන ලදී.

සොයා ගැනීම්

1. බෝග සායන ස්ථාපනය කිරීමේ ප්‍රාථමික අරමුණට අනුගත වෙමින් එම සායනවල දී රෝග හා පළිබෝධ පාලනය ආශ්‍රිත ගැටලු විසඳීම සඳහා වැඩි ප්‍රමුඛතාවක් (90%) ලබා දී ඇත.
2. ගොවීන් රැගෙන එන පළිබෝධ හානි සහිත ජීවී ශාක නියැදි භාවිතා කරමින් ගොවීන් දැනුවත් කිරීම බෝග සායනවලට ලාක්ෂණික වේ. මෙම බෝග සායන කෘෂි ව්‍යාප්ති මෙවලමක් වශයෙන් කීප ආකාරයකින් වැදගත් වේ; ඒ ගොවි අවශ්‍යතා මත පදනම් වූ කණ්ඩායම් අධ්‍යාපන ප්‍රවේශයක් ලෙස, පුළුල් අත්දැකීම් හා දැනුම සහිත ගොවීන්ගේ දැනුම බෙදා හදා ගැනීමේ අවස්ථාවක් ලෙස හා ගොවීන් හා නිලධාරීන් අතර ද්විපාර්ශ්වික සන්නිවේදනය තහවුරු කරන ක්‍රියාවලියක් ලෙසය.
3. පරිසර හිතකාමී ලෙස පළිබෝධ පාලනයට ප්‍රමුඛතාව දෙමින් අත්‍යාවශ්‍ය අවස්ථාවන්හි දී පමණක් විෂ සහිත රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතා කිරීමේ ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ප්‍රවේශය පිළිබඳ පණිවිඩය ගොවි සමාජය වෙත සන්නිවේදනය කිරීමට දැරූ වටිනා ප්‍රයත්නයක් ලෙස බෝග සායන වැඩසටහන හැඳින්විය හැක. එනමුත් වත්මන් බෝග සායන වැඩසටහන යම් යම් දුර්වලතාවලින් සමන්විත වන අතර බෝග සායන පවත්වන අවස්ථාව, සංවිධානය කරන ආකාරය, ශාඛ වෛද්‍යවරුන්ගේ දැනුම, අධ්‍යාපන ආධාරක භාවිතා කිරීම යන අංශයන්ගේ වැඩි දියුණුවීමක අවශ්‍යතාව අධ්‍යයනයෙන් පැහැදිලි වේ.
4. එනමුත් මෙම ප්‍රයත්නය ඔස්සේ ප්‍රායෝගික වශයෙන් ප්‍රතිලාභ අත්කර ගෙන ඇත්තේ කුඩා පරිමාණ ගොවීන් හා ගෙවතු හිමියන් පමණි. විශාල පරිමාණයේ වගා කටයුතුවල යෙදෙන ගොවීහු බෝග හානිය අවම කර ගැනීම සඳහා ඉක්මන් ප්‍රතිඵල බලාපොරොත්තු වෙති. එබැවින් බෝග සායනවල අවසාන නිර්දේශය වන විෂ සහිත පළිබෝධනාශක භාවිතය සඳහා ඔවුහු නිරතුරුව පෙළඹී සිටිති.

- 5. එබැවින් විශාල පරිමාණ වගාවන්වල පළිබෝධ පාලනය සඳහා විෂ රසායනික භාවිතය අවම කිරීමත් පළිබෝධ නාශක වෙළෙන්දන්ගේ ප්‍රයෝගකාරී උපදෙස්වලින් නොමඟ යන ගොවි ජනතාව ඉන් මුදවා ගනිමින් ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ප්‍රවේශය වෙත ගොවි ජනතාව යොමු කිරීමත් බෝග සායන වැඩසටහන හමුවේ පවතින ප්‍රධාන අභියෝග වේ.

නිර්දේශ

- 1. ඉහත සොයා ගැනීම්වලට අනුව බෝග සායන වැඩසටහන දියත් කිරීමේ දී ගෙවතු වගාව හා වාණිජ වගාවන්හි නියැලෙන ඉලක්ක කණ්ඩායම් සඳහා වෙනස් වූ ප්‍රවේශ අනුගමනය කිරීම.
- 2. ගෙවතු හා කුඩා පරිමාණයෙන් වගා කරනු ලබන ගොවි කණ්ඩායම් සඳහා බෝග සායන නිසි අවස්ථාවන්හි දී, වඩාත් සංවිධානාත්මකව හා ආකර්ෂණීය ලෙස පැවැත්වීම.
- 3. වාණිජ මට්ටමේ වගාවන් හි නියැලෙන ගොවි කණ්ඩායම් සඳහා: එක් එක් ප්‍රදේශයන්හි බහුලව වගා කරන බෝගවල වගා කන්නයට සමාන්තරව ආදර්ශන පවත්වා ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ප්‍රවේශය භාවිතා කර උසස් ප්‍රතිඵල ලබා ගන්නා ආකාරය ප්‍රායෝගිකව පෙන්වා දීම.

04. සීතාවක බල ප්‍රදේශයේ අර්ධ නාගරික ප්‍රදේශවල සිදු කෙරෙන කිරිගව පාලන පද්ධතිය විශ්ලේෂණය කිරීම

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : එච්.එම්.එස්.ජේ.එම්. හිටිහාමු මිය - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීණි
 එම්.ඩී. සුසිලා ලූර්දු මිය - සම පර්යේෂිකා
 මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය හා අරමුණු

මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ සීතාවක ප්‍රදේශයේ අර්ධ නාගරික ප්‍රදේශවල සිදු කෙරෙන කිරිගව කර්මාන්තයේ ලක්ෂණ හඳුනා ගනිමින් එය නඟා සිටුවීම සඳහා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීමයි.

සොයා ගැනීම්

- 1. සීතාවක ප්‍රදේශය තුළ ක්‍රියාත්මක වන කිරි කර්මාන්තයේ සමහර ප්‍රමුඛ ලක්ෂණ පහත පරිදි වේ; කිරි ගොවීන්ගෙන් 43%ක් කිරි කර්මාන්තය ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගය ලෙසත්, ඉතිරි ගොවීන් එය ද්විතීයික ආදායම් මාර්ගය ලෙසත් තෝරා ගැනීම; ගව රංචුවක සාමාන්‍ය විශාලත්වය ගවයන් පස්දෙනෙකුගෙන් යුක්ත වීම, ප්‍රධාන සත්ව පාලන ක්‍රම

වශයෙන් අර්ධ සුක්ෂම ක්‍රමය (68%), නිදැලි ක්‍රමය (25%) හා සුක්ෂම ක්‍රමය (7%) හඳුනාගත හැකි වීම.

2. ප්‍රදේශයේ සුලභව දක්නට ලැබෙන කිරි ගවයන් වර්ගය ජර්සි (66%) වන අතර ශ්‍රීමියන් දෙමුහුම් වර්ගය දෙවනුව හමුවන වර්ගය වේ (15%). ජර්සි වර්ගයේ සාමාන්‍ය කිරි නිෂ්පාදනය දිනකට ලීටර් 8.3ක් වන අතර උපරිම කිරි නිෂ්පාදනය දිනකට ලීටර් 15කි. ශ්‍රීමියන් ගවයන් දිනකට කිරි ලීටර් 6.41ක් නිෂ්පාදනය කරන අතර ඔවුන්ගේ උපරිම නිෂ්පාදනය දිනකට ලීටර් 17කි.
3. මී ගව පාලනයේ නියැලෙන ගොවීන් 20%ක් නියැදිය නියෝජනය කළ අතර ඉන් බහුතරය (35%) පාදුක්ක පශු වෛද්‍ය බල ප්‍රදේශයෙන් වාර්තා වේ. මූරා සහ නිලිරවි සුලභ මී ගව වර්ග වන අතර ඔවුන්ගේ දිනක කිරි නිෂ්පාදනය පිළිවෙළින් ලීටර් 10ක් හා 8කි. මී ගව පාලනයේ දී සාන්ද්‍ර ආහාර සැපයීමට හෝ කිනිතුල්ලන් හා පණුවන් මර්දනය සඳහා වියදම් දැරීමට අවශ්‍ය නොවන බැවින් එය පහසු හා ලාභදායී ව්‍යාපාරයකි.
4. කෘත්‍රීම සිංවනය භාවිතය ගොවීන් 51%ක් අතර ප්‍රචලිතය. එය හෝමාගම ප්‍රදේශයේ සුලභව භාවිතා කෙරේ. සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීම සඳහා දෙවරක් සිංවනය කළ යුතු බව අධ්‍යයනයෙන් හෙළි දරවී වේ.
5. ගොවීන්ගෙන් 87%ක් නැවුම් කිරි අලෙවි කළ අතර අනෙකුත් ගොවීන් වැඩි පිරිසක් ද අතුරු නිෂ්පාදන සිදු කරන්නේ අවම පහසුකම් යටතේය. මිල්කෝ ආයතනය ප්‍රමුඛතම (35%) කිරි එකතු කරන ආයතනය වේ. ෆොන්ටෙරා, සමුපකාර සමිති, සුකි, මිල්කි යන ආයතන ද සීතාවක ප්‍රදේශයේ ක්‍රියාත්මක වේ. ප්‍රදේශයේ පවතින සාමාන්‍ය කිරි මිල ලීටරයට රු.49/- කි.
6. කිරි ලීටරයක් සඳහා නිෂ්පාදන පිරිවැය රු.28/- ක් වන්නේ පවුලේ ශ්‍රමයට අගය එකතු නොකරය. එම ශ්‍රමයට අගය එකතු කළ විට නිෂ්පාදන පිරිවැය රු. 43/- කි. මීට අමතරව කිරි ගවයෙකු නඩත්තු කිරීම සඳහා දිනකට පවුලේ ශ්‍රමය ඇතුළුව රු.219/- ක් වැය වේ. පවුලේ ශ්‍රමය ගණනය නොකර කිරි ගවයෙකු නඩත්තු කිරීම සඳහා දිනකට රු.136.70ක් වැය වේ.
7. සීතාවක ප්‍රදේශයේ ක්‍රියාත්මක වන කිරි කර්මාන්තය විවිධ ගැටලුවලට මුහුණ දී ඇත. ප්‍රධාන ව්‍යාප්තිකාරකයා ලෙස පශු වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාලය ක්‍රියා කළ ද කිරි ගොවීන් සඳහා ප්‍රමාණවත් පරිදි ව්‍යාප්ති සේවාව සැපයීම සඳහා වත්මන් නිලධාරීන් සංඛ්‍යාව ප්‍රමාණවත් නොවේ. සාන්ද්‍ර ආහාරවල මිල අධික වීම නිසා කිරි නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීමට එය ප්‍රධාන බාධාවක් වී ඇත. එය මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් 25%කි. ඒ හැරුණු කොට ස්වාභාවික තෘණ භූමි නොමැතිවීම ඉහළ නිෂ්පාදකතාවයෙන් යුත් ගවයන්ගේ හිඟය, සහනාධාර නොලැබීම, සතුන් සොරකම් කිරීම හා අහිඞ්‍යන පහසුකම් ප්‍රමාණවත් නොවීම අනෙකුත් දුර්වලතා වේ.

නිර්දේශ

1. තත්ත්වයෙන් උසස්, අඩු වියදම් සාන්ද්‍ර ආහාර සකසා ගැනීමේ වැඩපිළිවෙලක් සකස් කර එම සත්ත්ව ආහාර කිරි එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන හරහා බෙදා හැරීම සඳහා ව්‍යවසායකයන්ට සහයෝගය ලබාදීම.
2. සත්ත්ව භොරකම සිදුවන ප්‍රදේශවල ගොවීන් හා ප්‍රදේශයේ පොලිස් නිලධාරීන් ද අනෙකුත් වගකිව යුතු පුද්ගලයන් ද ඒකාබද්ධව විශේෂ ආරක්ෂක වැඩපිළිවෙලක් සකස් කර දියත් කිරීම.
3. ගොවීන්ට තත්ත්වයෙන් උසස් සතුන් වගකීමක් සහිතව මිලදී ගැනීමට හැකිවන පරිදි රජයේ මැදිහත්වීම ඇතුළු අභිජනන ගොවිපළවල් ස්ථාපිත කිරීම.
4. සත්ත්ව පෝෂණය, අභිජනනය, පිරිසිදු කිරි නිෂ්පාදනය, ගවගාල් නඩත්තුව ආදී කරුණු පිළිබඳව විශේෂ අවධානය යොමු කරමින් ගොවීන් සඳහා විශේෂ පුහුණු වැඩසටහන් හා ක්ෂේත්‍ර දිනයන් සංවිධානය කිරීම.
5. ගොවීන් අතර මී ගව පාලනය ප්‍රවලිත කිරීම හා ඊට ඔවුන් යොමු කිරීමට සහනාධාර වැඩසටහන් සකස් කර දියත් කිරීම.
6. ප්‍රදේශයේ දැනට ව්‍යාප්ති සේවයේ නියැලී සිටින නිලධාරීන් සංඛ්‍යාව ප්‍රමාණවත් නොවන බැවින් ඒ සඳහා විශේෂ කණ්ඩායම් පුහුණු කර සේවයේ යෙදවීම.

05. මහවැලි H කලාපයේ කිරි කර්මාන්තය ආශ්‍රිතව විශ්ලේෂණය හා ව්‍යාප්ත කිරීමේ හැකියාව සොයා බැලීම

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : එච්.එම්.එස්.ජේ.එම්. හිටිහාමු - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීන්
 එස්. ඇපාසිංහ මහතා - සම පර්යේෂක
 මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය හා අරමුණු

මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ මහවැලි H කලාපයේ කිරි ගොවීන්ගේ සමාජ-ආර්ථික තත්ත්වය විශ්ලේෂණය කිරීම හා මහවැලි H කලාපය තුළ කිරි කර්මාන්තය තවදුරටත් ව්‍යාප්ත කිරීමේ හැකියාව සොයා බැලීමයි.

සොයා ගැනීම්

1. මහවැලි H කලාපයේ කිරි ගොවීන්ගෙන් වැඩි පිරිසක් (80%ක්) පමණ අවු. 40-45 අතර ගොවීන් වූ අතර තරුණ දායකත්වය අඩුය. ගොවීන්ගෙන් 80%ක් පමණ 8-10 ශ්‍රේණිය දක්වා පමණක් අධ්‍යාපනය හදාරා ඇත. එමෙන්ම කිරි නිෂ්පාදනය මගින් මසකට ලබා

ගන්නා සාමාන්‍ය ආදායම රු.10,000-15,000ක් අතර වේ. මේ අනුව කිරි කර්මාන්තයේ නියැලී සිටින බහුතරය අඩු සමාජ-ආර්ථික මට්ටමක් සහිත ගොවි පවුල් වේ.

2. ගොවීන්ගෙන් 30%ක් පමණක් සතුන්ට සාන්ද්‍ර ආහාර සැපයීම; ගොවීන්ගෙන් 65%ක් අර්ධ සුක්ෂ්ම ක්‍රමයන්, 18%ක් නිදැලි ක්‍රමයන්, ඉතිරි 7%ක් සුක්ෂ්ම පාලන ක්‍රමයන් භාවිතා කිරීම; කිරි කර්මාන්තයේ විශේෂිත ලක්ෂණ කීපයකි.
3. ප්‍රදේශයේ සුලභව දැකිය හැකි වන්නේ ජර්සි (80%) සහිතවල් දෙමුහුම් සතුන්ය. ඔවුන්ගේ දිනක සාමාන්‍ය කිරි නිෂ්පාදනය ලීටර් 6.7ක් වන අතර උපරිම නිෂ්පාදනය ලීටර් 12ක් පමණ වේ. මී ගව පාලනය සිදු කරන ගොවීන් 2%ක් පමණ වන අතර එය නොවිවියාගම ප්‍රදේශයට සීමා වී ඇත.
4. ගොවීන්ගෙන් 62%ක් අභිජනන ක්‍රමය ලෙස කෘත්‍රිම සිංචනය යොදා ගනිති. නොවිවියාගම ප්‍රදේශයේ පෞද්ගලික කෘත්‍රිම සිංචන නිලධාරියෙකුගේ සේවය ලැබෙන අතර එම තත්ත්වය අනෙකුත් ප්‍රදේශවල දක්නට නොලැබුණි. කෘත්‍රිම සිංචනය සිදු කිරීමේ දී බොහෝවිට සතුන් ගැබ් ගැනීම සඳහා දෙනුත් වරක් සිංචනය කළ යුතු බව අනාවරණය විය.
5. අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ කිරි එකතු කිරීමේ යාන්ත්‍රණය වඩාත් සංවිධානාත්මක වූ අතර ප්‍රධාන වශයෙන් මිල්කෝ ආයතනය කිරි එකතු කරනු ලැබේ. ගොවීන්ගෙන් 34%ක් පමණ නෙස්ලේ ආයතනයට කිරි ලබා දෙති. තඹුන්තේගම ප්‍රදේශයේ දී සී.අයි.සී. ආයතනය විශාල මෙහෙයක් ඉටු කරයි. නොවිවියාගම ගොවීන් කිහිපදෙනෙක් හැරුණු විට මහවැලි H කලාපයේ ගොවීන් වැඩි වශයෙන් කිරි ආශ්‍රිත අතුරු නිෂ්පාදන සකස් කිරීමට යොමුවී නොමැත.
6. කිරි ලීටරයක නිෂ්පාදන පිරිවැය රු.36.62ක් වන අතර කිරි දෙනක සඳහා දිනක වියදම රු.104.83ක් ලෙස ගණනය කර ඇත. සාමාන්‍ය කිරි මිල ලීටරයකට රු.48/- කි.
7. මහවැලි H ප්‍රදේශය තුළ කිරි නිෂ්පාදන කර්මාන්තය ආශ්‍රිත දුර්වලතා විවිධ වේ; ජල හිඟය හේතුවෙන් සමස්ත කිරි නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ පිරිසිදුභාවය ප්‍රමාණවත් නොවීම; අධික මිල හේතුවෙන් සාන්ද්‍රණ ආහාර භාවිතය අඩුවීම; ගවයන්ට උලාකෑම සඳහා ස්වාභාවික තෘණ භූමි නොමැතිවීම; සුක්ෂ්ම පාලන ක්‍රම භාවිතා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පිරිවැය ගොවීන්ට දරා ගත නොහැකි වීම.

නිර්දේශ

1. ගවයන්ට උලාකෑම සඳහා පමණක් වැව් රක්ෂිත ආශ්‍රිතව තෘණ වගා කිරීම සඳහා (CO-3) පහසුකම් සැලසීම.
2. ඉහළ කිරි නිෂ්පාදනයක් බලාපොරොත්තු විය හැකි පැටවුන් විශ්වාසනීය ලෙස මිලදී ගැනීමේ ඉඩකඩ සැලසීමට පෞද්ගලික අංශයේ අභිජනන ගොවිපළ පිහිටුවීම සඳහා තරුණ ව්‍යවසායකයන්ට අවශ්‍ය මූල්‍ය පහසුකම් සැපයීම හා පුහුණු වීම් ලබාදීම.
3. ප්‍රදේශීය වශයෙන් මිල අඩු, ගුණාත්මක භාවයෙන් යුතු සත්ත්ව ආහාර සකස් කිරීම හා බෙදා හැරීම සඳහා ව්‍යවසායකින් පුහුණු කිරීම හා මූල්‍යමය ආධාර සැපයීම.

- 4. කිරි නිෂ්පාදකයන්ගේ දැනුම, ආකල්ප හා කුසලතා වර්ධනය කිරීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර දින හා පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම මගින් කිරි නිෂ්පාදනය ගුණාත්මකව හා ප්‍රමාණාත්මකව වර්ධනය කිරීමට පියවර ගැනීම.
- 5. කිරි ආශ්‍රිත අතුරු නිෂ්පාදන සිදු කිරීම සඳහා උනන්දුවක් දක්වන ගොවීන්ට සහයෝගය දැක්වීමේ වැඩපිළිවෙළක් සකස් කිරීම හා දැනට ඒවායේ නියැලෙන ගොවීන්ට එම කර්මාන්ත වැඩි දියුණු කර ගැනීමට උපකාර කිරීම.
- 6. පෞද්ගලික අංශයේ කෘත්‍රීම සිංචන නිලධාරීන් පුහුණු කිරීම මගින් ප්‍රදේශයේ කිරි කර්මාන්තය නභා සිටුවීමට දායකත්වය සැපයීම.

06. ශ්‍රී ලංකාවේ ආරක්ෂිත ගෘහ තුළ එළවළු නිෂ්පාදනය කිරීමේ ශක්‍යතාව

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : ග්‍රාමීනී කුසුම් කුමාර මිය - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීණී
පී.ආර්. වීරක්කොඩි මිය - සම පර්යේෂක

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල
විෂයපථය හා අරමුණු

ආරක්ෂිත ගෘහ තුළ බෝග වගා කිරීම විවිධ අරමුණු අරඹයා සිදු කරනු ලැබේ. පහත සඳහන් පරිදි එළවළු නිෂ්පාදනය ආශ්‍රිතව පවතින ප්‍රධාන ගැටලු කිහිපයකට විකල්පයක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ආරක්ෂිත ගෘහ තුළ එළවළු නිෂ්පාදනය ව්‍යාප්ත වන්නට විය. එළවළු නිෂ්පාදනයේ කාලීන ස්වභාවය අවම කරමින් සැපයුම අඛණ්ඩව සිදු කිරීම, අහිතකර කාලගුණික තත්ත්වයන් හා පළිබෝධ උවදුරු හේතුවෙන් කෘෂිකාර්මික ආදායම පහළ යාම වැළැක්වීම, භූමිය හා ශ්‍රමය හිඟ තත්ත්වයන් යටතේ කෘෂිකර්මාන්තයේ නියැලීම, දිරිගැන්වීම, බෝග විවිධාංගීකරණය ව්‍යාප්ත කිරීම හා කෘෂි කර්මාන්තය සඳහා තරුණයන් ආකර්ෂණය කර ගැනීමේ මාර්ගයක් ලෙස නව තාක්ෂණය ව්‍යාප්ත කිරීම එකී අරමුණු යටතට ගැනේ. ආරක්ෂිත ගෘහ තුළ එළවළු නිෂ්පාදනය කිරීම ඉහත සඳහන් කරුණු සමඟ අනුගත වී ඇති ආකාරය හා එම නිෂ්පාදන කාර්යයේ දී ගොවීන් මුහුණපාන ගැටලු හඳුනා ගැනීමට මෙම අධ්‍යයනය මගින් උත්සාහ කරන ලදී.

සොයා ගැනීම්

- 1. අධ්‍යයනයෙන් හෙළි වන පරිදි ශ්‍රී ලංකාවේ එළවළු නිෂ්පාදනය සඳහා පොලිතින් වගා කුටීර (48%) දැල් ගෘහ (27%) හා වැසි ආරක්ෂිත ගෘහ (25%) යනා දී වශයෙන් ආකාර තුනක ආරක්ෂිත ගෘහ භාවිතා කෙරේ. නුවරඑළිය, බදුල්ල හා මහනුවර දිස්ත්‍රික්කවල ආරක්ෂිත ගෘහ තුළ එළවළු නිෂ්පාදනය කරන ගොවීන්ගෙන් බහුතරයක් පොලිතින් වගා කුටීර තුළ ‘බෙල් පෙපර්’ සහ ‘පපන් පිපිඤ්ඤා’ වගා කරනු ලැබේ. එනමුත් පොලිතින් වගා කුටීර තුළ බෝග වගා කිරීමේ දී ජල සම්පාදනය, පළිබෝධ පාලනය හා වගා මාධ්‍ය භාවිතය සම්බන්ධයෙන් දියුණු ශෂ්‍ය විද්‍යාත්මක ක්‍රම භාවිතය ඉතා අඩු මට්ටමක පවතී. උදාහරණයක් වශයෙන් පොලිතින් වගා කුටීර තුළ ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදන ක්‍රම (බිංඳු/විසිරි) භාවිතය ගොවීන්ගෙන් 8%කට සීමා වී ඇති අතර අනෙකුත් ගොවීන් වතුර බට හෝ මල් බාල්දි මගින් ජල සම්පාදනය කරනු ලැබේ.

2. පොලිතින් වගා කුටීර සඳහා ආරම්භක ආයෝජනය ඉතා ඉහළ වුව ද බෙල් පෙපර් හා ජපන් පිපිඤ්ඤා වගා කිරීම මූල්‍යමය වශයෙන් ලාභදායී වන බැවින් ගොවිහු එම බෝග අඛණ්ඩව වගා කරති. කෙසේ නමුත්, මෙම එළවළු සපයන අනෙකුත් ආසියානු රටවල තරඟකාරීත්වය හේතුවෙන් විදේශ වෙළෙඳපොළ තුළ ඉහත බෝග සඳහා පවතින ඉල්ලුම සීමාකාරී විය හැක. පොලිතින් වගා කුටීර තුළ තක්කාලි, සුවිනි, ගෝවා වර්ග හා සලාද වගා කිරීම ද ලාභදායී වන නමුත් දේශීය වෙළෙඳපොළ තුළ මිල විචලනය වන බැවින් ඒවා අඛණ්ඩව වගා නොකෙරේ. මෙම කරුණු පොලිතින් වගා කුටීර තුළ එළවළු නිෂ්පාදනය තවදුරටත් ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා බලපා ඇත.
3. පොලිතින් වගා කුටීර තුළ එළවළු නිෂ්පාදනය කිරීම පිළිබඳ සාර්ථක අත්දැකීම් මගින් තහවුරු වන්නේ ඉහළ මට්ටමේ යාන්ත්‍රීකරණය, ඉහළ නිෂ්පාදකතාව, බෝග විවිධාංගීකරණය හා අපනයන වෙළෙඳපොළ ඉලක්ක කර නිෂ්පාදනය කිරීම එම සාර්ථකත්වයට හේතු වී ඇති බවයි.
4. මූලික වශයෙන් අහිතකර කාලගුණික තත්ත්වයන් මඟ හරවා ගැනීමේ අරමුණින් හඳුන්වා දෙන ලද වැහි ආරක්ෂිත ගෘහ තුළ සත්‍ය ඵ්‍රණ ඛිජ නිෂ්පාදනය කිරීම මාතලේ ප්‍රදේශයේ දක්නට ලැබෙන ඉතා ලාභදායී කෘෂි ව්‍යාපාරයකි. වෙළෙඳපොළ තුළ දේශීය ඵ්‍රණ ඛිජ සඳහා පවතින ඉල්ලුම සැපයීම ඉක්මවා ඇති බැවින් මෙම ව්‍යවසාය තවදුරටත් ව්‍යාප්ත කිරීමට විභවයක් ඇතත් අධික ආරම්භක පිරිවැය ඊට බාධකයකි.
5. ස්වයං රැකියාවක් වශයෙන් පැළ තවාන් සහ එළවළු නිෂ්පාදනය සඳහා ‘දිවි නැගුම’ වැඩසටහන යටතේ මහනුවර දිස්ත්‍රික්කය තුළ දැල් ගෘහ භාවිතය ප්‍රවර්ධනය කර ඇත. දැල් ගෘහ තුළ පැළ තවාන් පාලනය ලාභදායී නොවන අතර තක්කාලි වැනි සමහර එළවළු වගා කිරීම තරමක් දුරට ලාභදායී බව දක්නට ලැබුණි.

නිර්දේශ

1. පොලිතින් වගා කුටීරවල බෝග වගාව ප්‍රවලිත කිරීම සඳහා ඒවා ගොඩනැගීමට අවශ්‍ය සහනාධාර ලබාදීමට අමතරව බෝග විවිධාංගීකරණය, පළිබෝධනාශක භාවිතය අවම කිරීම, දියුණු තාක්ෂණය භාවිතය හා සුවිශේෂී වෙළෙඳපොළ පහසුකම් සපයා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් ගොවීන්ගේ දැනුම හා කුසලතා සංවර්ධනය කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. එබැවින් ඉහත කී යෙදවුම් හා සේවාවන් සමූහය ලබා දෙමින් ‘දිවි නැගුම’ වැනි රාජ්‍ය වැඩසටහන් හරහා පොලිතින් වගා කුටීර තුළ වැඩි වටිනාකමක් සහිත එළවළු නිෂ්පාදනය කිරීම නියමු මට්ටමෙන් ව්‍යාප්ත කර මෙම කෘෂිපාදක කර්මාන්තය වෙත තරුණයන් ආකර්ෂණය කර ගැනීමට පියවර ගැනීම.
2. සත්‍ය ඵ්‍රණ ඛිජ නිෂ්පාදනයේ සමස්ත විභවය අත් කර ගැනීම සඳහා සහනාධාර ලබා දෙමින් වැහි ආරක්ෂිත ගෘහ තවදුරටත් ව්‍යාප්ත කිරීමට පියවර ගැනීම.
3. දැල් ගෘහ ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම සඳහා සහනාධාර ලබා දෙමින් ඒවා තුළ අවාරයේ එළවළු නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා ගොවීන් පුහුණු කර ඊට යොමු කිරීම.

07. මු. බෝගයේ ඵලදායීතාවය කෙරෙහි බලපාන සමාජ-ආර්ථික සාධක අධ්‍යයනය

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : ආර්.ඩී. විජේසිංහ මිය - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීන්
අයි.පී.පී.එම්. විජේසිංහ මහතා - සම පර්යේෂක
ඒ.එම්.එස්. පෙරේරා මෙනවිය - සම පර්යේෂිකා

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය හා අරමුණු

ශ්‍රී ලංකාවේ මු. වගාවේ නිෂ්පාදකතාවයට බලපාන සමාජ-ආර්ථික සාධක හඳුනා ගනිමින් මු. වගාවේ ඵලදායීතාවය ඉහළ නැංවිය හැකි ආකාරය පිළිබඳ යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ විය.

සොයා ගැනීම්

1. අධ්‍යයනයට අනුව මු. බෝගයේ සාමාන්‍ය අස්වැන්න අක්කරයකට කිලෝග්‍රෑම් 190කි. එය විභව අස්වනු පරාසයේ මධ්‍ය අගය (648 කි.ග්‍රෑ./අක්කර) හා සැසඳීමේ දී 71%ක අස්වනු අඩුවීමක් වන අතර විභව අස්වනු පරාසයේ පහළ අගය (486 කි.ග්‍රෑ./අක්කර) හා සැසඳීමේ දී 61%ක අඩුවීමකි. මේ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ මු. වගාව ඉතා ඉහළ අස්වනු අන්තරයක් සහිත ගොවිපළ පද්ධතියකි.
2. නිර්දේශිත ප්‍රභේද භාවිතය, භාවිතා කර ඇති බීජ ප්‍රමාණය, වගා කරන ලද භූමි ප්‍රමාණය සහ කුලී ශ්‍රමය භාවිතා කර ඇති ප්‍රමාණය යන සාධක මු. වගාවේ ඵලදායීතාව සමග ධන හා සාර්ථ සම්බන්ධතාවන් පෙන්නුම් කරයි. නිර්දේශිත මු. ප්‍රභේද (MI 5 සහ MI 6) කිරීමේ දී ඉහළ අස්වනු ලැබී ඇති අතර එම ප්‍රභේද භාවිතා කරනු ලබන්නේ නියැදියෙන් 59 %ක් වූ ගොවීන් ප්‍රතිශතයකි.
3. ඒකීය භූමි ප්‍රමාණයක් සඳහා භාවිතා කරන බීජ ප්‍රමාණය අනුව ඉහළම ඵලදායීතාව පෙන්නුම් කර ඇත්තේ අක්කරයට කිලෝග්‍රෑම් 12කට ආසන්න අගයක් භාවිතා කරන අවස්ථාවේ දී ය. තවදුරටත් බීජ ප්‍රමාණය වැඩි කිරීමේ දී ඵලදායීතාවයේ අඩුවීමක් දැකිය හැකි වන්නේ ඉහළ ශාක සනත්වය වල් මර්දනයට බාධාවක් මෙන්ම රෝග සහ පළිබෝධ පැතිරීම වේගවත් කරන බැවිනි.
4. වගා කළ භූමි ප්‍රමාණය ඵලදායීතාවය සමග ධන සම්බන්ධතාවයක් පෙන්නුම් කළ අතර භූමි ප්‍රමාණය අක්කර 2ක් දක්වා ඵලදායීතාවය වැඩි වේ. ඉන් ඔබ්බට වගා වසසරිය වැඩි කිරීමේ දී ඵලදායීතාවය අඩු වේ. ඉන් ගම‍්‍ය වන්නේ ලබා ගත හැකි සම්පත් භාවිතා කරමින් එක් ගොවියෙකුට කාර්යක්ෂමව වගා කළ හැකි උපරිම භූමි ප්‍රමාණය අක්කර දෙක බවයි. ශ්‍රමය සඳහා වැය වන පිරිවැයට සඵලදායී ආදේශකයක් ලෙස මු. වගාවේ ක්‍රියාකාරකම් යාන්ත්‍රීකරණය කිරීම සුදුසු පියවරක් වන අතර නියැදියේ 41%ක් වූ ගොවීහු ද යාන්ත්‍රීකරණයේ අවශ්‍යතාවය අවධාරණය කළහ.

5. කුලී ශ්‍රමය ලබා ගැනීමට ඇති හැකියාව බෝගයේ ඵලදායීතාවය සමග ධන සම්බන්ධතාවයක් පෙන්වුම් කිරීම තුළින් මුං වගාවේ වඩා වැදගත් පැතිකඩක් නිරාවරණය වේ. කෘෂිකර්මාන්තයේ දී කුලී ශ්‍රමිකයන් යොදා ගනු ලබන්නේ අත්‍යවශ්‍ය අවස්ථාවක දී පමණක් වන අතර උපරිම කාර්යක්ෂමතාවකින් කුලී ශ්‍රමය උපයෝජනය කර ගැනීමට ද ගොවියා පෙළඹේ. මුං වගාවේ වඩාත් ශ්‍රම සුක්ෂම කාර්යයන් වන වල් මර්දනය සහ අස්වනු නෙළීම නිසි අවස්ථාවේ දී සිදු කිරීම බෝගයේ ඵලදායීතාවය ඉහළ නැංවීමට හේතු වන අතර එම කාර්යයන් සඳහා කුලී ශ්‍රමය භාවිතා කරන්නන් වාණිජ මට්ටමේ නිෂ්පාදකයෝය. ඒ අනුව, ඉහත කුලී ශ්‍රම භාවිතය හා නිෂ්පාදකතාව අතර සබඳතාව මගින් තහවුරුවන්නේ වාණිජ මට්ටමේ වගාවන්වල ඵලදායීතාවය ඉහළ අගයක් ගන්නා බවයි. එබැවින් මුං වගාවේ ඵලදායීතාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා වාණිජ මට්ටමෙන් මුං වගා කිරීම සඳහා ගොවීන්ට අවශ්‍ය පහසුකම් සැලසීම වැදගත් වේ.
6. අපේක්ෂා කළ පරිදි පොහොර භාවිතය සහ ඵලදායීතාවය අතර සම්බන්ධතාවය තහවුරු නොවීමට මූලිකම හේතුව වූයේ මුං වගාවේ නියැලෙන ගොවීන් අතර පොහොර භාවිතය ඉතාමත් අවම මට්ටමක පැවතීමත්, පොහොර භාවිතා කළ සුළුතරය (31%) නිර්දේශිත මට්ටමට පොහොර භාවිතා නොකිරීමත්ය. පොදුවේ ගත් කළ ශ්‍රී ලංකාවේ මුං වගාව බාහිර යෙදවුම් අඩුවෙන් භාවිතා කරන යැපුම් මට්ටමේ ගොවිපළ පද්ධතියක ලක්ෂණ පිළිබිඹු කරයි.
7. මුං බෝගයේ අස්වනු ගබඩා කිරීමේ පහසුකම් නොමැතිවීම හේතුවෙන් අස්වැන්න නෙළා ගත් විගස අලෙවි කිරීමට ගොවිහු පෙළඹිති. අස්වනු නෙළන අවධියේ නිෂ්පාදන සඳහා නිසි මිලක් ලබා ගත නොහැකිවීම, මෙම බෝගය යැපුම් මට්ටමේ වගාවක් ලෙස පැවතීමට ප්‍රධාන ලෙස බලපා ඇති අතර එය ඵලදායීතාවය අඩුවීමට ද ප්‍රධාන හේතුවක් වී ඇත. එබැවින් දැනට යැපුම් මට්ටමෙන් පවත්වා ගෙන යනු ලබන මුං වගාව ප්‍රශස්ත මට්ටමෙන් බාහිර යෙදවුම් භාවිතා කරන ඉහළ මට්ටමේ නිෂ්පාදකතාවක් සහිත ගොවිපළ පද්ධතියක් බවට පරිවර්තනය කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය.

නිර්දේශ

1. රජය මගින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන බීජ නිෂ්පාදන සහ බෙදා හැරීමේ වැඩසටහන තවදුරටත් වැඩි දියුණු කිරීම සහ පුළුල් කිරීම මගින් සෑම ගොවියෙකුටම කන්න රටාව අනුව වගා කළ හැකි වන පරිදි අවශ්‍ය ප්‍රමාණයෙන් ගුණාත්මක බීජ ලබාදීම තහවුරු කිරීම.
2. පවතින සීමිත ඉඩම් ප්‍රමාණයෙන් ඉහළ ඵලදායීතාවක් ලබා ගැනීම සඳහා මුං වගා කරන ගොවීන් පොහොර භාවිතය සඳහා උනන්දු කරවීම.
3. මුං බෝගය ඉහළ ශ්‍රම සුක්ෂම බෝගයක් බැවින් වැඩි ශ්‍රම භාවිතයක් අවශ්‍ය වන අස්වනු නෙළීම සහ වල් මර්දනය යන ක්‍රියාකාරකම් යාන්ත්‍රීකරණය කළ හැකි ආකාරයේ ප්‍රභේද හඳුන්වා දීම හා ගොවීන් වෙත අඩු වියදම් යන්ත්‍ර හඳුන්වා දීම.
4. රජය මගින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන තොරතුරු එක්රැස් කිරීමේ සහ බෙදා හැරීමේ ක්‍රමවේදයන් වැඩි දියුණු කළ යුතු අතර සුදුසු වගා ක්‍රමවේදයන්, රෝග සහ පළිබෝධ මර්දනය මෙන්ම පවතින වර්ෂාපතන රටාව පිළිබඳව ගොවීන් දැනුවත් කිරීම සඳහා පවතින ව්‍යාප්ති සේවාව වැඩි දියුණු කිරීමට පියවර ගැනීම.

5. අස්වනු නෙළන අවදියේ අඩු මිල ගණන් පැවතීමත්, මිල ගණන් ඉහළ යනතුරු ගබඩා කිරීමට ප්‍රමාණවත් පහසුකම් ප්‍රමාණවත් නොමැතිවීමත් හේතුවෙන් මුං වගාව යැපුම් මට්ටමෙන් පවත්වා ගෙන යාම වත්මන් අඩු නිෂ්පාදකතාවකට හේතුවී ඇත. එම නිසා මුං සඳහා ඉහළ මිලක් නියම වන පරිදි අගය එකතු කිරීමේ කර්මාන්තවලට ආයෝජන ප්‍රවර්ධනය කිරීම, ගබඩා පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීමට ආධාර සැපයීම හා ඉදිරි වෙළඳ ගිවිසුම් දිරි ගැන්වීමට අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීම සඳහා පියවර ගැනීම.

දැනට සිදුකරමින් පවතින පර්යේෂණ:

01. පහත රට තෙත් කලාපයේ වී නිෂ්පාදනයේ තාක්ෂණික කාර්යක්ෂමතාවය හා පරිමාණානුකූල ඵල සම්බන්ධ අධ්‍යයනය

පර්යේෂණ කණ්ඩායම ; අයි.පී.පී.එම්. විජේසිංහ මහතා - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී
ආර්.ඩී.විජේසිංහ මිය - සම පර්යේෂිකා

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය හා අරමුණු

මෙම අධ්‍යයනය මගින් පහත රට තෙත් කලාපයේ වී වගාවේ යෙදවුම් භාවිතයේ කාර්යක්ෂමතාවය හා ඊට බලපාන සමාජ-ආර්ථික සාධක හඳුනා ගැනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන ලදී.

විශේෂිත අරමුණු

1. පහත රට තෙත් කලාපයේ වී වගාවේ තාක්ෂණික කාර්යක්ෂමතාවය ඇස්තමේන්තු කිරීම.
2. පහත රට තෙත් කලාපයේ වී වගාවේ පරිමාණානුකූල ඵල ඇස්තමේන්තු කිරීම.
3. තාක්ෂණික කාර්යක්ෂමතාවය හා සම්බන්ධ සමාජ-ආර්ථික සාධක හඳුනා ගැනීම.
4. පහත රට තෙත් කලාපයේ වී නිෂ්පාදනයේ යෙදවුම් භාවිතයේ කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා යෝජනා හා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම.

මෙම අධ්‍යයනය නියැදි අධ්‍යයනයක් මත පදනම් වූවකි. පහත රට තෙත් කලාපයට අයත් වන කොළඹ, ගම්පහ, කළුතර, රත්නපුර, ගාල්ල සහ මාතර යන දිස්ත්‍රික්ක ඇසුරින් අධ්‍යයනය සඳහා ප්‍රාථමික දත්ත රැස් කරනු ලැබිණ. මේ යටතේ ගොවීන් 495 කගෙන් තොරතුරු ලබා ගැනිණි.

වර්ථමාන ප්‍රගතියතොරතුරු විශ්ලේෂණය කිරීම අවසන් කර ඇත. වාර්තාව සැකසීමේ කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතී.

පාරිසරික හා ජල සම්පත් කළමනාකරණ අංශය

අවසන් කළ අධ්‍යයන

01. කුඩා වැව්/වැව පද්ධති ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමේ විකල්ප ප්‍රවේශ : සමාජ-ආර්ථික සහ ආයතනික දෘෂ්ඨි කෝණයෙන්

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : එම්. එම්. එම්. අභියාච් මහතා - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය සහ අරමුණු :

කුඩා වැව් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සඳහා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන මගින් භාවිතා කරනු ලැබූ විවිධ ප්‍රවේශයන් අධ්‍යයනය කිරීම තුළින් ලබාගත හැකි ගුරුහරුකම් ලබා ගැනීම හා එමගින් අනාගතයේ දී මෙවැනි ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීම සඳහා නිර්දේශ යෝජනා කිරීම මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ විය.

සොයා ගැනීම් :

1. “සහභාගිත්ව සංවර්ධන ප්‍රවේශය” තුළින් ග්‍රාමීය ජනතාවගේ සැබෑ අවශ්‍යතාවයන් ආමන්ත්‍රණය කර ඇති අතර ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාවට නැංවීමේ දී ජනතාව එහි ශක්තිමත් කොටස්කරුවන් බවට පත් කර ගැනීමට එය හේතු වී තිබේ.
2. ව්‍යාපෘතියේ මුල් අදියරයන්හි දී සංවර්ධනයේ සමාජ සජීවීකරණය වැනි ව්‍යාපෘති මෘදුකාංගමය හා ප්‍රතිසංස්කරණය වැනි දෘඪාංගමය පාර්ශවයන්ගේ ඒකාබද්ධතාවය නොමැති වීම සමස්ත සමාජයීය බලමුළුකරණ ක්‍රියාවලිය සහ ව්‍යාපෘතිවල පශ්චාත් ව්‍යාපෘති නඩත්තුව දුර්වල කිරීමට හේතුවී ඇත.
3. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මුළුමනින්ම රේඛීය ආයතන මත යැපීම හේතුවෙන් නියමිත කාල පරාසය තුළ ඉලක්ක කරා ළඟා වීම ප්‍රමාද වී තිබේ.
4. ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාවලිය තුළ රේඛීය ආයතනයන්ගේ භූමිකාවක් සහ වගකීමක් පැහැදිලිව පවරා නොතිබීම හේතුවෙන් පශ්චාත් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් සඳහා නිලධාරීන් යොමු කිරීමේ අපහසුතා ඇති කර තිබෙන අතර රේඛීය ආයතන සහ ගොවීන් අතර ප්‍රමාණවත් සබඳතාවයක් ගොඩ නැංවීමට ද එය බාධා ඇති කර තිබේ.
5. ජලපාලක හෙවත් රැකබලාගන්නන් පත් කිරීම හා මෙහෙයුම් හා නඩත්තු අරමුදලක් එකතු කිරීම මගින් සම්ප්‍රදායික ජල සැපයුම් හා නඩත්තු සැලැස්ම වඩා හොඳින් යළි ස්ථාපනය වී තිබේ.

නිර්දේශ:

1. ප්‍රතිසංස්කරණය සඳහා වැඩි තෝරා ගැනීමේ දී ප්‍රතිලාභීන්ගේ අවශ්‍යතාවය පදනම් කර ගත යුතු වන අතර යෝජිත ප්‍රතිසංස්කරණ ව්‍යාපෘතිය සඳහා උපරිම ලෙස සහ සක්‍රීය ලෙස තම දායකත්වය ලබා දීමට ප්‍රතිලාභීන්ගේ ඇති කැමැත්ත ද සැලකිල්ලට ගත යුතුය.
2. පුනරුත්ථාපන ව්‍යාපෘතීන්හි සංවර්ධන සැලැස්ම සමාජ සජීවීකරණය, කුසලතා ගොඩනැංවීම, ප්‍රජාව සහ ප්‍රජා ආයතන බලගැන්වීම සහ ඒවායේ කාර්යක්ෂම ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා අවශ්‍ය මගපෙන්වීම, කුසලතා හා දැනුම ලබා දීම කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුතු වේ. නැඹුරුතාවයක් සහිත එකක් විය යුතුය.
3. ව්‍යාපෘති ප්‍රවේශය, ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කාලසීමාව හා පසු ව්‍යාපෘති කාලසීමාවන් තුළ රේඛීය ආයතනවල වගකීම හා කාර්යභාරය පිළිබඳ සියලුම පාර්ශවකරුවන්ට පූර්ව අවබෝධයක් සහ උපදේශනයක් සැපයීමට සුදුසු ක්‍රමවේදයක් භාවිතා කිරීමට ප්‍රතිසංස්කරණ ව්‍යාපෘතියට සිදු වනු ඇත.
4. බාහිර පාර්ශවයන් ඉවත්වීමෙන් පසුව ද, රේඛීය ආයතනවල දායකත්වය වැදගත් වන්නා වූ අවස්ථාවන්හි දී ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම්වලට සහභාගී වීමට අදාළ ආයතනවල නිලධාරීන්ට භූමිකාවක් සහ අවකාශයක් පැවතිය යුතුය. කෙසේ නමුත්, ව්‍යාපෘතියේ සමස්ත අරමුණුවලට එය බාධාවක් නොවිය යුතුය.
5. භූමි සමීක්ෂණය මගින් රක්ෂිත පෙදෙස් සහ අනෙකුත් පරිසර සාධක සඳහා සීමා මායිම් වෙන් කිරීම සඳහා (ප්‍රතිලාභීන්ගේ සහභාගීත්වයෙන්) ව්‍යාපෘතිය මට්ටමින් අරමුදල් වෙන් කිරීමට ව්‍යාපෘතියට හැකි විය යුතුය.

02. නාගරික සන අපද්‍රව්‍ය මහින් කොම්පෝස්ට් පොහොර නිපදවීම : විභවතාවයන් සහ ගැටලු

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : ජී.ජී. ද එල්.ඩබ්. සමරසිංහ මිය - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීණි

එම්.ඒ.සී.එස්. බණ්ඩාර මහතා - සම පර්යේෂක

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය සහ අරමුණු :

මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ ප්‍රාදේශීය සහ මට්ටමින් නාගරික සන අපද්‍රව්‍ය භාවිතයෙන් කොම්පෝස්ට් පොහොර නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා ඇති විභවතාවයන් සහ ගැටලු විමර්ශනය කිරීම සහ එමගින් එළඹිය හැකි නිගමන තුළින් අදාළ තාක්ෂණය ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා අත්දැකීම් ලබා ගැනීමයි.

සොයා ගැනීම්

1. ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු සඳහා දේශපාලනික වශයෙන් සහ කළමනාකාරීත්ව වශයෙන් ඉතා ඉහළ කැපවීමක් තිබූ ව්‍යාපෘති ඉතා සාර්ථක ලෙස ක්‍රියාත්මක වනු නිරීක්ෂණය කළ හැකිවිය.

- 2. නාගරික සහ අපද්‍රව්‍යවලින් නිපදවන කොම්පෝස්ට් පොහොර සඳහා වෙළඳපල අවස්ථා ඉතා සීමිත හෙයින් සහ අපද්‍රව්‍ය කොම්පෝස්ට් මධ්‍යස්ථාන උපරිම ධාරිතාවයෙන් පොහොර නිෂ්පාදනය කරනු නොලබයි.
- 3. කොම්පෝස්ට් පොහොර නිෂ්පාදනය කිරීම තුළින් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා ආයෝජනය කිරීම ආර්ථිකමය වශයෙන් ධනාත්මක ප්‍රතිඵල අත්කරදී තිබේ. ව්‍යාපෘතිය අරඹා වසර 09-10ක් ඇතුළත ව්‍යාපෘතිය සඳහා ආයෝජනය කළ මුදල ආපසු ලබා ගත හැකිය.

නිර්දේශ

- 1. වර්ගීකරණය කළ කසල ක්‍රමානුකූලව එකතු කිරීම, ප්‍රතිවක්‍රියකරණය කළ හැකි කසල මිල දී ගැනීම ඇතුළු සියලු අවස්ථා එකම විධිමත් ක්‍රියාවලියක් තුළ සිදු කිරීමෙන් නාගරික සහ අපද්‍රව්‍ය කොම්පෝස්ට් බවට පත් කිරීමට රජය ප්‍රතිපත්තිය වෙනස්කම් සිදු කළ යුතු ය. කැළි කසල ජනනය වීම අවම කිරීමට ද නීති ප්‍රතිපාදන හඳුන්වා දිය යුතුය.
- 2. දිරාපත්වන හා දිරාපත් නොවන වශයෙන් කැළි කසල වර්ගීකරණය කිරීමේ වැදගත්කම පිළිබඳ මහජනයා දැනුවත් කරන වැඩසටහන් ගෘහස්ථ මට්ටමෙන් ප්‍රවර්ධනය කළ යුතු ය.
- 3. පසෙහි තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීම සහ පෝෂණ අතිරේක ලබාදීමේ මාධ්‍යයක් ලෙස කොම්පෝස්ට් පොහොරවල ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා පොහොර නිෂ්පාදකයින්, කෘෂිකර්ම විශේෂඥයින් සහ පොහොර භාවිතා කරන්නන් යන සියලුම පාර්ශවයන්ගේ සහයෝගය ලබා ගැනීම සඳහා රජය මැදිහත් වීම අවශ්‍ය වේ.
- 4. නාගරික සහ අපද්‍රව්‍ය මගින් නිපදවන කොම්පෝස්ට් පොහොරවල ප්‍රමිතිය නිරන්තරයෙන් පරීක්ෂා කිරීමට සහ පොහොරවල ප්‍රමිතිය පිළිබඳ පොහොර භාවිතා කරන්නන් තුළ විශ්වාසයක් ගොඩ නැගීම සඳහා රජයේ සහාය අවශ්‍ය වේ.

03 ජල සම්පත් කළමනාකරණය සඳහා වූ උඩවලව වම්ඉවුර වැඩි දියුණු කිරීමේ හා ව්‍යාප්ත කිරීමේ ව්‍යාපෘතියෙහි බලපෑම සහ උගත් පාඩම්

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : එම්. එම්. එම්. අභියර් මහතා - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී
එම්. ජේ. සී. ජයසූරිය මහතා - සම පර්යේෂක

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය සහ අරමුණු :

වාරිමාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණය, බෝග විවිධාංගීකරණය සහ ආයතනික සවිබල ගැන්වීම සඳහා වූ උඩවලව වම්ඉවුර සංවර්ධනය කිරීමේ හා ව්‍යාප්ත කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා භාවිතා කළ නව දෘඪාංගමය හා මෘදුකාංගමය මූලිකාංග තක්සේරු කිරීම මෙම අධ්‍යයනයෙහි මූලික අරමුණ විය.

සෞඛ්‍යගැනීම්

1. වැවි එල්ලංගා පද්ධති සංකල්පය යටතේ උස්බිම් වැවි හා පහත්බිම් වැවි ඉදිකිරීම සහ ද්විත්ව ඇළ මාර්ග ඉදි කිරීම මඟින් 70% 80%ක් අතර ගොවීන් පිරිසකට ප්‍රතිලාභ අත් වී ඇති අතර එමඟින් ජලය නැවත භාවිතා කිරීමට හැකියාව ලැබීම මඟින් ජලය භාවිතා කිරීම කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි වී ඇත.
2. බෝග වගා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ජල ප්‍රමාණය අඩුකිරීම පිණිස මෙම ව්‍යාපෘතිය හේතු වී ඇති අතර, ජල නාස්තිය අවම කිරීම, ගොවීන්ගේ ආකල්ප වෙනස් කිරීම සහ බෝග විවිධාංගීකරණය තුළින් වගා වපසරිය ඉහළ නැංවීම සඳහා ද ව්‍යාපෘතිය දායක වී තිබේ.
3. වී වගාවේ දී භාවිතා වන “පැරණි ක්‍රමය” අස්වැන්න වැඩි කර ගැනීම සඳහා මෙන්ම ජල පරිභෝජනය අඩු කිරීම සඳහා ආධාර වී ඇත. නමුත් පුහුණු ශ්‍රමය අවශ්‍ය වීම හා වැඩි මිනිස් ශ්‍රමයක් අවශ්‍ය වීම හේතුවෙන් බහුතරයක් ගොවිහු එම තාක්ෂණය භාවිතා කිරීම සඳහා මැළිකමක් දක්වති.
4. පහත් බිම් වී ගොවීන් 40%කට සහ ගොඩ ඉඩම්හි වෙනත් බෝග වගා කරන්නා වූ ගොවීන්ගෙන් 20%ක් පමණ පිරිසකට සහ වී ගොවීන් නොවන උස්බිම් ගොවීන්ට වාරිමාර්ග යටතේ සිටුවීම සඳහා නිත්‍ය පළතුරු බෝග ලැබී තිබුණු අතර ඉන් 40% - 70% පිරිසකගේ වගාවන් නිරූපදිතව පැවතිණි.
5. ව්‍යාපෘතිය මඟින් ස්ථාපනය කරන ලද කෘෂි නිෂ්පාදන අලෙවිසැල් සාර්ථක වී නොතිබුණු අතර කෙදිනක හෝ ඒවා භාවිතා කර තිබුණේ ගොවීන්ගෙන් 10%ක් පමණ පිරිසකි. නමුත් නිරන්තරයෙන් ඒවා භාවිතා කර ඇත්තේ ගොවීන්ගෙන් 4%ක් පමණි.
6. ප්‍රදේශයේ ගොවීන්ගෙන් 70%කගේ ගොවිපොළ ආදායම දෙගුණ කිරීමට ව්‍යාපෘතියට හැකි වී තිබුණි.
7. වල් අලි සහ අයාලේ යන ගව රංචු මඟින් වගාවන්ට සහ දේපළවලට සිදු වන හානිය ප්‍රදේශයේ ප්‍රජාවගේ ජීවනෝපායන්ට සහ ආදායම් උත්පාදන මාර්ගවලට දැඩි බලපෑමක් ඇති කරන්නා වූ ගැටලුවකි.

නිර්දේශ

1. බෙදාහැරීමේ ඇළමාර්ග කොන්ක්‍රීට් කිරීම හා ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ දී ද්විත්ව ඇළ මාර්ග ක්‍රමය හඳුන්වා දීම සහ ගබඩා කිරීමේ ධාරිතාව ඉහළ නැංවීම මඟින් ජල සම්පාදනයේ දී සිදුවිය හැකි ජලය අපතේ යාම අවම කිරීමට සහ ජලය නැවත නැවත භාවිතයට ගැනීමට ඉඩ සැලසීම මඟින් වාරිමාර්ග පද්ධතියේ ක්‍රියාකාරිත්වය වැඩිදියුණු කිරීමට නිර්දේශ කෙරේ.
2. විධිමත් පුහුණු සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීමෙන් ගොවීන්ගේ ආකල්ප සංවර්ධනය කිරීම, ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ සංවිධාන ශක්තිමත් කිරීම, ව්‍යාප්ති සහාය

සැපයීම, ක්ෂේත්‍ර ආදර්ශණ පවත්වාගෙන යාම සහ සහනාධාර සැපයීම වැනි ක්‍රියාකරකම් හරහා වී නොවන වෙනත් බෝග වගාවන් සඳහා ගොවීන් යොමු කරවීමට නිර්දේශ කෙරේ.

- 3. අලුතින් සංවර්ධනය කළ ප්‍රදේශවල පසෙහි ලවණතාවය වැඩි වී ඇති බැවින් එම ප්‍රදේශ තුළ ප්‍රමාණවත් අපවහන පද්ධතියක් ඇති කිරීම හා ලවණතාවය අවම කර ගැනීම පිණිස වන ක්‍රම සහ විධි පිළිබඳව ගොවීන් දැනුවත් කිරීම සහ බලගැන්වීම ද සිදු කළ යුතුය.
- 4. මෙහෙයුම් හා නඩත්තු කිරීමේ කාර්යයන් ගොවි සංවිධාන මට්ටමෙන් ආයතන ගත කළ යුතු වේ. මේ සඳහා අවශ්‍ය සම්පත් ප්‍රතිලාභීන්ගෙන් ප්‍රමාණවත් පරිදි ගොවි සංවිධාන වෙත ලබා ගැනීමටත්, ඒවා ක්‍රමවත්ව භාවිතා කිරීමටත් නිශ්චිත වැඩ පිළිවෙලක් සකස් කළ යුතුය.
- 5. වාරි කෘෂිකර්මාන්තය වාණිජකරණය සඳහා සහ දේශගුණික විපර්යාසයන්ට හැඩගැසීම සඳහා දරන උත්සාහයන්ට ව්‍යාපෘතිය තුළින් ලත් අත්දැකීම් සහ උගත් පාඩම් තුළින් උපදේශනය සඳහා ක්‍රියාකාරී දායකත්වය ලබා දිය යුතු වේ.

04. එළවළු වගාවේ ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ක්‍රියාමාර්ග භාවිතය : අතීත අත්දැකීම් සහ එය ප්‍රචලිත කිරීම සඳහා වන යෝජනා පිළිබඳ අධ්‍යයනය

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : එච්.ජේ.සී. ජයසූරිය මහතා - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී
 එම්.එම්.එම්. අභියර් මහතා - සම පර්යේෂක

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය සහ අරමුණු

එළවළු වගාවේ ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ක්‍රියාමාර්ග භාවිතය අවම වීමට බලපාන හේතු හඳුනාගැනීම සහ එළවළු වගාව සඳහා එම ක්‍රම යොදා ගැනීම ප්‍රචලිත කිරීම සඳහා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ විය.

සොයා ගැනීම්

- 1. වගාව සිදු කරන කාලය තුළ 53%ක පමණ ගොවීන් පිරිසක් ව්‍යාප්ති කාර්ය මණ්ඩලය සමඟ කිසිදු ආකාරයක සම්බන්ධතාවයක් පවත්වා නැති අතර ඇතැම් ගොවිහු ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්ගේ උපදෙස් ලබා ගැනීමට උනන්දුවක් ද නොදක්වති.
- 2. ගොවීන්ගෙන් 56%ක පමණ ප්‍රතිශතයක් ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳව කිසිවිටෙක හෝ අසා නැත. ඒ පිළිබඳව අසා තිබූ ගොවීන්ගෙන් 21%ක්

පමණක් ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ක්‍රමවේද පිළිබඳ කිසියම් ප්‍රමාණයක දැනුවත් භාවයක් ලබා සිටියහ.

- 3. පළිබෝධ පාලන ක්‍රමවේදයක් ලෙස එකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ දැනුවත්භාවය අල්ප වුවද බහුතරයක් ගොවීහු (70%-90%) එහි මූලධර්මයන් වූ බෝග ශේෂයන් ක්ෂේත්‍රය තුළම විනාශ කර දැමීම, පාංශු ප්‍රතිකර්ම අනුගමනය, රසායනික නොවන වල් මර්දන ක්‍රම අනුගමනය සහ බෝග මාරුව වැනි ක්‍රම භාවිතා කර තිබුණි. කෙසේ වුවත්, රසායනික නොවන පළිබෝධ පාලන ක්‍රම, මිශ්‍ර බෝග වගාව, පළිබෝධයන්ගේ ස්වභාවික සතුරන් ආරක්ෂා කිරීම, උගුල් සහ ඇම භාවිතා කිරීම, රසායනික පොහොර නිවැරදිව භාවිතය වැනි ක්‍රම ඉතා අඩුවෙන් භාවිතා කර තිබුණි.
- 4 ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ක්‍රම භාවිතා කර තිබූ ගොවීන් අතරින් 70%-80% අතර පිරිසක් ඒවා භාවිතා කර තිබුණේ මූලධර්ම පිළිබඳ නිසි අවබෝධයකින් තොරවය.
- 5 ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ක්‍රම අනුගමනය කිරීම කෙරෙහි, ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලනය පිළිබඳව ගොවීන් සතු දැනුම සහ අවබෝධය ධනාත්මක බලපෑමක් ද, පවුලේ මුළු ආදායමට එළවළු වගාවෙන් ලැබෙන ආදායමෙහි දායකත්වය සහ එළවළු වගාව සඳහා යොදා ගන්නා පවුලේ ශ්‍රමය යන සාධක සෘණාත්මක බලපෑමක් පෙන්නුම් කරයි.
- 6. පවතින ප්‍රතිපත්තිවල සහ ආයතනික පද්ධතිය තුළ ඇති අඩු ලුහුඬුකම්, ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ක්‍රම පිළිබඳව ගොවීන් සහ නිලධාරීන් සතු දුර්වල ආකල්ප, ව්‍යාප්ති සේවාවේ ඇති දුර්වලතා සහ ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ක්‍රම වල ඇති සංකීර්ණතාවය වැනි සාධක එළවළු වගාව සඳහා ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලනය භාවිතා කිරීම අවම මට්ටමක පැවතීමට හේතු වී තිබේ.

නිර්දේශ

- 1. ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලනය ප්‍රවලිත කිරීම ජාතික ලෙස හඳුනා ගත යුතු අතර ඒ සඳහා ප්‍රමාණවත් සම්පත් වෙන් කර දීමෙන් හා අදාළ නිලධාරීන්ගේ ධාරිතා වර්ධනය කිරීම තුළින් ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ක්‍රමවේදය ගොවීන් අතර ජනප්‍රිය කරවීම සිදු කළ යුතුය.
- 2. පවතින ස්ථානීය සහ කාලීන සාධකයන්ට ගැලපෙන පරිදි පුහුණු වැඩසටහන් සකස් කර ඒවා භාවිතයෙන් පුහුණුකරුවන් හා ක්ෂේත්‍ර මට්ටමින් කටයුතු කරන ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්ට අවශ්‍ය පුහුණු වීම් ලබා දිය යුතුය.
- 3. කෘමිනාශක භාවිතයෙන් තොරව නිපදවන ලද එළවළු මිල දී ගැනීම සඳහා පාරිභෝගිකයින් පොළඹවන ආකාරයේ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ජනමාධ්‍ය භාවිතා කරමින් සිදු කළ යුතු ය.
- 4. ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ක්‍රමය පිළිබඳ ගොවීන් උනන්දු කරවීම සඳහා නියමු වැඩසටහන් ලෙස ප්‍රධාන වශයෙන් එළවළු වගාව සිදු කරන ප්‍රදේශවල සහභාගීත්ව එකාබද්ධ පළිබෝධ මර්දන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

- 5. ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ක්‍රමය ප්‍රවර්ධනය සඳහා ගොවීන් හා කෘෂිකර්ම උපදේශක අතර තොරතුරු හුවමාරුව පහසු කිරීම සඳහා වන මෙවලමක් වශයෙන් කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාරවරුන් යොදා ගත යුතු ය.
- 6. කාබනික නිෂ්පාදනවලදී මෙන් ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ක්‍රම භාවිතයෙන් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන එළවළු සඳහා ද සහතිකයක් නිකුත් කිරීමේ ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීම තුළින් එම එළවළු සඳහා විශේෂ මිලක් සහ වෙළඳපොළක් නිර්මාණය සිදුකළ යුතු.
- 7. එළවළු බෝගවල ප්‍රධානතම රෝග හා පළිබෝධ සඳහා විශේෂිත සරලව භාවිතා කළ හැකි ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන පැකේජයන් (පළිබෝධ පාලන ක්‍රම ගොන්නක්) නිර්මාණය කිරීමෙන් ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ක්‍රමවේදය ගොවීන් අතර ජනප්‍රිය කළ යුතුය.

05. ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂි සංචාරක ව්‍යාපාරයේ සංවර්ධනය : අවස්ථා සහ අභියෝග

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : එම්.එච්.කේ. රම්බොඩගෙදර මිය - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී

ඩී.ඒ.සී.එස්. සිල්වා මහතා - සම පර්යේෂක

ඒ.එම්.එස්. පෙරේරා මෙනවිය - සම පර්යේෂිකා

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය සහ අරමුණු

මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ ගොවි ප්‍රජාවට අතිරේක ආදායම් මාර්ගයක් ලෙස කෘෂි සංචාරක ව්‍යාපාරය දියුණු කිරීම සඳහා පවතින අවස්ථාවන් සහ ගැටලු හඳුනා ගැනීමයි.

සොයා ගැනීම්

- 1. අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය තුළ කෘෂිකාර්මාන්තය සහ සංචාරක කර්මාන්තය මැනවින් ස්ථාපිත වී තිබුණද, කෘෂි සංචාරක භාවිතාවන් ගොවි ප්‍රජාව අතර පුළුල්ව ව්‍යාප්ත වී නොතිබුණි. ගොවීන් ඉතා සුළු පිරිසක් පමණක් කෘෂි සංචාරක ක්‍රියාකාරකම්වල නිරතව සිටිනමුත් ඔවුන් බහුතරයකගේ දායකත්වය ඉතා අල්ප මට්ටමින් පැවතිණි.
- 2. කෘෂි සංචාරක ව්‍යාපාරයෙහි අඛණ්ඩව නියැලී සිටින ගොවීන් සංචාරක සමාගම් සමඟ සෘජු සබඳතා ගොඩ නගා ගෙන තිබුණු අතර මෙම කර්මාන්තයේ දියුණුවට එවැනි සබඳතා පැවතීමේ ප්‍රායෝගික වැදගත්කම තහවුරු කරන්නක් විය.
- 3. ගොවිජනතාවගේ ආදායම් උත්පාදන මාර්ග පුළුල් කර ගැනීම සඳහා විවිධ පරාසයන් හි විහිදී යන කෘෂි සංචාරක ක්‍රියාකාරකම්වලට යොමු වීමේ විභවතාවයක් ඔවුන්ට තිබුණද වර්තමානයේ ගොවි ජනතාව නිරතව සිටින කෘෂි සංචාරක ක්‍රියාකාරකම් විවිධාංගීකරණය වී තිබෙනුයේ ඉතා අඩුවෙනි.

4. විවිධාංගීකරණය වූ කෘෂිකාර්මික ක්‍රියාකාරකම්, රමණීය ගැමි ජීවිතය හා බැඳුණු සෞඛ්‍ය සෞන්දර්ය, මෙම ව්‍යාපාරයට ගොවීන් තුළ ඇති රුචිකත්වය සහ ඒ සඳහා අවශ්‍ය කාලය සහ ශ්‍රමය පැවතීම යනාදිය කෘෂි සංචාරක කර්මාන්තය දියුණු කිරීම සඳහා ඇති පොදු අවස්ථාවන් ලෙස හඳුනාගත හැකිවිය.
5. කෘෂි සංචාරක ක්ෂේත්‍රය සඳහා අවශ්‍යවන සම්බන්ධතා අවම වීම, දැනුවත්භාවය, ඒ පිළිබඳ පුහුණුව හා මග පෙන්වීම ප්‍රමාණවත් නොවීම, ප්‍රතිපත්තිමය මට්ටමින් ඒ සඳහා මූල පිරිමට ගනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග අවම වීම, මූල්‍යමය බාධා, ස්ථාවර වෙළෙඳපොළක් නොමැති වීම, අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන සීමා සහිත වීම, යටිතල පහසුකම් ප්‍රමාණවත් නොවීම, ප්‍රමාණවත් හා සතුටුදායක සනීපාරක්ෂක පහසුකම්, නොමැති වීම සහ සංචාරකයින්ගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ සහතික විය නොහැකි වීම ආදිය මෙම කර්මාන්තයේ දියුණුව සඳහා පවතින ප්‍රධාන අභියෝග වේ.
6. වර්තමාන සන්දර්භය තුළ සංවර්ධනය කළහැකි ඉහළ විභවතාවයක් සහිත කෘෂි සංචාරක ක්‍රියාකාරකම් වනුයේ සාම්ප්‍රදායික සහ සුවිශේෂී කෘෂිකාර්මික භාවිතාවන් සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම්, ග්‍රාමීය සංස්කෘතිය, දේශීය ආහාර, නවාතැන් පහසුකම්, නැවුම් සහ අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන සෘජු සහ වක්‍ර අලෙවිය වැනි දෑය.

නිර්දේශ

1. ක්ෂේත්‍රයට අදාළ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ ද දායකත්වයෙන් ජාතික කෘෂිකර්ම හා සංචාරක සංවර්ධන වැඩසටහන් සමඟ ඒකාබද්ධව විශේෂිත කෘෂි සංචාරක වැඩ සටහන් දියත් කිරීම.
2. තෝරාගත් ගොවීන්ට ගොවි සංවිධානවලට හා දැනට කෘෂි සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ නිරතව සිටින ගොවීන්ට පහසුකම් සැලසීම පිණිස රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයේ සහයෝගීතාවය වැදගත් වේ. ඒ හරහා තෝරාගත් ගොවි ප්‍රජාවන්ට දැනුවත් කිරීම් හා පුහුණුවීම් අවස්ථා ලබාදීම, මූල්‍යමය සහාය ලබාදීම, යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය, සංචාරක ක්ෂේත්‍රය සමඟ සබඳතා ගොඩ නැංවීම සිදු කළ හැකිය.
3. ශ්‍රී ලංකා සංචාරක ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශයේ මැදිහත් වීමෙන් පුළුල් ප්‍රචාරණයක් කෘෂි සංචාරක ක්‍රියාකාරකම්වලට ලබාදිය යුතුය.
4. මෙම සුවිශේෂී තත්ත්වයන් සහ අන්තර්ජාතික කෘෂි සංචාරක ප්‍රමිතීන් සැලකිල්ලට ගෙන කෘෂි සංචාරක ප්‍රමිතීන් සහ මාර්ගෝපදේශන මාලාවක් ස්ථාපිත කිරීම වැදගත් වේ. එමඟින් උසස් තත්ත්වයේ සහ විශ්වාසදායී කෘෂි සංචාරක කර්මාන්තයක් ගොඩ නැංවීමට හැකිවනු ඇත. යෝජිත ප්‍රමිතීන් සහ මාර්ගෝපදේශන සමගම ආහාර සුරක්ෂිතතාව, සනීපාරක්ෂක පහසුකම්, ගොඩබිම් තුළ පවතින ආරක්ෂාව යනාදිය ගැන අවධානය යොමු කරමින් ආරක්ෂාකාරී සහ පහසු ප්‍රවේශයක් සහිත වටපිටාවක් ගොඩ නැංවීම ද සිදු කළ යුතුය.

06. නකල්ස් සංරක්ෂිත වනාන්තර තුළ එනසාල් වගාව : සමාජ - ආර්ථික හා පාරිසරික දෘෂ්ටි කෝණයෙන්

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : ජේ.ඒ.යූ.පී. ජයසිංහ මිය - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරිණි

ආර්.එම්.වී.කේ. රම්බොඩගෙදර මිය - සම පර්යේෂිකා

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය සහ අරමුණු

නකල්ස් සංරක්ෂිත වනාන්තර තුළ එනසාල් වගාව තහනම් කිරීම නිසා වගාකරුවන්ගේ ජීවනෝපායන්ට සිදු වී ඇති බලපෑම හඳුනා ගැනීම සහ එනසාල් වගාව නිසා පරිසරයට සිදු වී ඇති ප්‍රතිවිපාක සොයා බැලීම මෙම අධ්‍යයනයේ අපේක්ෂාවයි.

සොයා ගැනීම්

1. එනසාල් වගාව තහනම් කිරීමට පෙර වගාකරුවන් බහුතරයකගේ ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගය වූයේ නකල්ස් රක්ෂිතයේ කළු පහන ප්‍රදේශයේ එනසාල් වගා කිරීමයි.
2. වගාකරුවන් විකල්ප ආදායම් මාර්ග වෙත යොමු වී ඇත. මේ හේතුවෙන් කුටුම්භයක ආදායම සාමාන්‍ය සැලකිය යුතු ලෙස පහළ ගොස් තිබූ අතර එය සමාජ ආර්ථික වශයෙන් සෘණාත්මක ප්‍රතිඵල රැසක් ඇති කරලීමට හේතු වී ඇත.
3. එනසාල් වගාව නකල්ස් රක්ෂිතයේ වන ව්‍යුහය, වන වියනේ විවෘත බව, සත්ත්ව හා ශාක විශේෂයන්හි සංයුතිය, පසෙහි සහ ජලධාරයෙන් හි ගුණාත්මකභාවය සහ ස්වභාවික පුනර්වර්ධන හා පරිණාමීය ක්‍රියාවලියේ වෙනස් වීම් සඳහා බලපාන බවත් එය අයහපත් පාරිසරික බලපෑම් රැසක් සඳහා හේතු වී ඇති බවත් අධ්‍යයනය මගින් අනාවරණය වී ඇත.
4. නකල්ස් සංරක්ෂිත වනාන්තරයේ ව්‍යුහයේ සහ ක්‍රියාවලියන්ගේ වෙනස්වීම් ඉන් සපයනු ලබන පරිසර පද්ධති සේවාවන් සඳහා අහිතකර ලෙස බලපායි.

උදා : ජලයේ ගුණාත්මකභාවය අඩුවීම, ජාන සම්පත් ක්ෂය වීම, පාංශු බාදනය ඉහළ යාම, ජල විද්‍යාත්මක, පාරිසරික සහ ස්වභාවික පුනර්වර්ධන සහ පරිණාමීය ක්‍රියාවලියේ වෙනස්වීම්, තවද එය එනසාල් නිෂ්පාදකතාවය සහ බෝගයේ ස්ථිරසාර පැවැත්ම සඳහා සෘණාත්මක බලපෑම් ඇති කරයි.

නිර්දේශ

1. එනසාල් වගාකරුවන්ගේ අහිමි වූ ආදායම ඉහළ නැංවීම සඳහා විවාරවත්, සාකලා සහ බහුමානීය ප්‍රවේශයක් භාවිතා කළ යුතු වේ. මෙම ක්‍රම සඳහා ජනතාවගේ ඇති කැමැත්ත, ප්‍රදේශයට ඒවා කෙතරම් උචිත ද යන්න සහ එම ක්‍රමයන් හි දීර්ඝ කාලීන පැවැත්ම යනාදිය කෙරෙහි සැලකිල්ල යොමු කළ යුතුය.

- පළාත් පාලන ආයතන සහ වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මග පෙන්වීම යටතේ වාණිජමය වශයෙන් ගම්මිරිස් වගාව සඳහා රජයේ වනාන්තර සහ ප්‍රාදේශීය වනාන්තර ලබාදීම ඒ සඳහා අවශ්‍ය ආරම්භක මූල්‍ය සහ තාක්ෂණික සහාය ප්‍රථම අස්වැන්න නෙළා ගන්නා තෙක් ගොවීන්ට ලබාදීම.
- ස්වයං රැකියා වැඩි දියුණු කර ගැනීම පිණිස හඳුනා ගත් පිරිසකට මූල්‍යමය සහ තාක්ෂණික සහාය ලබාදීම.
- ගම්වැසියන්, විශේෂයෙන්ම තරුණ පරම්පරාව සංචාරක කර්මාන්තයට යොමු කිරීම සඳහා දීර්ඝ කාලීන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

2. වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මග පෙන්වීම යටතේ තංගප්පුව වැනි ප්‍රදේශයන්හි පයිතස් වැනි වන වගාවන්හි යටි රෝපණයක් ලෙස එනසාල් වගා කිරීම සඳහා ජනතාව උනන්දු කිරීම. මේ සඳහා අවශ්‍ය මූලික මූල්‍යමය සහ තාක්ෂණික සහාය අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ මග පෙන්වීම යටතේ ලබාදිය යුතුය.

3. වනාන්තරයට හානි නොවන පරිදි නකල්ස් සංරක්ෂිත වනාන්තරය තුළ එනසාල් වගාකළ ප්‍රදේශයේ ස්වභාවික පුනර්වර්ධන ක්‍රියාවලියට ඉඩ හැරිය යුතුය. එය වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිරන්තර අධීක්ෂණයට ලක්විය යුතු අතර අවශ්‍ය තැන් හි දී ස්වභාවික පුනර්වර්ධන ක්‍රියාවලියට අවශ්‍ය බාහිර සහාය එම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ලබාදිය යුතුය.

07. ග්‍රාමීය කෘෂි ප්‍රජාවගේ ජීවනෝපාය මාර්ග වැඩිදියුණු කිරීම : ඉහළ ජලාධාර ප්‍රදේශ කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය ඇසුරෙන්

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : ජී.පී.ඩී.එල්.ඩබ්. සමරසිංහ මිය - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීණි

එම්.ඒ.සී.එස්. බණ්ඩාර මහතා - සම පර්යේෂක

මූල්‍ය ප්‍රභවය ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය සහ අරමුණු

ජල පෝෂක ප්‍රදේශ ආශ්‍රිත ගැටලු සෘජුව සහ එකාබද්ධ ස්වරූපයකින් ආමන්ත්‍රණය කරනු ලැබූ මුල් ම ව්‍යාපෘතිය ලෙස ඉහළ ජල පෝෂක ප්‍රදේශ කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය සැලකිය හැකි අතර ජල පෝෂක ප්‍රදේශ කළමනාකරණයට අදාළ කාලීන ප්‍රවේශයන් රැසක් ඊට අදාළ කර ගෙන තිබේ. මෙම අධ්‍යයනයේ මූලික අරමුණ ජල පෝෂක ප්‍රදේශය ආරක්ෂා කර ගන්නා අතර ම ප්‍රදේශයේ කෘෂි කර්මික ප්‍රජාවගේ ජීවන තත්ත්වය නගා සිටුවීමෙහි ලා මෙම ව්‍යාපෘතියේ දායකත්වය අධ්‍යයනය කිරීම මගින් ඉදිරි ව්‍යාපෘති සඳහා දැනුම ලබා ගැනීමයි.

සොයා ගැනීම්

1. ප්‍රතිලාභීන් 90%ක් පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම භාවිතයට ගෙන තිබුණි. ව්‍යාපෘතිය මගින් සැපයූ ද්‍රව්‍යමය සහ තාක්ෂණික සහාය ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් තම තමන්ගේ ඉඩම්වල

භෞතික පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම සකස් කර ගෙන තිබීම ප්‍රධාන වශයෙන් දක්නට ලැබුණි.

- 2. ප්‍රතිලාභී ගොවීන් අතර සංරක්ෂණ වගා ක්‍රම (conservation farming practices) භාවිතයට ගැනීම දුර්වල මට්ටමක පවතී.
- 3. ව්‍යාපෘතිය මඟින් හඳුන්වා දී තිබූ අමතර ආදායම් උත්පාදන මාර්ග බහුතරයක් ප්‍රතිලාභී ගොවීන් තම කුටුම්භ ආදායම ඉහළ නැංවීම සඳහා ප්‍රමාණවත් පරිදි දායක කරගෙන නොතිබුණි.

නිර්දේශ

- 1. සංරක්ෂණ වගා ක්‍රම භාවිතයට ගැනීමේ වැදගත්කම සහ ගෘහ ඒකක මට්ටමෙන් අමතර ආදායමක් ලබා ගැනීම පිණිස ජෛව පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම භාවිතයට ගැනීමේ වැදගත්කම පිළිබඳ තවදුරටත් අවධාරණය කිරීම සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම සඳහා නිර්දේශ කෙරේ.
- 2. දැනට ක්‍රියාත්මක වන දිවි නැගුම ජීවනෝපාය සංවර්ධන වැඩසටහන මගින් යම් ප්‍රතිපාදනයක් ඉහළ ජලාධාර කළමනාකරණ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ලද ආයතන වලට ලබාදී එම ව්‍යාපෘතිය මඟින් හඳුන්වා දුන් අමතර ආදායම් උත්පාදන ක්‍රියාකාරකම් වලදී ප්‍රතිලාභී ගොවීන් මුහුණ දී ඇති බාධක මගහැර ගැනීම සඳහා රජයේ මැදිහත් වීමක් ලබාදීමට යෝජනා කෙරේ.

08. 2012 වර්ෂය අග භාගයේ රජයේ විසින් ක්‍රියාත්මක කළ කඩිනම් ජලාශ හා වැව්වල රොන්මඩ ඉවත් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ තක්සේරුවක්

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : එම්.ඒ.සී.එස්. බණ්ඩාර මහතා - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී
 ජී.ජී.ද.එල්.ඩබ්. සමරසිංහ මිය - සම පර්යේෂිකා

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය සහ අරමුණු :

අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ රජය විසින් දියත් කළ කඩිනම් ජලාශ හා වැව්වල රොන්මඩ ඉවත් කිරීමේ ව්‍යාපෘතියෙන් ලද අත්දැකීම් සහ එහි බලපෑම ලේඛනගත කිරීම තුළින් මේ හා සමාන අනාගත ව්‍යාපෘතීන් සඳහා මග පෙන්වීමක් ලබා දීමයි.

සොයා ගැනීම්

- 1. අදාළ කෙටි කාල පරාසය තුළ සමහරක් ජලාශවල රොන් මඩ ඉවත් කිරීමේ වැඩසටහන් අවසන් කරගත නොහැකි වී තිබුණි.
- 2. ව්‍යාපෘතිය අවසන් කිරීම සඳහා ලබා දී තිබූ මාස 03ක සීමිත කාල සීමාව තුළ තාක්ෂණික කාර්ය මණ්ඩලය සහ උපකරණ සොයා ගැනීමේ අපහසුතාවයට අදාළ රේඛීය ආයතන මුහුණ දී තිබුණි.

- 3. කුඩා වාරි පද්ධති ආශ්‍රිතව වගාකළ හැකි බිම් ප්‍රමාණය ඉහළ දැමීම සඳහා ජලාශවල රොන් මඩ ඉවත් කිරීමෙන් සැලකිය යුතු බලපෑමක් සිදුවී නැති නමුත් ප්‍රදේශයේ ජනතාවගේ ජීවනෝපායන්ට එමගින් සමාජයීය ප්‍රතිලාභ හිමි වී තිබේ.
- 4. ව්‍යාපෘතිය සම්පූර්ණ කිරීම කෙටි කාල පරාසයක් තුළ සිදු කරන ලද නිසා ප්‍රජා දැනුවත්භාවය, සක්‍රීය ප්‍රජා දායකත්වය සහ වගකීම් බෙදා හදා ගැනීම වැනි ව්‍යාපෘතිය සඳහා අවශ්‍ය වැදගත් සංරචක සඳහා ගැටලු මතු වී තිබේ.
- 5. කුඩා ජලාශ සඳහා රොන් මඩ ඉවත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය මූල්‍යමය වශයෙන් සඵලදායක නැත.
- 6. ව්‍යාපෘතියේ විවිධ අංග අවශ්‍ය පරිදි වෙනස්කම් සිදු කිරීමේ හැකියාව තිබිය යුතු අතර ප්‍රතිලාභීන්ගේ දැනුම සහ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී උගත් පාඩම් ඇසුරින් ව්‍යාපෘතිය සඳහා සුදුසු වැව් තෝරා ගැනීම කළ යුතු වේ.

නිර්දේශ

- 1. රොන්මඩ ඉවත් කිරීම සඳහා ජලාශ තෝරා ගැනීම ප්‍රතිලාභීන්ගේ අවශ්‍යතාවය සැලකිල්ලට ගෙන සිදු කළ යුතුය. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක වන කාල පරිච්ඡේදය තුළ හැකිතාක් දුරට ප්‍රතිලාභීන්ගේ සක්‍රීය දායකත්වය ලබා ගත යුතුය.
- 2. ප්‍රතිලාභීන්ගේ දැනුම හා අදහස් ව්‍යාපෘතිය තුළට සුදුසු පරිදි ඇතුළත් කර ගැනීම සඳහා ඉඩ ප්‍රස්තා තිබිය යුතුය.
- 3. ව්‍යාපෘතියේ සාර්ථකත්වය ඉහළ දැමීම සඳහා ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙර එහි ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ ප්‍රතිලාභීන් මනා ලෙස දැනුවත් කිරීම කළ යුතු වේ.
- 4. ජල කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දීම සහ ජලයේ කාර්යක්ෂමතාව වැඩිවන්නා වූත් ලාභ උපරිම කර ගැනීමට ද හැකිවන පරිදි බෝග තෝරා ගැනීම පිළිබඳ ගොවීන් දැනුවත් කළ යුතු වේ.
- 5. ජලාශවල රොන්මඩ ඉවත් කිරීමේ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී වාරි ජල සම්පාදනයට පමණක් එහි ප්‍රතිලාභ සීමා නොකළ යුතු අතර මත්ස්‍ය කර්මාන්තය, සත්ත්ව පාලනය, ගෘහස්ථ අවශ්‍යතා ආදී වෙනත් ක්ෂේත්‍රවලට ද ප්‍රතිලාභ ලැබෙන පරිදි ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කළ යුතු වේ.

අලෙවි, ආහාර ප්‍රතිපත්ති හා කෘෂි ව්‍යාපාර අංශය

1979 වර්ෂයේ කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයෙහි අලෙවි පර්යේෂණ ඒකකය ලෙස පිහිට වූ වර්තමාන අලෙවි ආහාර ප්‍රතිපත්ති සහ කෘෂි ව්‍යාපාර අංශයෙහි කාර්යභාරය වූයේ ජාතික මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක වූ ජීවන වියදම සමාලෝචනය පිළිබඳ අමාත්‍යාංශ උප කමිටුවට අවශ්‍ය කරන අලෙවි තොරතුරු සැපයීමයි. එතැන් පටන් මෙම අංශය විසින් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්ට, ව්‍යවසායකයින්ට, වෙළෙඳුන්ට සහ ගොවීන්ට නිරන්තරයෙන් අවශ්‍ය වන අලෙවි තොරතුරු සහ දත්ත සැපයීම සිදු කරනු ලබන අතර ඉල්ලීම පරිදි සිසුන්ට ද තොරතුරු සැපයීම සිදු කරනු ලබයි.

මීට අමතරව මෙම අංශය විසින් ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය යටතේ ඇති ආහාර මිලදී ගැනීම් හා ඇගයීමේ ඒකකය වෙත මිල ගණන් සැපයීම, රාජ්‍ය ආරක්ෂක හා නාගරික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයට ආහාරවල නියමිත මිල ගණන් තීරණය කරනු පිණිස අවශ්‍ය තොරතුරු සැපයීම සිදු කරනු ලබයි. රෝහල්, යුද හමුදාව, නාවික හමුදාව, ගුවන් හමුදාව ඇතුළු රාජ්‍ය ආයතනවල ආහාරවලට අදාළ ප්‍රසම්පාදන තීරණ ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වන අලෙවි තොරතුරු සැපයීම ද සිදු කරනු ලැබේ.

අඛණ්ඩ වැඩසටහන්

ආහාර හා වෙළඳ පොළ තොරතුරු ව්‍යාපෘතිය

- පර්යේෂණ කණ්ඩායම : ආචාර්ය ටී.ඒ.ධර්මරත්න මයා - සම්බන්ධීකාරක
- සී.පී. හතුරුසිංහ මිය - සම පර්යේෂිකා
- ආර්.පී.විදානපතිරණමිය - සමපර්යේෂිකා
- ඩබ්.එච්.ඩී.ප්‍රියදර්ශනමයා - සමපර්යේෂක
- එන්.ජී.පී.සමන්ත මයා - සම පර්යේෂක
- ඩබ්.ඒ.එන්.විජේසූරියමයා - සම පර්යේෂක
- රෝෂිණි රඹුක්වැල්ල මිය - සමපර්යේෂිකා
- ඊ.ඒ.සී.ප්‍රියංකර මයා - සමපර්යේෂක

සහාය	ජ්‍යෙෂ්ඨ සංඛ්‍යාන නිලධාරීන්	- 01
	සංඛ්‍යාන නිලධාරී	- 03
	සංඛ්‍යාන සහායක	- 10
	අනියම් විමර්ශක	- 28

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

අලෙවි , ආහාර ප්‍රතිපත්ති සහ කෘෂි ව්‍යාපාර අංශය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්ට නියම වේලාවට නිවැරදි දත්ත සහ තොරතුරු ලබා දෙයි. කොළඹ පිටකොටුව තොග වෙළෙඳපළින් සහ පිටකොටුව, තොටලහ, දෙමටගොඩ, බොරැල්ල, වැල්ලවත්ත, කිරුළපන, නුගේගොඩ, කඩවත සහ කිරිඳිගොඩ වැනි කොළඹ අවට සිල්ලර වෙළෙඳපළ 09කින් ආහාර ද්‍රව්‍යවලට

අදාළ වෙළඳපළ තොරතුරු සහ මිල ගණන් සටහන් කරගනු ලබයි. ඊට අමතරව, දිවයිනේ ආහාර නිෂ්පාදනය කරන සහ පාරිභෝජනය කරන ප්‍රධානතම දිස්ත්‍රික්කවල වෙළඳපළ 28කින් ද දත්ත සහ තොරතුරු එක්රැස් කර ගනු ලබයි.

දත්ත එක්රැස් කිරීම සිදු කරනු ලබන්නේ සංඛ්‍යාන නිලධාරීන් තිදෙනෙකු, සංඛ්‍යාන සහායකින් සන්දෙනෙකු සහ අනියම් විමර්ශකයින් විසිනි. පිට පළාත්වල දත්ත එක්රැස් කිරීම සඳහා සංඛ්‍යාන සහායකයින් සහ අනියම් විමර්ශක යන දෙකොටසම යොදවා තිබේ.

වර්ෂ 2013 කුරුණෑගල, නිකවැරටිය, දඹුල්ල, මාතලේ, අනුරාධපුර, තඹිත්තේගම, පෙළොන්නරුව, නුවරඑළිය, මහනුවර, බදුල්ල, කැප්පෙට්පොළ, රත්නපුර, ඇඹිලිපිටිය, හම්බන්තොට, තිස්සමහරාම, මාතර, ගාල්ල, කලුතර, මොණරාගල, දෙහිඅත්තකණ්ඩිය, අම්පාර, පුත්තලම, මරදගහමුල, මීගොඩ සහ නාරාහේන්පිට යන ස්ථාන ආවරණය කිරීමට හැකිවිය. වසරේ අගඛණයේ යාපනය, කිලිනොච්චිය, වවුනියාව, සහ මුලතිව් දිස්ත්‍රික්කවලට අනියම් විමර්ශකයින් අනුයුක්ත කරනු ලැබිණ.

මීට අමතරව, දිනපතා ශ්‍රී ලංකා ගුවන්විදුලි සංස්ථාවෙන් සහ www.harti.gov.lk දරන ආයතනික වෙබ් අඩවියේ පළ කිරීම පිණිස පිටකොටුව, මහනුවර දඹුල්ල, නොරොච්චෝලේ, මරදගහමුල, මීගොඩ සහ නාරාහේන්පිට යන ස්ථානවලින් ආහාර ද්‍රව්‍යවල තොග මිල සටහන් කර ගනු ලබයි. ඉහත වෙළෙඳපොළට අමතරව නුවරඑළිය, සහ තඹිත්තේගම ප්‍රදේශවලින් ලබා ගන්නා තොග මිල ගණන් ද කෙටි පණිවුඩ මාර්ගයෙන් ප්‍රචාරය කර හරිනු ලබයි. වෙළඳ හා පාරිභෝගික කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ ඉල්ලීමකට අනුව ප්‍රධාන ආහාර ද්‍රව්‍යවල දෛනික මිල ගණන් එක්රැස් කිරීම ද 2010 වර්ෂයේ සිට ආරම්භ කරනු ලැබිණ. මෙම තොරතුරු ප්‍රධාන තොග වෙළඳසැල්වල සහ පිටකොටුව සිල්ලර වෙළඳපළෙහි ආහාර ද්‍රව්‍ය මිල ගණන් පිළිබඳ තොරතුරු වෙළෙඳුන්ට සහ නිෂ්පාදකයින්ට ලබා දීමේ අරමුණින් දිනපතා විද්‍යුත් මාධ්‍ය ඔස්සේ ප්‍රචාරය කර හැරේ. කොළඹ සහ කොළඹින් පිටත තොග මිල සහ සිල්ලර මිල විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් සහ ප්‍රධාන නිෂ්පාදන ප්‍රදේශවල නිපැයුම් මිල විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් සකස් කරන සතිපතා ආහාර ද්‍රව්‍ය විවරණිකාව සෑම සතියකම සිකුරාදා නිකුත් වේ. 2013 වර්ෂය තුළ සතිපතා ආහාර ද්‍රව්‍ය විවරණිකාව කලාප 52ක් සහ මාසික ආහාර ද්‍රව්‍ය විවරණිකාව කලාප 11ක්ද මුද්‍රණය කර තිබේ.

2013 වර්ෂයේ ප්‍රගතිය

- සතිපතා ආහාර ද්‍රව්‍ය විවරණිකාව - විවරණිකා 52ක් නිකුත් කර තිබේ.
- දෛනික ආහාර මිල ගණන් අදාළ ආයතනවලට සැපයීම - වර්ෂය පුරාම සිදුකර ඇත.
- මාසික ආහාර තොරතුරු සංග්‍රහය දැනට 11ක් නිකුත් කර ඇත.
- දෛනික සහ සතිපතා වෙළඳපළ තොරතුරු මාධ්‍ය ආයතන වෙත නියමිත වේලාවට සැපයීම.
- වර්ෂය පුරාම ඉල්ලීම පරිදි රජයේ ආයතනවලට සහ පෞද්ගලික ආයතනවලට මිල ගණන් සම්බන්ධ තොරතුරු සහ වෙළඳපළ තොරතුරු සැපයීම.

අවසන් කළ පර්යේෂණ

01. ඉහළ වටිනාකමින් යුත් ඉක්මණින් නරක්වනසුලු එළවළු වර්ගයන්හි වටිනාකම් ක්‍රියාදාමය

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : සී.පී. හතුරුසිංහ මිය - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීන්

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

මෙම අධ්‍යයනයෙහි අරමුණ ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂි ව්‍යාපාරයෙහි එළවළු උප ක්ෂේත්‍රය තුළ වටිනාකමින් ඉහළ ඉක්මණින් නරක් වන බෝග සම්බන්ධයෙන් වන සමස්ත තත්ත්වය විමසා බැලීම සහ එම ක්ෂේත්‍රයට අදාළ ගැටලු හඳුනා ගැනීම, තක්සේරු කිරීම, සහ ප්‍රමුඛතාගත කිරීම තුළින් ඒ සඳහා පිළියම් සෙවීමයි. තවද, මෙම ක්ෂේත්‍රය තුළ තරඟකාරිත්වය ඉහළ නැංවීම තුළින් එහි වර්ධනය, රැකියා නියුක්තිය සහ ඊට අදාළ ව්‍යාපාරික අවස්ථා වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා වන ප්‍රතිපත්තිමය සංශෝධනයන් සලකා බැලීම ද අරමුණු විය.

අධ්‍යයනයේ සොයා ගැනීම්

1. විදේශිකයන්ට ආහාරපාන සපයන හෝටල්වලින් ඉල්ලුම ඉහළ යාම නිසා 2010 සහ 2011 වර්ෂ තුළ සලාද ගස්, පාස්ලි,සැල්දිරි, අයිස්බර්ග්, කොක්වොයි, බෙල් පෙපර්, මල් ගෝවා, බ්‍රොකලි සහ පිපිඤ්ඤා වැනි වටිනාකමින් ඉහළ ඉක්මණින් නරක් වන සුලු බෝගයන් වගා කිරීම 35% සිට 40% දක්වා ඉහළ ගොස් තිබේ.
2. 2009 වර්ෂයේ මෙම බෝග ක්ෂේත්‍රයට ගොවීන් 50දෙනෙකු පමණ යොමු වී තිබූ අතර එම සංඛ්‍යාව 2010 වර්ෂය වන විට 85%කින් ඉහළ ගොස් තිබුණි. 2010 වසරේ සිට 2011 වසර දක්වා එය 32%ක පමණ ඉහළ යාමක් නිරීක්ෂණය කළ හැකිය.
3. ඉහළ මිලකින් යුත් ඉක්මණින් නරක්වන සුලු බෝග බොහොමයක නිෂ්පාදන පිරිවැය සිල්ලර මිලට වඩා 15%කින් අඩුය.
4. හානි අවම කිරීම මඟින් (තැලීම්, පොඩිවීම් අවම කිරීම) පාරිභෝගිකයින් තෘප්තිමත් කිරීම පිණිස වෙළෙඳුන් හා ගොවීන් හොඳින් එකිනෙකා හා සම්බන්ධ වී සිටින නිසා සැපයුම් දාමයන් ඉතා පැහැදිලි සහ කෙටි ය.
5. අනෙකුත් එළවළුවලට සාපේක්ෂව ඉහළ මිල, ඉහළ ආදායම,ආන්තික ලාභය සේම දේශීය හා විදේශීය වෙළෙඳපොළේ පවතින ඉහළ ඉල්ලුම නිසා තරුණ පරපුර මෙම ක්ෂේත්‍රයට යොමු වී තිබේ. මල්ගෝවා, බ්‍රොකලි සහ බෙල් පෙපර් සඳහා ආන්තික ලාභය සිල්ලර මිලෙන් 31%-36% අතර පරාසයක පැවති අතර චීන ගෝවා, අයිස්බර්ග් සලාද, සලාද ගස් සහ පැක්වෝයි සඳහා එය 13% සිට 17% දක්වා පරාසයක පැවතිණි.
6. ඉහළ ආදායමක් ඉපයීම සඳහා වැඩි අස්වැන්නක් මෙන් ම හොඳ පෙනුමක් ලබා ගැනීමට ද ගොවිහු කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය සහ රසායනික පොහොර භාවිතා කරති.
7. ගොවිහු තමන්ගේ ආදායම උපරිම කරගනු පිණිස බෝග විවිධාංගීකරණය කරති. වැඩිවන ආදායම හේතුවෙන් නිෂ්පාදකයින් සහ කෘෂි ව්‍යාපාර ව්‍යාවසායකයින් නැවුම් එළවළු සඳහා දේශීය වෙළෙඳපොළ වැඩිවන ඉල්ලුම සැපිරීමට හා සැකසූ ආහාර ව්‍යාපාරය සඳහා හෝටල්වල සහ ආහාර අලෙවිසැල් වලින් එළවළු සඳහා ඇති ඉල්ලුම සපුරාලීම පිණිස වටිනාකමින් ඉහළ නව එළවළු ප්‍රභේද වගාව සඳහා පෙළඹී සිටිති.

8. මෙම ඵලවළු ක්ෂේත්‍රයෙහි වර්ධනය සුළු පරිමාණ ගොවීන්ගේ දුප්පත්කම තුරන් කිරීම පිණිස (ප්‍රධාන වශයෙන් බණ්ඩාරවෙල උභව පරණගම ප්‍රදේශයේ සහ නුවරඑළිය මිපිලිමාන ප්‍රදේශයේ) සුවිශේෂී බලපෑමක් පෙන්වයි.
9. මිලෙන් ඉහළ බෝග නිෂ්පාදනය, සැකසීම සහ අලෙවිය ඉහළ දැමීමෙන් කුඩා ගොවීන්ගේ ආදායම ඉහළ නැංවීමට සහ ග්‍රාමීය කම්කරුවන් සඳහා රැකියා අවස්ථා වැඩි කිරීම සඳහා ඉහළ ශක්‍යතාවයක් පවතී.
10. මෙම බෝගයන් දේශීය වෙළඳපලෙහි පැවතිය ද ඉහළ මිල, ආහාර සැකසීමේ කලාව නොදැනීම සහ පෝෂණ ගුණය පිළිබඳ ඇති අඩු අවබෝධය හේතුවෙන් දේශීය පාරිභෝගිකයින්ගේ ඉල්ලුම වර්ධනය වනුයේ ඉතා සෙමිනි.
11. කෙසේ නමුත් ආර්ථික හැකියාව ඇති පාරිභෝගිකයින් ඉහළ මිල ගණන් යටතේ වුවද ඒවා මිලදී ගන්නා නිසාත් වෙනස්වන ආහාර පුරුදු හා එක් එක් ඵලවළුවල පෝෂණ ගුණ පිළිබඳ ඇති අවබෝධය නිසාත් නගරබද ප්‍රදේශවල ඉල්ලුමෙහි හා සැපයුමෙහි කිසියම් ඉහළයාමක් දැකිය හැකිය.
12. වගා ප්‍රදේශවල සිටින එකතු කරන්නෝ මිලෙන් ඉහළ ඉක්මණින් නරක්වන සුලු ඵලවළු සඳහා තම ආයෝජනයන් වෙනුවෙන් 15%ත් 25%ත් අතර ප්‍රතිශතයක දළ ආන්තික ලාභයක් පවත්වා ගනිති.
13. සේවා ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ සලකා බැලීමේදී සිල්ලර වෙළෙන්දෝ සිල්ලර මිලෙන් 25%ක පමණ ඉහළ ආන්තික ලාභයක් පවත්වා ගනිති. එකතු කරන්නන් සහ තොග වෙළෙඳුන් සිල්ලර මිලෙන් 8%ක් 13%ත් අතර සීමාවක එය පවත්වා ගනියි. සිල්ලර මිල මට්ටම හා සන්සන්දනය කර බැලීමේ දී එකතු කරන්නන්ට විකිණීම සහ තොග වෙළෙඳුන්ට විකිණීමේ අවදානම් මට්ටම ඉතා අඩුය.
14. කොළ පිපිඤ්ඤාවල සිල්ලර මිලෙන් ඉහළ සීමාවක් (32%) එකතු කරන්නන් විසින් පවත්වා ගනු ලබන අතර සිල්ලර වෙළෙඳුන් සඳහා එය 22%කි. ප්‍රවාහනයට සහ එහා මෙහා ගෙන යාම සඳහා වන වියදම තොග වෙළෙන්දන් සම්බන්ධයෙන් 3%-4% අතර වන අතර එය සිල්ලර වෙළෙඳාමේ දී 4%-5% දක්වා වෙනස් වේ. සලාද, පිපිඤ්ඤා, පැක්වෝයි සහ අයිස්බර්ග් නිෂ්පාදකයාගේ සීමාව සිල්ලර මිලෙන් 12.5% සිට 16% දක්වා පරාසයක පවතී.
15. මල්ගෝවා සහ බ්‍රොකලි වගාකරුවන් තම ලාභ සීමාව පිළිවෙළින් 35% - 40% අතර පවත්වා ගන්නා අතර චීන ගෝවා සඳහා එය 16%ක් පමණ වේ. තොග වෙළෙඳුන් මෙම බෝගයන් සඳහා සිල්ලර මිලෙන් 20%ක් 27% පමණ ලාභ සීමාවක් පවත්වා ගනිති. මල් ගෝවා සහ චීන ගෝවා යන දෙවර්ගයම සඳහා සිල්ලර වෙළෙඳුන් සිල්ලර මිලෙන් 10%ක ලාභ සීමාවක් පවත්වා ගන්නා අතර බ්‍රොකලි සිල්ලර වෙළෙඳුන් සිල්ලර මිලෙන් 16%ක ප්‍රතිශතයක් පවත්වා ගනිති.

16. නිෂ්පාදකයින් බෙල් පෙපර් සඳහා පාරිභෝගික මිලෙන් 40%ක් 64%ක් අතර ප්‍රතිශතයක ලාභයක් ලබා ගන්නා අතර කහ සහ රතු බෙල් පෙපර් සඳහා එය 50%කට වඩා වැඩිය. ඔවුන්ගේ ආන්තික ලාභය සිල්ලර මිලෙන් 21% සිට 36% දක්වා පරාසයක පවතී.

නිර්දේශ

1. ගොවිපල ආදායම වැඩිකර ගැනීම සහ එමඟින් ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ සංවර්ධනය කිරීම පිණිස තරුණ කණ්ඩායම්වලට කෘෂි ව්‍යාපාර පුහුණුව ලබාදිය යුතුය.
2. මෙම බෝගයන් සඳහා දේශීය ඉල්ලුම ඉහළ නැංවීම සඳහා තරුණ පරපුර ඉලක්ක කර ගනිමින් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.
3. මෙකී බෝගයන් සියල්ලක්ම පාහේ අමුචෙන් පාරිභෝජනයට ගන්නා බැවින් කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය භාවිතය අවම කිරීම උදෙසා තරුණ ගොවීන් දැනුවත් කිරීමට මැදිහත් විය යුතුය.

02. කාබනික ආහාර සඳහා වන අපනයන වෙළෙඳපොළ: වර්තමාන තත්ත්වය, ගැටලු සහ අනාගත ප්‍රවණතාවයන්

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : ආර්.පී.විදානපතිරණ - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීන්
 ඩබ්.ඒ.එන්.විජේසූරිය - සම පර්යේෂක

මූල්‍ය මූලාශ්‍රය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂය පථය සහ අරමුණු :

කාබනික ආහාර සඳහා වන ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොළෙහි කැපී පෙනෙන වර්ධනයක් පසුගිය කාලය තුළ පෙන්නුම් කරන ලදී. පරිසර හිතකාමී නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක් ලෙස නිපදවන ආහාර කාබනික ලෙස සහතික කිරීම බලයලත් තෙවන පාර්ශවයක් විසින් නිෂ්පාදනයේ සිට අලෙවිය දක්වා වූ ක්‍රියාවලිය තුළ සහතික කළ යුතු වේ. ශ්‍රී ලංකාව ද කාබනික ආහාර අපනයන වෙළෙඳපොළට ප්‍රවිෂ්ට වී සිටින අතර තේ, කුළු බඩු, පොල්, පලතුරු සහ ඖෂධ පැළෑටි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන අපනයනය සිදු කරයි. කාබනික ආහාර සඳහා වන ජාත්‍යන්තර ඉල්ලුම ඉහළයාමත් සමඟ අනාගතයේදී අපනයනය කරනු ලබන කෘෂිකාර්මික ද්‍රව්‍ය කාබනික වීම අත්‍යවශ්‍ය වනු නොඅනුමානය. එම නිසා, මෙම අධ්‍යයනය මගින් කාබනික ආහාර අපනයන අංශයෙහි වර්තමාන තත්ත්වය, ගැටලු සහ ඉඩ ප්‍රස්තා සොයා බැලීම සිදු විය. රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා පුද්ගලික අංශයේ අදාළ පාර්ශවකරුවන් මගින් අධ්‍යයනයට අදාළ තොරතුරු ලබාගත් අතර ප්‍රශ්නාවලියක් මගින් දැනට සහතික කළ කාබනික ආහාර අපනයනය කරනු ලබන අපනයනකරුවන්ගේ අදහස් ලබා ගන්නා ලදී.

පර්යේෂණ සොයාගැනීම්:

1. වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාවේ සහතික කළ කාබනික නිෂ්පාදන ලෙස කුළු බඩු, තේ, පොල් සහ ඖෂධ පැළෑටි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන අපනයනකරුවන් 38ක් පමණ සිටින අතර

ඔවුන්ගේ නිෂ්පාදන සහතික කිරීමේ ආයතන 2ක් මගින් කාබනික ලෙස සහතික කිරීම සිදු කරනු ලබයි. 2006-2012 දක්වා කාලය තුළ දී කාබනික නිෂ්පාදන අපනයනය සඳහා යොමු වූ අපනයනකරුවන් සංඛ්‍යාව 18ක් (48%) පමණ වේ. එමෙන්ම, අපනයනකරුවන්ගෙන් කාබනික ආහාර පමණක් අපනයනය කරනු ලබන ආයතන 7ක් දක්නට ලැබේ.

3. අපනයනකරුවන් විසින් අපනයනය සඳහා අවශ්‍ය කාබනික ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය සහ සපයා ගැනීම සඳහා විවිධ ව්‍යාපාරික ක්‍රමවේදයන් යොදාගනු ලබන අතර ව්‍යාපාර යටතේ වතු/ගොවිපළවල් පවත්වාගැනීම, තෝරාගත් ගොවි කණ්ඩායම් පවත්වා ගැනීම, සහතික කළ සැපයුම්කරුවන් සිටීම සහ සහතික කළ නිෂ්පාදන සකස්කරන්නන් සිටීම වැනි ක්‍රම අනුගමනය කරනු ලබයි.
4. සාධාරණ වෙළෙඳාම සහ සහතික කළ කාබනික නිෂ්පාදන සඳහා අපනයන වෙළෙඳපොළෙහි වර්ධනයක් දක්නට ලැබෙන බැවින් අපනයනකරුවන්ගෙන් 29%ක් ඒ හා සම්බන්ධව සිටින අතර අනෙකුත් අපනයනකරුවෝ ද ඊට සම්බන්ධවීමට බලාපොරොත්තුවෙන් සිටිති.
5. කාබනික ආහාර අපනයන සමාගම් වලින් 16ක් පමණ ඔවුන්ගේ අපනයන අවශ්‍යතා සපුරාගැනීම සඳහා ගොවීන් සමග සම්බන්ධව සිටින අතර ඔවුන්හට එම සමාගම් මගින් තම නිෂ්පාදන සඳහා ඉහළ මිලක් ලැබීමත්, සාධාරණ වෙළෙඳාම හරහා ඉහළ මිලක් ලැබීමත්, වගාව සම්බන්ධයෙන් පුහුණු වීම්, ව්‍යාප්ති සේවා ලැබීමත්, කාබනික පොහොර ලබා දීමත්, ඔවුන්ට අවශ්‍ය තාක්ෂණික සහ අනෙකුත් උපදෙස් ලබාදීමත් සිදු කරනු ලබයි.
6. අපනයනකරුවන් මුහුණදෙන ප්‍රධාන ගැටලු වන්නේ අපනයනය සඳහා ප්‍රමාණවත් කාබනික නිෂ්පාදන නොමැතිවීම, සහතික කිරීමේ පිරිවැය අධික වීම, අගය එකතු කළ භාණ්ඩ නිෂ්පාදන දිරිගැන්වීමට අවශ්‍ය පර්යේෂණවල හිඟකම සහ නිෂ්පාදන වියදම අධික වීම යන කරුණු වේ. එසේම, අපනයනකරුවන් හා සම්බන්ධ ගොවීන් මුහුණ දෙන ගැටලු වන්නේ වගා බිම් කාබනික ලෙස පරිවර්තනය කිරීමට වැඩි කාලයක් ගත වීම, ශ්‍රම වියදම අධික වීම, දැනුවත්භාවය නොමැතිවීම, ප්‍රමාණවත් අලෙවි අවස්ථා නොමැති වීම සහ යෝග්‍ය යෙදවුම් ප්‍රමාණවත් පරිදි නොමැති වීම යනාදියයි.
7. සියයට පනස් අටක පමණ අපනයනකරුවෝ පිරිසක් ඔවුන්ට අපනයන වෙළෙඳපොළෙහි පවතින ඉල්ලුම සපුරාලීමට නොහැකි බව සඳහන් කළ අතර අපනයනයට අවශ්‍ය ප්‍රමාණවත් කාබනික නිෂ්පාදන නොමැති වීම, කාබනික ගොවිතැන හා සම්බන්ධ ගොවීන්ගේ හිඟකම, නිෂ්පාදනවල මිල ඉහළ මට්ටමක පැවතීම, නිෂ්පාදන ඇසිරීම් සඳහා විශාල පිරිවැයක් දැරීමට සිදු වීම සහ ඒවායෙහි හිඟතාවය ඒ සඳහා ඇති බාධාවන් ලෙස දැක්වූහ.

- 8. ශ්‍රී ලංකාවේ කාබනික ආහාර අපනයනය සඳහා ඉන්දියාව, චීනය, වියට්නාමය. තායිලන්තය සහ පිලිපීනය වැනි රටවල් ප්‍රධාන තරඟකාරී රටවල් ලෙස සැලකේ.
- 9. යුරෝපය, එක්සත් ජනපදය, කැනඩාව සහ මැදපෙරදිග රටවල් සඳහා කාබනික පොල් වතුර, පොල්තෙල්, ඖෂධ පැළෑටි නිස්සාරක, එළවළු, පලතුරු ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සහ සහල් සඳහා වර්ධනය වන ඉල්ලුමක් සහ විභවතාවයක් පවතී.

නිර්දේශ:

- 1. කාබනික ආහාර අපනයන වෙළෙඳපොළ සඳහා ඉදිරිපත් කිරීම ප්‍රවර්ධනය සඳහා කාබනික ආහාර නිෂ්පාදනය සඳහා අවශ්‍ය ජාතික ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම වැදගත් වේ. ඒ සඳහා,
 - අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන සැලකීම සඳහා අවශ්‍ය පර්යේෂණ වැඩි කිරීම.
 - කාබනික නිෂ්පාදන සහතික කිරීමේ වැඩසටහන ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
 - කාබනික ලෙස වගා කරන්නන් සඳහා අවශ්‍ය පුහුණුවීම් ලබා දීම සහ ප්‍රමාණවත් සහනාධාර ලබාදීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම අවශ්‍ය වේ.
- 2. අපනයන වෙළෙඳපොළ ප්‍රවර්ධනය කිරීමේදී කාබනික වෙළෙඳපොළෙහි පවතින සුවිශේෂී ගුණාංග සහ ඉල්ලුම කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමත්, කාබනික ආහාර නිෂ්පාදනය කරන්නන් සහ අපනයනකරුවන් සඳහා බදු සහන ලබාදීමත්, නිෂ්පාදනයට අවශ්‍ය යෙදවුම් සඳහා සහනාධාර ලබාදීමත් වැදගත් වේ.
- 3. සහතික කිරීමේ පිරිවැය ඉතා ඉහළ හෙයින් ගොවීන්ට/ගොවි සංවිධාන වලට සෘජුවම අපනයන වෙළෙඳපොළට ප්‍රවේශවීමට නොහැකි හෙයින් අන්තර්ජාතිකව පිළිගත් කාබනික නිෂ්පාදන සහතික කිරීමේ වැඩසටහනක් දේශීයව ස්ථාපිත කිරීම වැදගත් වේ.

03. බෝග අස්වනු නෙළීමට පෙර අලෙවිකරණ ක්‍රියාවලිය ආරම්භ වන කෘෂිකාර්මික ඉදිරි වෙළඳ ගිවිසුම් ක්‍රමය : ගැටලු සහ ප්‍රගතිය පිළිබඳ අධ්‍යයනය

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : ඩබ්.ඒ.එන්. විජේසූරිය මහතා - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී

පී.ඒ.ජේ. වම්පිකා මෙනවිය - සම පර්යේෂිකා

මූල්‍ය මූලාශ්‍රය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය සහ අරමුණු :

කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන අලෙවිකරණයේ දී සාම්ප්‍රදායික රාජ්‍ය මැදිහත්වීමේ ක්‍රමවලට ආදේශනයක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව මඟින් 1999 වසරේ දී, ගොවි සහනය වැඩසටහන යටතේ ඉදිරි වෙළඳ ගිවිසුම් ක්‍රමය හඳුන්වා දෙන ලදී. දැනට වී, අනෙකුත් ක්ෂේත්‍ර බෝග, එළවළු, ඖෂධීය පැළෑටි, සහ විසිතුරු මල් පැළෑටි මෙම ක්‍රමය යටතේ ආවරණය වේ. බෝග අස්වනු නෙළීමට පෙර අලෙවිකරණ ක්‍රියාවලිය ආරම්භ වන කෘෂිකාර්මික ඉදිරි වෙළඳ ගිවිසුම් ක්‍රමයේ වර්තමාන තත්ත්වය අවබෝධ කර ගැනීම සඳහා වන පුළුල් අධ්‍යයනයක් මේ දක්වා ක්‍රියාත්මක වී නැත. එම අඩුව පිරවීම සඳහා මෙන් ම පෙර අලෙවි කිරීමේ කෘෂිකාර්මික

ඉදිරිවෙළඳ ගිවිසුම් ක්‍රමය යටතේ ක්‍රියාත්මක බඩ ඉරිඟු සහ සෝයා වගා වැඩසටහන අධ්‍යයනය කිරීම ඉලක්ක කර ගනිමින් මෙම අධ්‍යයනය සිදු කරනු ලැබිණ.

අරමුණු

අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ, ගිවිසුම් ක්‍රමයට ගොවීන් අනුගත වීම කෙරෙහි බලපාන සාධක හඳුනා ගැනීමයි. සෙසු අරමුණු වන්නේ,

- පෙර අලෙවි කිරීමේ කෘෂිකාර්මික ඉදිරි වෙළෙඳ ගිවිසුම් ක්‍රමයෙහි සාර්ථකත්වයට බලපෑ සාධක මෙන් ම දුර්වලතා හඳුනා ගැනීම.
- පෙර අලෙවි කිරීමේ කෘෂිකාර්මික ඉදිරි වෙළෙඳ ගිවිසුම් ක්‍රමයෙහි දිගුකල් පැවැත්ම පිණිස වැදගත්වන ප්‍රධාන ප්‍රතිපත්තිය මූල පිරිමි යෝජනා කිරීම.

අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ ගලෙන්බිඳුණුවැව සහ ඇලයාපත්තුව ප්‍රදේශයන් හි සහ මහවැලි එච් කලාපයේ ගල්නෑව සහ තඹුත්තේගම ප්‍රදේශයන් හි ප්‍රශ්නාවලි සමීක්ෂණයක් සිදු කරන ලදී. මෙම අධ්‍යයනයේ දී, බඩ ඉරිඟු වගාවට ගොවීන් අනුගත වීම විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා ලොජිට් (logit) ප්‍රතිපායන ආකෘතිය භාවිතා කරන ලද අතර ගිවිසුම්ගත සහ ගිවිසුම් නොගත් ගොවීන් නියැදියට ඇතුළත් විය.

සොයා ගැනීම්

1. විශ්ලේෂණයේ ප්‍රතිඵලවලට අනුව ගොවීන් සතු පළපුරුද්ද, කෘෂිකර්මාන්තයෙන් ලැබෙන මුළු ආදායම සහ ගොවියා සතු මුළු අදායම සහ ගොවියා සතු මුළු කෘෂිකාර්මික ඉඩම් ප්‍රමාණය යන කරුණු ගිවිසුම් ක්‍රමයට අනුගත වීමේ දී ධනාත්මක සහ සැලකිය යුතු ලෙසින් බලපා තිබේ.
2. මුළු කෘෂිකාර්මික ආදායම සැලකීමේදී ගිවිසුම් නොගත් ගොවීන්ට වඩා ගිවිසුම් ගත ගොවීන්ට වැඩි කෘෂිකාර්මික ආදායමක් පවතින හෙයින් ගිවිසුම්ගත හා නොගත ගොවීන්ගේ ආදායමෙහි සැලකිය යුතු වෙනසක් පවතී. මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන් ම බලපා ඇත්තේ ගිවිසුම්ගත ගොවීන් 55%ක් යල කන්නයේ අමු මිලිස් ද, 36% ගොවීන් ලොකු ඒණු සහ එළවළු ද වගා කිරීමයි. මෙම බෝගයන් අතුරින් අමු මිලිස් ඉතා ඉහළ ආදායමක් ලබන්නකි. (අක්කර 0.5 කටම රු. 250,000 – 350,000 ක්)
3. ගිවිසුම් ක්‍රමයට අනුගත වීම පිළිබඳ තීරණයට එළඹීමේ දී සලකා බලන බෝගයේ වගා කළ බිම් ප්‍රමාණය සැලකිය යුතු ලෙස නමුත් ඍණාත්මකව ගොවීන්ට බලපා තිබේ. මෙයට හේතුව ලෙස සමාගම් මගින් සුළු පරිමාණ ගොවීන් වැඩි පිරිසකට අවස්ථාව ලබා දීමේ අරමුණින් බඩ ඉරිඟු වගා කරන බිම් ප්‍රමාණය සීමා කිරීම සැලකිය හැකිය.
4. අධ්‍යාපන මට්ටම, පවුලේ ශ්‍රමය පූර්ණ කාලීනව පැවතීම සහ සමාජ සහභාගිත්වය වැනි විචල්‍යයන් ධනාත්මකව නමුත් නොවැදගත් මට්ටමේ බලපෑමක් ගිවිසුම්ගත ක්‍රමයට අනුගත වීම කෙරෙහි සිදු කර තිබුණි.

5. ගිවිසුම්ගත බඩ ඉරිඟු ගොවීන් අතුරින් ආසන්න වශයෙන් 19%ක් කාන්තාවෝ වූ අතර සෝයා ගොවීන් අතුරින් 15%ක් කාන්තාවෝ වූහ. ගිවිසුම්ගත ගොවීන්ගෙන් 45%කට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් සහ 35%කට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් පිළිවෙළින් බඩ ඉරිඟු සහ සෝයා ගොවිභූ වූ අතර ඔවුහු වයස අවුරුදු 40ට අඩු අය වූහ.
6. ගිවිසුම්ගත බඩ ඉරිඟු ගොවීහු 56%කට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් යල කන්නයේ අමු මිලිස් වගා කරති. වගා කරන සාමාන්‍ය බිම් ප්‍රමාණය අක්කර 0.58කි. යල කන්නයේ වගා කරන අනෙකුත් බෝග වනුයේ ලොකු ඵෑණු සහ එළවළු ය. 85%ක් සෝයා ගොවිභූ අනෙක් කන්නයේ ප්‍රධාන බෝගය ලෙස වී වගා කරති.
7. උසු වගාව සඳහා එක්තරා සමාගමක් විසින් විලච්චිය ප්‍රදේශයේ ක්‍රියාත්මක කළ වෙළෙඳ ගිවිසුම් ක්‍රමය එම ප්‍රදේශයේ වෙළෙඳුන්ගේ විරෝධය නිසා අසාර්ථක වී තිබේ.
8. ගොවීන් සහ සමාගම අතර විශ්වාසය ගිවිසුම් ලියවිල්ලට වඩා වර්ධනය වීම්, ගොවීන් කණ්ඩායම් ගත කිරීම සහ විවිධ කණ්ඩායම් අතර සම්බන්ධතාවය යන කරුණු ද ගිවිසුම් ක්‍රමය සාර්ථකත්වයට හේතු වී තිබේ.
9. සමාගමට තම මුළු අස්වැන්නම අලෙවි කිරීමට නොහැකි වීම, යෙදවුම් මිල අධික වීම, වගා ණය ක්‍රම අඩු වීම, ගොවීන් මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ගැටලු වේ.

නිර්දේශ

1. ගොවීන් සහ මිලදී ගන්නන් යන දෙපාර්ශවයටම ගිවිසි ගොවිතැනෙහි මූලිකාංග පිළිබඳව ඇති අඩු අවබෝධය පෙර අලෙවි කිරීමේ වෙළෙඳ ගිවිසුම් ක්‍රමය අසාර්ථක වීමට බලපා ඇති ප්‍රධාන සාධකයයි. එබැවින් මෙම ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙර දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් මාලාවක් ක්‍රියාත්මක කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ.
2. ගිවිසි ගොවිතැනට ප්‍රවේශ වීම පිණිස ගොවි සංවිධාන සාමාජිකත්වය ලබා තිබීම සුදුසුකමක් සේ සැලකීම වැදගත් වනු ඇත. තනි තනි ඉඩම් හිමියන් හුදෙකලාව කටයුතු කිරීමෙන් ලබා ගන්නා ප්‍රතිලාභවලට වඩා ගොවි සංවිධාන හරහා වඩාත් වාසිදායක වන සැලසුම්වලට යා හැකිය. එමඟින් දෙපාර්ශවයටම වියදම අවම කර ගැනීමට ද හැකිවනු ඇත.
3. ගිවිසි ගොවිතැනෙහි භාවිතාවන් සඳහා විශේෂිත මාර්ගෝපදේශන මාලාවක් සහ යාන්ත්‍රණයක් සකස් කර ගැනීම එහි සාර්ථකත්වය සඳහා පැවතිය යුතුම කරුණකි.
4. වගා ප්‍රදේශවල ක්‍රියාත්මක වන සංවර්ධන හෝ වාණිජ බැංකු වඩාත් යෝග්‍යම පහසුකම් සපයන්නා බවට පත්ව තිබේ. ගොවීන් සහ මිල දී ගන්නන් අතර සබඳතා තර කරනු පිණිස පුළුල් පරසායක පැතිර යන ණය පහසුකම්, රක්ෂණවරණ, ඉතිරිකිරීම් වැනි බැංකු සේවා සැපයීමට ඒවාට පහසුවෙන් හැකියාව ඇත.

5. බෝග තෝරා ගැනීමේ දී කාර්මික සැකසුම් සඳහා භාවිතා කළ හැකි සහ අපනයනය සඳහා යොදා ගත හැකි බඩ ඉරිඟු, සෝයා බෝංචි, උඳු සහ ගර්කින් වැනි බෝග සඳහා ප්‍රමුඛතාවය ලබා දිය යුතුය.

04. ශ්‍රී ලංකාවේ සිසිල් බීම වෙළෙඳපොළෙහි ඇති පලතුරු බීම සහ කාබනිකෘත සිසිල් බීම වර්ග සඳහා වන පාරිභෝගික රුචිකත්වය පිළිබඳ සංසන්දනාත්මක අධ්‍යයනයක්

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : රෝෂණි රඹුක්වැල්ල මිය - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීන්
දුමින්ද ප්‍රියදර්ශන මහතා - සම පර්යේෂක
රුවිනි විදානපතිරණ මිය - සම පර්යේෂක

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය සහ අරමුණු

ශ්‍රී ලංකාවේ සිසිල් බීම වෙළෙඳපොළෙහි ඇති පලතුරු බීම සහ කාබනිකෘත බීම වර්ග සඳහා වත්මන් පාරිභෝගිකයා දක්වන රුචිකත්වය හඳුනා ගැනීම මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වේ. අනෙකුත් අරමුණු වන්නේ,

- පලතුරු බීම සහ කාබනිකෘත බීම වර්ග මිලදී ගැනීමේ පාරිභෝගික වර්ගවත් අධ්‍යයනය කිරීම.
- පාරිභෝගිකයින්ට පලතුරු බීම සහ කාබනිකෘත බීම වර්ග පාරිභෝජනය කිරීම සඳහා බලපාන කරුණු සොයා බැලීම.
- වෙළෙඳපොළේ පවතින විවිධ වෙළෙඳ නාමයන්ගෙන් යුත් පලතුරු බීම සහ කාබනිකෘත බීම වර්ග සඳහා පවතින පාරිභෝගික වරණය පරීක්ෂා කිරීම යනාදියයි.

පාරිභෝගිකයින් 600කගෙන් සමන්විත නියැදියකින් යුත් මෙම පරීක්ෂණය මහනුවර, හම්බන්තොට, අනුරාධපුර සහ ගම්පහ යන දිස්ත්‍රික්ක ආශ්‍රිතව සිදු කරනු ලැබේ.

සොයා ගැනීම්

1. දිස්ත්‍රික්ක හතරෙහිම පාරිභෝගික ජනතාවගෙන් 70%කට අධික පිරිසක් සෞඛ්‍යමය හේතූන් මත කාබනිකෘත බීම වර්ගවලට වඩා පලතුරු බීම ප්‍රිය කරති. පලතුරු බීම පිළිබඳ සලකා බැලීමේ දී දිස්ත්‍රික්ක හතරෙහිම ප්‍රතිචාරයන්ගෙන් හරි අඩකට වඩා නැවුම් පලතුරු යුෂ ප්‍රිය කරන බව සඳහන් කළ අතර නෙක්ටාර් කණ්ඩයට අයත් ක්ෂණික පලතුරු බීමවලට රුචිකත්වය අතින් දෙවන ස්ථානය හිමි වී තිබුණි.
2. කාබනිකෘත බීම වර්ග රුචික පාරිභෝගිකයින් 60%කට වඩා සඳහන් කර තිබුණේ ක්ෂණිකව පිපාසය සංසිදුවා ගැනීමට කාබනිකෘත බීම වර්ග ආධාරවන බවයි.
3. නිරෝගිබව පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීම නිසා ජනතාව පලතුරු බීම පරිභෝජනය කරන වාර ගණන කාබනිකෘත බීම වර්ග වලට වඩා වැඩි බවද අධ්‍යයනයෙන් හෙළි වූ තවත් කරුණකි. පලතුරු බීම මිල දී ගැනීම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් බල පෑ සාධකය වූයේ

පාරිභෝගිකයින් සෞඛ්‍යසම්පන්න බව පිළිබඳව තිබූ සැලකිලිමත්භාවයයි. එහි රසය ද ඒ සඳහා බලපා තිබුණි. මේ අතර, කාබනිකාත බීම වර්ග මිලදී ගැනීම සඳහා එහි රසය පදනම් ව තිබූ අතර පිපාසය සන්සිදුවීම සහ මිල යන කරුණු ද හේතු වී තිබුණි.

- 4. අධ්‍යයනයෙන් හෙළිකරගත් වැදගත් කරුණක් නම් දිස්ත්‍රික්ක හතරෙහි ප්‍රතිචාරින්ගෙන් 70%කට වඩා බීම වර්ග මිල දී ගැනීම සඳහා වෙළෙඳ දැන්වීම් (විශේෂයෙන් රූපවාහිනී වෙළෙඳ දැන්වීම්) නිසැකවම හෝ ඇතැම් විට තමන්ට බලපෑ බව සඳහන් කිරීමයි. ඉතිරි ප්‍රතිචාරින් පිරිස (30%කට වඩා අඩු) කිසිසේත්ම වෙළෙඳ දැන්වීම්වලින් තමන්ට බලපෑමක් සිදු නොවූ බව සඳහන් කළහ.
- 5. පලතුරු බීම සෞඛ්‍යයට වඩා හිතකර බැවින් දිස්ත්‍රික්ක හතරෙහිම ප්‍රතිචාරින්ගෙන් 85%කට වඩා කාබනිකාතබීම වර්ග වෙනුවට පලතුරු බීම කර්මාන්තය ජනප්‍රිය කරවීමට කැමති වූහ. දෙවනුවට වැදගත් හේතුව ලෙස ඔවුන් සඳහන් කර තිබුණේ කාබනිකාත බීම වර්ගවලට වඩා පලතුරු බීම රසවත් සහ නැවුම් වීමයි.

නිර්දේශ

- 1. පලතුරු ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සඳහා වර්ධනය වෙමින් පවතින දේශීය වෙළෙඳපලක් පවතී. එහිදී නැවුම් පලතුරු යුෂ සහ හෙක්ටාර් කාණ්ඩයට අයත් ක්ෂණික පලතුරු බීම ඉහළ විභවතාවයක් ඇති නිෂ්පාදන වේ. එබැවින්, නැවුම් පලතුරු යුෂ අලෙවි කරන ස්ථාන දිවයින පුරා ස්ථාපිත කිරීම සහ ව්‍යාප්ත කිරීම සිදු කළ යුතු අතර සාධාරණ මිලකට අලෙවි කිරීම ද සිදු කළ යුතු ය.
- 2. නිරන්තර තත්ත්ව පරීක්ෂාවන් මගින් වෙළෙඳපලේ ඇති බීම වර්ගවල ප්‍රමිතිය සහ ගුණාත්මකභාවය වර්ධනය කළ යුතුය.
- 3. පලතුරු බීම සහ පලතුරු බීම කර්මාන්තය ජනප්‍රිය කරවීම සඳහා ශක්තිමත් වෙළෙඳ ප්‍රචාරණ වැඩසටහන් දියත් කළ යුතුය.
- 4. පලතුරු බීම ඇසුරුම් සෞඛ්‍යාරක්ෂිත, විනිවිදභාවයකින් යුත් සහ ආකර්ෂණීය ඒවා විය යුතුය. නිෂ්පාදනය පහසුවෙන් එහා මෙහා ගෙන යාමට පරිභෝජනය කිරීමට සහ බැහැර කිරීමට පහසු විය යුතු වන අතර කර්මාන්තකරුවන් ද එම කරුණු පිළිබඳ අවධානය යොමු කළ යුතුය. (බහුතරයක් පාරිභෝගිකයෝ තම පහසුව සඳහා ප්ලාස්ටික් බෝතල් ප්‍රිය කරති.)
- 05. මධ්‍යම පළාතේ මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයෙහි ස්ථාපිත කරන ලද තක්කාලි සැකසුම් කර්මාන්ත ශාලාව පිළිබඳ සිද්ධි අධ්‍යයනය

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : අයි.කේ.එදිරිසිංහ - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීණි

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය හා අරමුණු

එළවළු සඳහා, විශේෂයෙන්ම තක්කාලි, ස්ථිර සහ සාධාරණ වෙළෙඳපොළක් නොමැතිකම ගොවි ප්‍රජාව මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ගැටලුවකි. එයට විසඳුමක් ලෙස, රුපියල් මිලියන 60කට ආසන්න මුදලක් ආයෝජනය කරමින් පෞද්ගලික ආයෝජකයෙකු විසින් තක්කාලි සැකසුම් කර්මාන්ත ශාලාවක් BOI ව්‍යාපෘතියක් ලෙස මාතලේ නාලාන්දා කර්මාන්ත පුරයෙහි ස්ථාපිත කර ඇත. කෙසේ වුවද, මෙම කර්මාන්ත ශාලාව පළමු පර්යේෂණ නිෂ්පාදනයට පසු දැනට වසා දමා තිබේ.

එම පසුබිම තුළ, එම කර්මාන්තශාලාවේ දැනට පවතින තත්ත්වය අධ්‍යයනය කිරීමට මෙම සිද්ධි අධ්‍යයනය සිදු කරන ලදී. එහි දී විශේෂිත අරමුණු දෙකක් විය. එනම් කර්මාන්ත ශාලාව වැසීමට බලපෑ සමාජ, ආර්ථික සහ දේශපාලන කරුණු සොයා බැලීම සහ එය නැවත ස්ථාපිත කිරීමට ඇති හැකියාව සොයා බැලීමයි.

සොයාගැනීම්

- තක්කාලි අතිරික්තය (2006-2010 වර්ෂ වල සාමාන්‍ය දත්ත වලට අනුව මෙ.වො. 31,193 අතිරික්තයකි), වෙළෙඳපොළ නොමැතිකම ගැන තක්කාලි ගොවීන්ගේ දුක්ගැනවිලි, 40%ක් පමණ වූ පසු අස්වනු හානිය සහ තක්කාලි සඳහා විවිධ වූ වෙළෙඳපොළවල් නොමැති කම, තක්කාලි පදනම් කරගත් ව්‍යාපෘතියක අවශ්‍යතාවයක් ඇති කර ඇත.
- රට තුළ තක්කාලි පල්ප සඳහා සැලකිය යුතු ඉල්ලුමක් (වසරකට මෙ.ටො. 1,250ක පමණ) ඇති අතර එම ඉල්ලුම සපුරා ගන්නේ සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයේ විදේශ විනිමයක් වියදම් කරමින් ආනයන හරහාය. එසේම, දැනට තක්කාලි පල්ප සෑදීමේ කර්මාන්තශාලා ද රට තුළ නැත. එම නිසා තක්කාලි පල්ප නිපදවීමේ කර්මාන්ත ශාලාවක අවශ්‍යතාවය ඇත.
- කර්මාන්ත ශාලාවට වසරකට අවශ්‍ය තක්කාලි ප්‍රමාණය 7,200 මෙ.ටො. ක් ලෙස ද එමගින් සෑදිය හැකි පල්ප ප්‍රමාණය මෙ.ටො. 1,029ක් ලෙස ද ඇස්තමේන්තු ගත කොට ඇත. එම නිසා, ඉහත සංඛ්‍යා ලේඛන වලට අනුව මෙය එලදායි ව්‍යාපෘතියක් ලෙස පෙනී යයි. කෙසේ වුවද, දැනට එය අසාර්ථක ව්‍යාපෘතියක් බවට පත්ව ඇත.

ව්‍යාපෘතිය හා බැඳුණු ධනාත්මක සාධක

- තෝරාගත් ප්‍රදේශය සහ භූමිය, තක්කාලි ප්‍රමාණාත්මක අවශ්‍යතාවය ජනවාරි සිට මාර්තු දක්වා ද, අගෝස්තු සිට ඔක්තෝබර් දක්වාද පැවතීම, ගොඩනැගිලි, යන්ත්‍ර සූත්‍ර, ස්ථාවර වත්කම්, විදුලිය, ජලය සහ දුරකථන ආදී පහසුකම්, තාක්ෂණය, පිරිස් අවශ්‍යතාවය, අරමුදල්, දේශපාලන සහයෝගය පැවතීම, විශේෂ පරිසර හානි නොවීම සහ රට තුළ විශේෂ වූ දේශපාලන, සාමාජීය සහ ආර්ථික ගැටලු නොමැති වීම ව්‍යාපෘතිය හා බැඳුණු ධනාත්මක සාධක ලෙස හඳුනා ගන්නා ලදී.

ව්‍යාපෘතිය හා බැඳුණු සෘණාත්මක සාධක

- ගොවීන් විසින් වගා කරන බොහොමයක් තක්කාලි වර්ග බ්‍රික්ස් (brix) අගය සහ ‘ලයිකොපින්’ ප්‍රමාණයට අනුව සැකසුම් සඳහා සුදුසු නොවේ.
- මෙම ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳව ගොවීන් තුළ පැහැදිලි අවබෝධයක් නොතිබුණි.

- තක්කාලි කිලෝවක් සඳහා කර්මාන්ත ශාලාව විසින් ලබා දුන් මුදල, විවෘත වෙළෙඳපොළ තුළ පැවති මිලට වඩා අඩු අගයකි. මෙය තක්කාලි නොලැබීමට ප්‍රධාන ලෙස බලපා තිබුණි.
- විවෘත වෙළෙඳපොළ තුළ තක්කාලි සඳහා මිල අඩු මාස වලදී ද මිල වෙනස් වීමේ ප්‍රමාණය ඉතා ඉහළය.
- කර්මාන්ත ශාලාව පළමු නිෂ්පාදනය නොවැම්බර් මාසය තුළ දී සිදු කර ඇති අතර එය තක්කාලි සඳහා විවෘත වෙළෙඳපොළ තුළ මිල වැඩි කාලයකි.

කෙසේ වුවද, අවසන් වශයෙන් කිව හැක්කේ සෘණාත්මක සාධකවල බලපෑම ධනාත්මක සාධක වල බලපෑමට වඩා ප්‍රබල වූ අතර එම නිසා ව්‍යාපෘතිය අසාර්ථක වී ඇති බවයි.

නිර්දේශ

සොයා ගැනීම් වලට අනුව පෙනී යන්නේ පවතින වෙළෙඳපොළ සාධක මත ගොවීන්ගෙන් තක්කාලි ලබාගෙන විශාල පරිමාණයේ තක්කාලි කර්මාන්ත ශාලා ඇති කිරීම ස්ථිරසාර නොවන බවයි. එම නිසා, ප්‍රධාන තේමා දෙකක් යටතේ නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරන ලදී. එනම් සාර්ථක තක්කාලි සැකසුම් සඳහා සහ තක්කාලි අතිරික්තය සඳහා යනුවෙනි.

සාර්ථක තක්කාලි සැකසුම් කර්මාන්ත සඳහා

- සැකසුම් සඳහා උචිත තක්කාලි වර්ග පිළිබඳව කරන පර්යේෂණ දිරි ගැන්වීම.
- විශාල පරිමාණයේ වගා කිරීම් සඳහා පෞද්ගලික අංශයට ආරාධනා කිරීම. ඒ සඳහා දැනට පාවිච්චි නොකරන, නමුත් වගා කළ හැකි ඉඩම් රජයේ මැදිහත් වීමෙන් ඔවුනට කුලී පදනම මත ලබා දීම. ඊට පසු වගාකරුවන් සහ කර්මාන්ත අතර සබඳතාවය ගොඩ නැගීම.
- සියළුම අදාළ තාක්ෂණික විශේෂඥවරුන් සමග එකතු වී තාක්ෂණික ගැටළු වලට විසඳුම් සෙවීම.
- රට තුළ දැනට ඇති වෙළෙඳපොළ තොරතුරු එකතු කිරීම හා බෙදා හැරීමේ ක්‍රමවේදය ශක්තිමත් කිරීම.
- පෞද්ගලික ආයෝජකයන්ට අඩු පොළියට කෘෂිකර්මාන්තය සඳහා ණය දීමට බැංකු දිරිමත් කිරීම.
- දැනට ඇති කෘෂිකර්ම ව්‍යාපෘති සේවය ශක්තිමත් කිරීම.
- වගා රක්ෂණ ක්‍රම ශක්තිමත් කිරීම.
- දේශීය කර්මාන්තකරුවන් නගා සිටුවීමට තක්කාලි පල්ප ආනයන සීමා කිරීම.
- සියලුම අදාළ දෙපාර්තමේන්තු අතර මනා සම්බන්ධීකරණයක් ගොඩ නැගීම.
- ආයෝජකයන්ට උපදෙස් ලබා දීමට ක්ෂේත්‍රයේ විශේෂඥවරුන් යොදා ගෙන උපදේශන මණ්ඩලයක් පිහිටුවීම.

- සැකසුම් කර්මාන්ත, අමුද්‍රව්‍ය සහ වෙළෙඳපොළ පිළිබඳව ඇති තොරතුරු පහසුවෙන් ලබා ගැනීමට ක්‍රමවේදයක් සැකසීම.

තක්කාලී අතිරික්තය සඳහා

- වෙළෙඳපොළ පදනම් කරගත් නිෂ්පාදනයකට යාම. මේ පිළිබඳව දැනට අමාත්‍යාංශය දියත් කර ඇති වැඩසටහන පසුපරමකට ලක්කොට එය ඉදිරියේදී තවදුරටත් සාර්ථක කරගත හැකි ක්‍රම සොයා බැලීම.
- වෙළෙඳපොළ තොරතුරු ලබාදීමේ ක්‍රමවේදය ශක්තිමත් කිරීම.
- දිනපතා, මාසපතා සහ වාර්ෂිකව ඇති නිෂ්පාදනයන් පිළිබඳ දත්ත එකතු කොට අදාළ පාර්ශවයන් සඳහා පහසුවෙන් ලබාගත හැකි ක්‍රමවේදයක් සැකසීම.
- අදාළ දෙපාර්තමේන්තු අතර ඇති සම්බන්ධීකරණය ශක්තිමත් කිරීම.
- දේශීය පරිභෝජනය ඉහළ දැමීමට ක්‍රමවේදයන් සකස් කිරීම.
- ගුණාත්මක බවින් ඉහළ නිෂ්පාදන සංචාරක කර්මාන්තයට ලබා දීමට අවශ්‍ය වැඩසටහන් සැකසීම.

06. කෘෂිකාර්මික වෙළෙඳපොළ තොරතුරු පද්ධතියක අවශ්‍යතාවය තක්සේරු කිරීම

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : එන්.පී.ඒ. සමන්ත මහතා - සම්බන්ධීකාරක

ඩබ්.ඒ.එන්. විජේසූරිය මහතා - සම පර්යේෂක

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය සහ අරමුණු :

සංවර්ධනය වෙමින් පවතින ආර්ථිකයන් සඳහා දියුණු කෘෂිකාර්මික වෙළෙඳපළ තොරතුරුවල අවශ්‍යතාවය සහ වැදගත්කම වඩාත් වැඩි වනුයේ කිසියම් කෘෂිකර්මාන්තයක් විවිධාංගකෘත යැපුම් කෘෂිකර්මාන්තයක සිට විශේෂිත වාණිජ කෘෂිකර්මාන්තයක් බවට පරිවර්තනය වීමේදී ය. ගොවීන් යැපුම් කෘෂිකර්මාන්තයක සිට වාණිජ කෘෂිකර්මාන්තය වෙත ගමන් කිරීමේදී වඩ වඩාත් වෙළෙඳුන් සහ යෙදවුම් නිමැවුම් වෙළෙඳපළේ සිටින අනෙකුත් ක්‍රියාකාරී පිරිස සමඟ අන්තර් ක්‍රියාකාරිත්වයක් පවත්වා ගනිති. තොරතුරු මගින් එම ක්‍රියාකාරිත්වය වඩාත් පහසු කරවයි. භාණ්ඩ හා සේවා විකිණීම සහ මිලදී ගැනීම සම්බන්ධ සියලු තොරතුරු වෙළෙඳපළ තොරතුරු ලෙස වර්ගීකරණය කළ හැකිය. අලෙවිකරණ ක්‍රියාවලිය පුරා අඩංගු සියලු තොරතුරු එයට ඇතුළත් විය යුතුය. ව්‍යුහගත වෙළෙඳපළ තොරතුරු පද්ධතියක් තුළ තොරතුරු එකතු කිරීම විශ්ලේෂණය කිරීම සහ බෙදා හැරීම සඳහා විවිධ මාදිලීන් පවතී.

අධ්‍යයනයේ අරමුණු

මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණු වන්නේ දැනට පවතින කෘෂිකාර්මික අලෙවි තොරතුරු පද්ධතිය නිරීක්ෂණය කිරීම සහ කෘෂිකාර්මික වෙළෙඳපොළෙහි පාර්ශ්වකරුවන්ට සහ අනෙකුත් ලැදි පාර්ශ්වයන්ට හැඟෙන වෙළෙඳපළ අවශ්‍යතා ස්ථාපිත කිරීමයි.

පහත සඳහන් සුවිශේෂී අරමුණු ඉටුකර ගැනීමට ද මෙම අධ්‍යයනයෙන් අපේක්ෂා කෙරේ.

1. කෘෂිකාර්මික අලෙවිකරණයෙහි නිරත කොටස්කරුවන් අතර පවතින වෙළෙඳපොළ තොරතුරු අවශ්‍යතාවයන් තක්සේරු කිරීම.
2. දැනට පවතින වෙළෙඳපොළ තොරතුරු සේවාවල උපයෝජනය සහ තෘප්තිමත්භාවය තක්සේරු කිරීම.
3. පවතින කෘෂිකාර්මික වෙළෙඳපොළ තොරතුරු පද්ධතියට අවශ්‍ය පරිදි වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා නිර්දේශ යෝජනා කිරීම.

මෙම අධ්‍යයනයේ ක්ෂේත්‍ර කටයුතු අවසන් කර ඇති අතර වාර්තාව සකස් කෙරෙමින් පවතී.

07. ශ්‍රී ලංකාවේ ජංගම දුරකථන පාදක කරගත් වෙළෙඳපළ තොරතුරු ක්‍රමය පිළිබඳ ඇගයීමක්

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : ඩබ්.එච්.ඩී. ප්‍රියදර්ශන මහතා - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී
 ආර්.පී. විදානපතිරණ මිය - සම පර්යේෂිකා
 ඩබ්.ඒ.එන්. විජේසූරිය මහතා - සම පර්යේෂක
 ආර්.එන්.කේ. රඹුක්වැල්ල මිය - සම පර්යේෂිකා

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය සහ අරමුණු

වෙළෙඳපළ සහ මිල ගණන් පිළිබඳ තොරතුරු සඳහා ඇති පුළුල් ප්‍රවේශය නූතන තොරතුරු සන්නිවේදනය සතු මහඟු ප්‍රතිලාභවලින් එකකි. වෙළෙඳපුන් සමග කේවල් කිරීමට ගොවීන් සතු හැකියාවන් වැඩි කිරීමට, ඉහළ මිලක් ලබා ගැනීම, අතරමැදිකරණය අඩු කිරීම සහ පසු අස්වනු හානිය අවම කිරීම ආදිය සඳහා මිල තොරතුරුවලට බලපෑමක් කළ හැකිය. නූතන තොරතුරු තාක්ෂණ මාදිලි අතරින් තොරතුරු බෙදා හැරීම සඳහා දකුණු ආසියානු සහ අප්‍රිකානු රටවල බහුලව භාවිතාවන ප්‍රධානතම මාධ්‍ය වන්නේ ජංගම දුරකථනයයි. මෑතකදී ශ්‍රී ලංකාවේ ජංගම දුරකථන සමාගම් 02ක් දිවයින පුරා වෙළෙඳපළවල තෝරා ගත් කෘෂිකාර්මික භාණ්ඩ කිහිපයක මිල පිළිබඳ දත්ත බෙදා හැරීම ආරම්භ කරනු ලැබිණ. හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය විසින් 2012 වසරේ ජංගම දුරකථනය හරහා දිනපතා එළවළු තොග මිල ගණන් බෙදා හැරීමේ වැඩසටහනක් කොළඹ තොග වෙළෙඳපොළ හා තවත් ප්‍රධාන ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන 07ක් කේන්ද්‍ර කර ගනිමින් ආරම්භ කරනු ලැබිණ.

මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වන්නේ ජංගම දුරකථන හරහා තොරතුරු බෙදා හැරීම ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාමීය සහ කෘෂිකාර්මික වපසරිය තුළ ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ජනනය කිරීමට ක්ෂුද්‍ර මට්ටමෙන් හේතු වී ඇති ද යන්න අධ්‍යයනය කිරීමයි.

අරමුණු

මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණු වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ ජංගම දුරකථන හරහා වෙළෙඳපළ තොරතුරු බෙදා හැරීමේ වැඩසටහනේ ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳ අධ්‍යයනයට ලක් කිරීමයි.

සුවිශේෂී අරමුණු

1. තීරණ ගැනීම සඳහා ගොවීන් මෙම තොරතුරු උපයෝගී කර ගන්නා ආකාරය අධ්‍යයනය කිරීම.
2. ගොවීන්ට මිල තොරතුරු බෙදා හැරීමේ වැඩසටහන් දෙකක් තුළින් ඔවුන් ලබාගත් ප්‍රතිලාභ හඳුනා ගැනීම.
3. දැනට ක්‍රියාත්මක වෙළෙඳපළ තොරතුරු බෙදා හැරීමේ වැඩසටහන් පිළිබඳ ප්‍රතිලාභීන්ගේ අදහස් හඳුනා ගැනීම.

දිවයිනේ සියලුම දිස්ත්‍රික්ක ආවරණය වන පරිදි ප්‍රශ්නාවලි සමීක්ෂණයක් ක්‍රියාත්මක කළ අතර දැනට දත්ත විශ්ලේෂණය සිදු කෙරෙමින් පවතී. අධ්‍යයනය අතරතුර දී ගොවීන්, වෙළෙඳුන් සහ පෞද්ගලික අංශයේ කොටස්කරුවන් විශාල පිරිසක් සම්මුඛ සාකච්ඡාවලට බඳුන් කරවා ගැණිණි.

08. එළවළු සෘජු අලෙවිකරණයේ වත්මන් තත්ත්වය

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : ඊ.ඒ.සී. ප්‍රියංකර මහතා - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී

මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය සහ අරමුණු :

එළවළු අලෙවිය කෙරෙහි විශේෂිත අවධානයක් යොමු කරමින් ශ්‍රී ලංකාවේ සෘජු අලෙවිකරණ ක්‍රියා පිළිවෙළක් භාවිතා කිරීමේ ශක්‍යතාවය සොයා බැලීම මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණයි.

සුවිශේෂී අරමුණු වූයේ,

1. එළවළු සෘජු අලෙවිකරණය පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකාවේ අත්දැකීම් පරීක්ෂා කර බැලීම.
2. සෘජු අලෙවිකරණය භාවිතා කිරීම සඳහා ගොවීන්ගේ රුචිකත්වය සහ ඔවුන්ගේ ගති ලක්ෂණ අවබෝධ කර ගැනීම.
3. එළවළු සෘජු අලෙවිකරණය සඳහා ප්‍රශස්ත භාවිතයන් හඳුනා ගැනීම.
4. එළවළු සෘජු අලෙවිකරණ මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීම සඳහා සුදුසු ස්ථාන හඳුනා ගැනීම.

සොයා ගැනීම්

1. සෘජුව අලෙවිකරන්නන් 76%ක් පමණ වයස අවුරුදු 40-60 අතර වයස් කාණ්ඩයේ පසු වූ අතර එළවළු සෘජු අලෙවි කිරීම සඳහා තරුණ ගොවි මහතන් අඩු උනන්දුවක් දක්වන බව පෙනෙයි.

2. එළවළු සෘජුව අලෙවිකරණ ගොවීන්ගෙන් 67%ක ගේ ප්‍රධාන ජීවනෝපාය කෘෂිකර්මය වන අතර ද්විතියික ජීවනෝපාය කෘෂිකර්මාන්තය නොවන කාර්යයන්ය. (ව්‍යාපාර - 43%, ස්වයං රැකියා - 25%)
3. තෝරාගත් පොළවල් කිහිපයක එළවළු වෙළෙඳුන්ගෙන් 10%කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් සෘජු අලෙවිකරන්නෝ වූහ.
4. එළවළු සෘජුවම අලෙවිකරණ ගොවීහු තමන්ගේ නිෂ්පාදන පමණක් අලෙවි නොකරන අතර විකුනණු ලබන ද්‍රව්‍යවලින් 65%ක් තමන්ගේම නිෂ්පාදන වන අතර ඉතිරි 35% අසල්වැසි ගොවීන්ගෙන් මිලට ගන්නා අතරම එසේ නැතහොත් තොග වෙළඳපොළෙන් ලබා ගනිති.
5. එක් ගොවියෙකු විසින් එක් වරකදී විකුණන එළවළු සංඛ්‍යාව එකකට හෝ දෙකකට සීමා නොවූ අතර එය වරකට දළ වශයෙන් එළවළු 06ක් පමණ විය.
6. පහතරට එළවළු ගොවියෙකුගේ එක් දිනක අලෙවි ආදායම රු.2425/- ක් වන අතර උඩරට එළවළු ගොවියෙකුගේ එය රු.4811ක් විය.
7. පහතරට එළවළු ගොවියෙකු දළ වශයෙන් දිනකට එළවළු කි.ග්‍රෑ.50ක් අලෙවි කරන අතර උඩරට එළවළු ගොවියෙකු කි.ග්‍රෑ. 84ක් අලෙවි කරනු ලබයි.
8. ගොවිපළෙහි පාලනය ගොවි පවුල විසින්ම සිදු කරනු ලබයි. ගොවිපළ 51%ක්ම ගොවියන් තමන් විසින් පාලනය කරන ඒවා වූ අතර 47%ක් පවුලේ සාමාජිකයෙකු විසින් පාලනය කරනු ලබන බව සඳහන් වූයේ බාහිර පුද්ගලයන්ට ගොවිපළේ පාලනය භාරදීමට ඔවුන් රුචිකත්වයක් නොදක්වන බව සඳහන් කරමිනි.
9. සෘජුව එළවළු අලෙවිකරන්නන් අතුරින් 53%ක් පවුලේ ශ්‍රමය පමණක් වගා කටයුතු සඳහා භාවිතා කරන අතර 44%ක් පවුලේ ශ්‍රමය සහ කුලී ශ්‍රමය භාවිතා කරති.
10. සියයට හැටහයකට ආසන්න සෘජු වෙළෙඳුන් ප්‍රමාණයක් එක් බෝගයක් වගා කරනුයේ පර්චස් 50කට වඩා අඩු වපසරියක් තුළ වීමෙන් පැහැදිලි වන්නේ කුඩා ඉඩම් හිමියන් සෘජු අලෙවිකරණය සඳහා වැඩි නැඹුරුතාවයක් දක්වන බවයි.
11. තමන්ගේ නිෂ්පාදනවල අඛණ්ඩ සැපයුම නොතකා වර්ෂය පුරාම ව්‍යාපාරයෙහි නිරතව සිටීමට සෘජු අලෙවිකරුවන්ට සිදු වේ.
12. සෘජු අලෙවිකරණය හා සම්බන්ධ වීමට රුචිකත්වය දක්වන ලද ගොවීන්ගේ වයස් පරාසය වර්තමාන සෘජු අලෙවිකරුවන්ගේ සංඛ්‍යාවට සමානය. නියැදියෙන් 58%ක් පමණ 40-60 යන වයස් කාණ්ඩයේ පසු වූහ.

- 13. ගොවීන්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටම සැලකූවිට 73%කට වැඩි ප්‍රතිශතයක් ද්විතීයික අධ්‍යාපනය දක්වා හෝ ඉන් ඉහළට අධ්‍යාපනය ලබා තිබුණි.
- 14. එක් ගොවි පවුලක සාමාජිකයින් ගණනෙහි සාමාන්‍යය සාමාජිකයින් 4ක් වූ අතර උඩරට හා පහත රට එළවළු ගොවීන් දෙපිරිසටම එය සමාන තත්ත්වයක් විය.
- 15. ගොවීන්ගෙන් 60%ක් පමණ මසකට රුපියල් 25000/- කට වඩා වැඩි ආදායමක් උපයන අතර බහුතරයකගේ (90%) ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගය එළවළු වගාවයි. කෘෂිකාර්මික නොවන ක්‍රම මඟින් ඉපැයූ ආදායම ඉතා අඩු මට්ටමක පැවති අතර 60%ක් පමණ මසකට රු.5000කට අඩු ආදායමක් ලබා ගනියි. එමගින් ආදායම් විශේෂීකරණය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය පෙනී යයි.
- 16. සෘජු අලෙවිකරණය අනුගමනය කිරීමට කැමැත්තෙන් පසු වූ ගොවීන් වගා කළ ප්‍රමාණය සෘජු අලෙවිකරණයට ඇති හැකියාව පිළිබඳ කිසියම් සංඥාවක් ලබා දී තිබේ. බහුතරයක් ගොවීන් එක් බෝගයක් සඳහා වෙන් කළ භූමි ප්‍රමාණය අක්කර බාගයකට වඩා අඩු විය (64%).
- 17. සෘජු අලෙවිය සිදු කිරීමේ දී පවුලේ ශ්‍රමය සහ කුලී ශ්‍රමය යෙදවීමෙහි ලා ගොවිභූ රුචිකත්වයක් දක්වති. නියැදියෙන් 83%ක් පමණ ගොවිභූ 1ත් 3ත් අතර සාමාජිකයින් පිරිසක් පවුලේ ශ්‍රමය ලෙස යොදවා ගෙන තිබූ අතර 72%ක් පමණ ගොවිභූ 5ත් 6ත් අතර ප්‍රමාණයක කුලී කම්කරුවන් තම ක්ෂේත්‍රයේ වගා කටයුතු සඳහා යොදවාගෙන තිබුණි. මෙමගින් පැහැදිලි වන්නේ ගොවීන් තම පවුලේ ශ්‍රමය මුළුමනින්ම ගොවිපළෙන් නිදහස් කිරීමට මැලි බවත් එසේම සම්පූර්ණ වගකීම කුලී ශ්‍රමයට පමණක් බාර දීමට ද අකමැති බවයි.
- 18. නියැදියෙන් 80%ක් පමණ සෘජු අලෙවිය පිණිස කි.මී.20කට වඩා ගමන් කිරීමට අකමැති අතර 73%ක් බස්නාහිර පළාතට යෑමට ද ප්‍රිය නොකරති.
- 19. විවිධ කරුණු සැලකිල්ලට ගනිමින් එළවළු සෘජු අලෙවිකරණය සඳහා සුදුසු මධ්‍යස්ථාන ඉදි කිරීම සඳහා සුදුසු ස්ථාන ගොවිභූ යෝජනා කළහ. තඹුත්තේගම ගොවීන්ගෙන් 32%ක් බලලු වැව හංදිය යෝජනා කළ අතර 29%ක් දඹුල්ල ප්‍රධාන පාර යෝජනා කළහ. මැල්සිරිපුර, ගොවීන් අතුරින් 35% ක් මැල්සිරිපුර යෝජනා කළ අතර 15%ක් මඩහපොළ යෝජනා කළහ. බණ්ඩාරවෙළ ගොවීන්ගෙන් 40%ක් වැලිමඩ නගරය යෝජනා කළ අතර 48%ක් නුවරඑළිය ගොවිභූ නුවරඑළිය නගරය යෝජනා කළහ.

මානව සම්පත් හා ආයතනික සංවර්ධන අංශය

හැඳින්වීම

ගොවිජන හා ග්‍රාම සංවර්ධන ක්ෂේත්‍රයේ සමාජ, ආර්ථික පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීම් සම්බන්ධව කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති ප්‍රධාන ආයතනය වශයෙන් කටයුතු කරන මෙම ආයතනයේ මානව සම්පත් හා ආයතනික සංවර්ධන අංශය ප්‍රධාන කාර්යය භාරයන් 4ක් ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක වේ. එනම්,

1. ශ්‍රී ලාංකික ගොවි ජනතාවගේ ජාතික අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූලව සහ මහින්ද වින්තන ඉදිරි දැක්ම යථාර්තයක් බවට පත්කිරීම සඳහාත් අදාළ වන පුහුණු වැඩසටහන් සැකසීම, සංවිධානය කිරීම, සම්බන්ධීකරණය හා පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම.
2. ගොවිජන හා ග්‍රාම සංවර්ධන ක්ෂේත්‍රයේ කාලීන වශයෙන් මතුවන ගැටලු හා අභියෝග වලට අදාළව පුහුණු වැඩසටහන් සැකසීම, සම්බන්ධීකරණය, පැවැත්වීම හා ඒ ආශ්‍රිත ක්‍රියාබද්ධ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම.
3. අනෙකුත් රාජ්‍ය ආයතනවල ඉල්ලීම මත පුහුණු වැඩසටහන් සැකසීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම හා වැඩසටහන් සඳහා පුහුණු විශේෂඥයන් ලබාදීම.
4. කාලීන වශයෙන් වැදගත් අංශ කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම හා ඊට අනුකූලව පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති සැකසීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම.

තව ද, දේශීය හා ජාත්‍යන්තර සංවිධාන, ආයතන අතර සහයෝගීත්වයෙන් ග්‍රාමීය සංවර්ධනය හා ගොවි කටයුතුවලට අදාළ සම්මන්ත්‍රණ, වැඩමුළු, සාකච්ඡා සංවිධානය කිරීම හා මෙහෙයවීම ද මෙම අංශය මගින් සිදු කෙරේ.

2013 වර්ෂය සඳහා, මානව සම්පත් හා ආයතනික සංවර්ධන අංශය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම පළාත් හා දිස්ත්‍රික් ආවරණය වන අන්දමට පවත්වන්නට යෙදුණ පුහුණු වැඩසටහන් පහත පරිදි දැක්විය හැකිය.

2013 වර්ෂයේ දී පැවැත් වූ පුහුණු වැඩසටහන්

01. ග්‍රාමීය සංවර්ධන වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීම හා කළමනාකරණය සඳහා ප්‍රජා සහභාගීත්ව ක්‍රමවේදය භාවිතා කිරීම පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන

ව්‍යාපෘති සැලසුම්කරණය හා ඒ සඳහා භාවිතා කරන සහභාගීත්ව විධික්‍රම පිළිබඳව විධිමත් දැනුමක් ලබා තිබීම ප්‍රජා කේන්ද්‍රීය සංවර්ධන වැඩසටහන්වල සාර්ථකත්වය කෙරෙහි සෘජුවම බලපානු ලබයි.

මෙම පුහුණු වැඩසටහනේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ, "ප්‍රජා සහභාගීත්ව ප්‍රවේශය" ඔස්සේ වර්තමානයේ ක්‍රියාත්මක වන ග්‍රාමීය/කෘෂිකාර්මික සංවර්ධන වැඩසටහන්වලට අනුයුක්තව සෘජුව කටයුතු කරන සංවර්ධන නිලධාරීන් සඳහා ප්‍රජා සහභාගීත්ව ක්‍රමවේදය මඟින් ප්‍රජා ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සැකසීම පිළිබඳව න්‍යායාත්මක මෙන් ම, ප්‍රායෝගික දැනුම ලබාදීම යි. සෑම වැඩසටහනක් අවසානයේ දී ම තෝරාගත් ගම්මානයක ප්‍රායෝගික අභ්‍යාසයක් සිදු කරන ලද අතර ඒ අනුව අදාළ ආයතන විසින් එම වැඩසටහන ක්‍රියාවට නංවන ලදී.

විෂය අන්තර්ගතය

1. ප්‍රජා සහභාගීත්වයේ ඇති වැදගත්කම
2. කඩිනම් ගැමි විමසුම
3. සහභාගීත්ව ගැමි විමසුම
4. කඩිනම් සහ සහභාගීත්ව ගැමි විමසුම් ක්‍රමය යටතේ දත්ත එකතු කිරීමේ විධි ක්‍රම
5. ව්‍යාපෘති සැලසුම්කරණය සඳහා මෙම දත්ත ප්‍රයෝජනයට ගන්නා ආකාරය
6. ව්‍යාපෘති වක්‍ර කළමනාකරණය
7. ගැටලු හඳුනාගැනීම, විශ්ලේෂණය හා පෙළගැස්වීම
8. ගැටලු ගස හා අරමුණු ගස
9. සහභාගීත්ව ව්‍යාපෘති මෙහෙයුම සහ ඇගයුම
10. සහභාගීත්ව ගැමි විමසුම් ක්‍රම භාවිතයේ දී ඇති වන අභියෝග සහ සීමාකාරිකම්
11. ප්‍රජා ක්‍රියාකාරී සැලසුමක අඩංගු විය යුතු මූලික කරුණු
12. ප්‍රායෝගිකව ප්‍රජා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කිරීම

පවත්වන ලද වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව - 04

පුහුණුලාභීන් සංඛ්‍යාව - 149

සහභාගීත්වය		දිනය	වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	පුහුණුලාභීන් සංඛ්‍යාව
1.	මධ්‍යම පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපා. අනුයුක්ත කෘෂිකර්ම උපදේශකවරු 40ක් සඳහා	2013/02/18 2013/02/23	01	36
2.	සබරගමුව පළාත් කෘෂිකර්ම, සත්ත්ව නිෂ්පාදන අමාත්‍යාංශයට අයත් නිලධාරීන්	2013/05/13 2013/05/17	01	40
3.	දකුණු පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට අනුයුක්ත නිලධාරීන් සඳහා	2013/05/27 2013/05/31	01	30
4.	මහනුවර දිස්ත්‍රික් ක්‍රම සම්පාදන අංශයට අනුයුක්ත නිලධාරීන් සඳහා	2013/06/17 2013/06/22	01	43
			04	149

පුහුණු කණ්ඩායම:

- එන්.එස්.බී. ඇපාකන්ද මහතා - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී
- ආචාර්ය එම්.එස්. සේනානායක මහතා - අංශ ප්‍රධාන
- ජේ.කේ.එම්.ඩී. වන්දසිරි මහතා - අධි පර්යේෂක
- එස්.එම්.ඒ. සමරකෝන් මහතා - ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී
- ආර්.එල්.එන්. ජයතිස්ස මහතා - සහාය අධිපර්යේෂක
- එස්. ඇපාසිංහ මහතා - පර්යේෂණ නිලධාරී
- පී.සී.ජේ. ද සිල්වා මහතා - පර්යේෂණ නිලධාරී

1. අලෙවිකරණ ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන

කෘෂි ව්‍යාප්තිකරණයේ නවතම සංකල්පය වන, "අලෙවිකරණ ව්‍යාප්තිය" පිළිබඳව කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට අනුබද්ධ එම ක්ෂේත්‍රයේ නියුතු ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් සඳහා දැනුම ලබාදීම මෙම වැඩසටහනේ ප්‍රධාන අරමුණ විය.

විෂය අන්තර්ගතය

- මෙරට කෘෂිකර්මාන්තය මුහුණ පා ඇති අභියෝග සහ අනාගත ප්‍රවණතාවන්
- අලෙවිකරණය යනු කුමක් ද?
- අලෙවිකරණ ව්‍යාප්ති සේවය යනු කුමක් ද?
- වෙළඳපළ හා ක්‍රියාකාරිත්වය
- වෙළඳපළ
- අලෙවි සැලසුම් සකස් කිරීම
- අලෙවි පර්යේෂණ යනු කවරේ ද?
- අලෙවි තොරතුරු රැස් කිරීම හා බෙදාහැරීම
- නිෂ්පාදන හා අලෙවි සැලසුම් සඳහා අලෙවි තොරතුරු යොදාගත හැකි ආකාරය
- කෘෂි බෝග වෙළඳපළ සංවිධානය හා ක්‍රියාත්මක කිරීම
- ව්‍යාප්තිකරුවකුගේ කාර්ය භාරය

පවත්වන ලද වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව - 02

පුහුණුලාභීන් සංඛ්‍යාව - 73

සහභාගීත්වය		දිනය	වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	පුහුණුලාභීන් සංඛ්‍යාව
1.	දකුණු පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට අනුයුක්ත නිලධාරීන්	2013/03/18 2013/03/21	01	29
2.	මධ්‍යම පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට අනුයුක්ත නිලධාරීන්	2013/06/10 2013/06/12	01	44
			02	73

පුහුණු කණ්ඩායම:

- ආචාර්ය එල්.පී. රූපසේන මහතා - නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)
- එන්.එස්.බී. ඇපාකන්ද මහතා - සම්බන්ධීකාරක
- ආචාර්ය ටී.ඒ. ධර්මරත්න මහතා - අධිපර්යේෂක
- ඩබ්.එච්.ඩී. ප්‍රියදර්ශන මහතා - පර්යේෂණ නිලධාරී

ඊ.ඒ.සී. ප්‍රියංකර මහතා	-	පර්යේෂණ නිලධාරී
එන්.පී.ඒ. සමන්ත මහතා	-	පර්යේෂණ නිලධාරී
ඩබ්.ඒ.එන්. විජේසූරිය මහතා	-	පර්යේෂණ නිලධාරී

3. සමාජ සජීවීකරණය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන

කෘෂිකාර්මික හා ග්‍රාමීය සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට සෘජුවම දායක වන පර්ශවකරුවෙකු ලෙස ජනතාව තුළ පවතින සම්ප්‍රදායික ආකල්ප, ආකල්ප ධනාත්මකව වර්ධනය වී නොතිබීම, නායකත්ව දුර්වලතා, සන්නිවේදන දුර්වලතා, කළමනාකරණ ගැටලු, තාක්ෂණය ගලා නොයාමේ දුර්වලතා හා ප්‍රජා සහභාගීත්වය ලබා ගැනීමේ අපහසුතා කඩිනම් සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට අනුගතවීම සඳහා බාධාවක් වී ඇත.

මෙම පුහුණු වැඩසටහනේ පොදු පරමාර්ථය වූයේ, කෘෂිකාර්මික හා ග්‍රාම සංවර්ධන කටයුතු ක්ෂේත්‍රයේ නියැලී නිලධාරීන් හට සමාජ සජීවීකරණය හා සහභාගීත්ව සංවර්ධනයේ මූලික සංකල්ප හා ක්‍රම පිළිබඳ න්‍යායාත්මක හා ප්‍රායෝගික දැනුම ලබාදීමයි.

විෂය අන්තර්ගතය

1. ග්‍රාමීය / කෘෂි සංවර්ධනය උදෙසා සහභාගීත්ව සංවර්ධන ප්‍රවේශය
2. සවිබලකරණය, සමාජ සජීවීකරණය හා සජීවීකරුවකුගේ කාර්ය භාරයන්
3. සජීවීකරණයේදී කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාරවරුන් (කෘ.ප.නි.ස.) ගේ කාර්ය භාරය හා මුහුණදෙන ගැටලු හා අභියෝග
4. කෘ.ප.නි.ස වරුන්ගේ සේවා කාර්යක්ෂමතාවය සඳහා ඵලදායිතාවය
5. ඵලදායි සන්නිවේදන මූලධර්ම
6. නායකත්වය හා නායකත්ව ගුණාංග
7. ගොවි සංවිධාන විකාශය හා තිරසාර සංවිධාන බිහි කිරීමෙහිලා පසුබිම් වන සංකල්ප හා මූලධර්ම
8. කණ්ඩායම් ක්‍රියාවලිය, කණ්ඩායම් හැසිරීම
9. සංවිධානය වීම සඳහා පෙළඹවීමේ ශිල්ප ක්‍රම
10. ගොවි සංවිධාන නීතිමය බලතල
11. ගොවි සංවිධාන මූල්‍ය කළමනාකරණය

මෙම පුහුණු වැඩසටහන ප්‍රධාන වශයෙන් සකස් කරනු ලැබුවේ ගොවිකටයුතු හා ග්‍රාම සංවර්ධන ක්ෂේත්‍රයේ සමාජ සජීවීකරණ ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධිත නිලධාරීන් සඳහා ය. මෙම

පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, උතුරු මැද පළාත් සභාව හා සබරගමු පළාත් සභාවට අයත් කෘෂිකර්ම හා ග්‍රාම සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවට අනුයුක්ත නිලධාරීන් ඇතුළත් වූණු අතර 2013 වර්ෂය තුළ සමාජ සජීවීකරුවන් 262 දෙනෙකු පුහුණු කොට ඇත.

පවත්වන ලද වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව - 06

පුහුණුලාභීන් සංඛ්‍යාව - 262

සහභාගීත්වය		දිනය	වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	පුහුණුලාභීන් සංඛ්‍යාව
1.	ගොවිජන සංවර්ධන දෙපා. අයත් මාතර දිස්ත්‍රික් කෘ.ප.නි.ස.වරුවේ සඳහා	2013/02/04 2013/02/08	02	110
2.	සබරගමුව පළාත් කෘෂිකර්ම සත්ත්ව නිෂ්පාදන අමාත්‍යාංශයට අයත් ව්‍යාපෘති නිලධාරීන්	2013/06/10 2013/06/13	01	53
3.	මධ්‍යම පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් ව්‍යාපෘති නිලධාරීන් සඳහා	2013/07/08 2013/07/11	01	31
4.	දකුණු පළාත් සභාවේ පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් ව්‍යප්තිකරුවන් සඳහා	2013/08/21 2013/08/24	01	37
5.	දකුණු පළාත් සභාවේ පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් ව්‍යප්තිකරුවන් සඳහා	2013/08/21 2013/08/24	01	31
			06	262

පුහුණු කණ්ඩායම:

එස්.එම්.ඒ. සමරකෝන් මහතා - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී

ආචාර්ය එම්.එස්. සේනානායක මහතා - අංශ ප්‍රධාන, මානව සම්පත් හා ආයතනික සංවර්ධන අංශය

- එන්.එස්.බී. ඇපාකන්ද මහතා - පර්යේෂණ නිලධාරී
- වතුර ජයම්පති ද සිල්වා මහතා - පර්යේෂණ නිලධාරී

4. ගොවි සංවිධාන සවිබල ගැන්වීමේ පුහුණු වැඩසටහන

ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටුවා ඇති ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවිධාන අතර විශාල වැඩ කොටසක් කළ හැකි නීතිමය වශයෙන් පනතකින් බලය ලැබී ඇති එකම ප්‍රජා සංවිධානය ගොවි සංවිධානයයි. දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ ගොවි සංවිධාන 14000 - 15000 ක් අතර ප්‍රමාණයක් පිහිටුවා තිබෙන බව විවිධ වාර්තා පැවතිය ද නිල සංඛ්‍යා ලේඛනවලට අනුව ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි, ක්‍රියාත්මක ගොවි සංවිධාන ප්‍රමාණය 6000ක් පමණ බව පෙනී යයි. එසේ වුව ද, මෙම ප්‍රමාණයෙන් වැඩි කොටසක් තමන්ගේ කාර්ය භාරය කුමක්ද යන්න හඳුනා නොගෙන කටයුතු කරන බවක් පෙනේ. මේ තත්ත්වය මත, ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික ග්‍රාමීය ක්ෂේත්‍රයේ වැදගත් සේවාවක් ඉටු කළ හැකි ගොවි සංවිධාන විශාල ප්‍රමාණයක් නිසි ප්‍රයෝජනයකින් තොරව පවතින නිසා ඒවා සජීවීකරණය කොට, සවිබලකරණයකට ලක් කිරීමෙන්, ඒවායේ උපරිම ප්‍රයෝජන ලබාගැනීම සඳහා සුදුසු පරිසරයක් සැකසීමට මෙම පුහුණු වැඩසටහන සැලසුම් කොට ඇත. විශේෂයෙන් මහින්ද වින්තන ප්‍රතිපත්තිය යථාර්තයක් බවට පත්කිරීම තුළ ජාතික කෘෂිකර්මාන්තය නඟා සිටුවීම සඳහා සමස්ත ගොවිජනතාවගේ සක්‍රීය දායකත්වය ලබාගැනීමට මෙම පුහුණු වැඩසටහන ඉලක්ක කර ඇත.

මෙම පුහුණු වැඩසටහන මඟින් ප්‍රධාන වශයෙන්,

- සංවිධාන සාර්ථකත්වය සඳහා නායකත්වය
- සවිබලකරණය හා සමාජ සජීවීකරණය
- ගොවි සංවිධානවල නීතිමය පසුබිම හා කාර්ය භාරය
- ගොවි සංවිධාන පවත්වා ගත යුතු පොත්පත්
- ගොවි ගැටලු හා අභියෝග

යනා දී තේමාවන් රැසක් යටතේ ගොවි සංවිධානවල ප්‍රධාන නිලධාරීන් ඇතුළු කාරකසභිකයන් සඳහා එක්දින පුහුණු වැඩසටහනක් ලෙස පවත්වනු ලැබේ.

දැනට මෙම වැඩසටහන අම්පාර, පොළොන්නරුව සහ අනුරාධපුර, රත්නපුර, කෑගල්ල හා කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කවල ක්‍රියාත්මක කොට ඇත.

රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවි සංවිධාන 450ක් පමණ තිබෙන බව ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තු නිල වාර්තා අනුව තහවුරු විය. එම ගොවි සංවිධාන 450 ම ප්‍රධාන නිලධාරීන්

ඇතුළු කාරක සභාවේ සියලු දෙනාටම මෙම පුහුණුව ලබාදීමට කටයුතු කොට තිබුණි. ඒ අනුව, ගොවි සංවිධානයකින් 3 බැගින් සංවිධාන 450ක 1350 දෙනෙක් පුහුණු කිරීමට කටයුතු යොදා තිබුණි. මේ වැඩසටහන එක් පුහුණු වාරයකට පුද්ගලයන් 100 බැගින් ගෙන වැඩසටහන් 11 කින් සම්පූර්ණ කිරීමට කටයුතු කර ඉන් 10ක් 2013 වර්ෂය තුළදී අවසන් කර ඇත.

ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ රත්නපුර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය සියලු සංවිධාන කටයුතු සිදුකරනු ලැබූ අතර සම්පත්දායකයින් වශයෙන් ද ඔවුන්ගේ සේවය ද ලබාදෙන ලදී.

පවත්වන ලද වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව - 10

පුහුණුලාභීන් සංඛ්‍යාව - 715

සහභාගීත්වය		දිනය	වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	පුහුණුලාභීන් සංඛ්‍යාව
1.	රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ ගො.සං. බලප්‍රදේශවල ගොවි සංවිධාන සභාපති, ලේකම්, භාණ්ඩාගාරිකවරුන් සහ උපාධිධාරීන්	2013/03/11 - 2013/03/16 2013/04/02 – 2013/04/07	10	715
එකතුව			10	715

පුහුණු කණ්ඩායම:

- ආචාර්ය එම්.එස්. සේනානායක මහතා - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී
- එස්.එම්.ඒ. සමරකෝන් මහතා - ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී
- සී.පී.ජේ. ද සිල්වා මහතා - පර්යේෂණ නිලධාරී
- එන්.එස්.බී. ඇපාකන්ද මහතා - පර්යේෂණ නිලධාරී
- ආර්.බී. දිසානායක මහතා - බාහිර සම්පත්දායක

5. ගොවි නායකයන් සවිබලගැන්වීමේ පුහුණු වැඩසටහන (සොබා දහම් කාමිකර්මය)

පුහුණු කණ්ඩායම:

- ආචාර්ය එම්.එස්. සේනානායක මහතා - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී
- තිලක් කන්දේගම මහතා - සභාපති-ජාතික ගොවි සමුළුව(බාහිර සම්පත්දායක)

එස්.එම්.ඒ. සමරකෝන් මහතා - ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී

පී.සී.ජේ. ද සිල්වා මහතා - පර්යේෂණ නිලධාරී

සොබා දහම් කෘෂිකර්මය පිළිබඳ සවිබල ගැන්වීමේ පුහුණු වැඩසටහන විශේෂයෙන් සැලසුම් කොට තිබුණේ, සියලුම ගොවීන්, ගොවි නායකයන්, ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ සියලු නිලධාරීන්, සෘජුව හෝ වක්‍රව කෘෂි කර්මාන්තයට දායක වන සියලුම රාජ්‍ය නිලධාරීන් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන් මෙන් ම, දේශපාලන අධිකාරියට ද දැනුම ලබාදීම සඳහා සුදුසු ආකාරයට ය. මෙම වැඩසටහන එක්දින පුහුණු වැඩසටහනක් වන අතර අපේක්ෂිත ආකාරයට සියලුම පාර්ශවයන්ට ඉහළ දැනුම් සම්භාරයක් ලබාදීමට හැකිවන ආකාරයට වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක විය.

වැඩසටහනේ විෂය අන්තර්ගතය :

- හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය හා එහි කාර්ය භාරය පිළිබඳ ජනතාව දැනුවත් කිරීම.
- බලගැන්වීම හා සමාජ සජීවීකරණය
- ගොවි සංවිධානවල සාර්ථකත්වය සඳහා නායකත්වය.
- රසායනික පොහොර හා කෘෂි රසායනවලින් තොර කෘෂිකර්මයක්.
- ඉර, හඳ, තාරකා, අවිච්ඡා, වැස්ස භාවිතා කරමින් එදා අපේ මුතුන් මිත්තන් පෑ ආශ්චර්යය, කන්නට, කලට - කයියට ගොවිතැන කිරීම මත ලැබෙන ප්‍රතිඵල.

මෙම එක්දින පුහුණු වැඩසටහන, දේශන, සාකච්ඡා, විඩියෝ දර්ශන හා ඉදිරිපත් කිරීම් රැසකින් සමන්විත ය. වැඩසටහන අවසානයේ ඉතා විශාල මහජන ප්‍රතිචාර ලද අතර ඒ නිසාම මෙම වැඩසටහන සඳහා විශාල ඉල්ලීමක් ලැබුණි.

2013 වසර තුළ කාලය උපරිම අන්දමින් ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් ගොවි සංවිධාන, විවිධ ආයතන, නිලධාරීන්, පළාත් සභා වැනි ආයතන සඳහා වැඩසටහන් 25ක් පමණ දිවයින පුරා පැවැත්වූ අතර ඒ මගින් ගොවීන්, නිලධාරීන්, දේශපාලන නියෝජිතයන් පුහුණු කිරීමට හැකි විය. මෙම වැඩසටහන් සඳහා විවිධ කණ්ඩායම් සහභාගී වූ අතර ගොවි නායකයන්, ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ නිලධාරීන්, උසස් නිලධාරීන්, ශිෂ්‍ය-ශිෂ්‍යාවන් හා නිලධාරීන් මෙන් ම දේශපාලන නායකයන් ද සහභාගී වූහ.

එමෙන් ම, දිස්ත්‍රික්ක වශයෙන් ගතහොත් හම්බන්තොට හා මාතර දිස්ත්‍රික්ක පදනම් කරගෙන පුහුණු වැඩසටහන් විශාල ප්‍රමාණයක් පවත්වන ලදී. මෙම වැඩසටහන්වලින් ලද දැනුම උපයෝගී කරගෙන ගොවි නායකයන්, ගොවි සංවිධාන, රාජ්‍ය නිලධාරීන් විශාල ප්‍රමාණයක් අත්හදා බැලීමේ පදනම මත සොබා දහම් කෘෂිකර්මය සඳහා 2012/13 මහ කන්නයේ වැඩ ආරම්භ කරන ලදී. මේ සඳහා අවශ්‍ය උපදෙස් හා මහපෙන්වීම් නිරන්තරයෙන් ම කරනු ලබයි.

සෞඛ්‍ය දහම් කෘෂිකර්ම පුහුණු වැඩසටහනේ ප්‍රගතිය 2013

දිස්ත්‍රික්කය	පුහුණු වැඩසටහන් ගණන	පුහුණුලාභීන් ගණන
1. හම්බන්තොට	05	535
2. හම්බන්තොට/මාතර	05	597
3. හම්බන්තොට	05	287
	15	1419

මූලාශ්‍රය: මානව සම්පත් හා ආයතනික සංවර්ධන අංශය-HARTI

මෙම වැඩසටහන සඳහා විශාල වශයෙන් ඉල්ලුම් කළත්, කාලයේ සීමිත බව හා මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සීමිත බව නිසා වැඩසටහන් සීමා කිරීමට සිදුවිය.

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් :

1. ආයතනයේ සේවක කාර්යක්ෂමතාවය නැංවීම සඳහා ඵලදායීතාවය

මෙම පුහුණු වැඩසටහන ආයතනයේ සියලුම කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා සංවිධානය කරනු ලැබූ අතර ආයතනයේ සමස්ත කාර්ය මණ්ඩලය 200කට ආසන්න පිරිසක් සිටින බැවින් එක් දින වැඩසටහන් 03ක් මගින් මෙම වැඩසටහන පවත්වනු ලැබීය. එක් වැඩසටහනක් සඳහා කාර්ය මණ්ඩලයේ 50-60 අතර ප්‍රමාණයකට ආරාධනා කරන ලදී. මෙම වැඩසටහන මගින් අපේක්ෂා කරන ලද්දේ සමස්ත කාර්ය මණ්ඩලයේම දැනුම වර්ධනය කර ඔවුන්ගෙන් උපරිම සේවාවක් ආයතනයට ලබා ගැනීමයි.

විෂය අන්තර්ගතය

- I. හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය හා එහි කාර්යභාරය
- II. ආයතන සංග්‍රහය හා කාර්යාල ක්‍රම
- III. මූල්‍ය කළමනාකරණය හා මුදල් රෙගුලාසි

මෙහි පළමු දේශනය ආයතනයේ අතිරේක අධ්‍යක්ෂ සහ මානව සම්පත් හා ආයතනික සංවර්ධන අංශයේ අංශ ප්‍රධාන විසින් සිදු කරනු ලැබූ අතර අනෙකුත් දේශන දෙක සඳහා ආයතනයේ විශේෂඥයන් නොමැති බැවින් ඒ සඳහා නිපුණතාවයක් ඇති ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනයෙන් සම්පත් දායකත්වය ලබා ගන්නා ලදී.

2. සංවර්ධන කමිතුව

මෙම වැඩසටහන මානව සම්පත් හා ආයතනික සංවර්ධන අංශය මගින් කාලීන වශයෙන් වැදගත් වන මාතෘකා යටතේ බාහිර විශේෂඥ උපදේශකයන් ගෙන්වා දේශනය පැවැත්වීම කරනු ලබයි. ඒ යටතේ ආයතනයේ සමස්ත කාර්යමණ්ඩලය සඳහා සංවර්ධන කමිතුවන වැඩසටහන් 02 ක් 2013 වර්ෂය තුළ කරනු ලැබීය.

I. සේවක කාර්යක්ෂමතාවය නැංවීම සඳහා ආකල්පමය වෙනසක්

මේ සඳහා විශේෂඥ දැනුමක් ඇති මාතර දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේ සැලසුම් සහකාර අධ්‍යක්ෂ(සැලසුම්) ඩබ්. එච්. මංගල මහතා ගෙන්වූ අතර ඉතාමත් වැදගත් කරුණු රාශියක් ඔහු විසින් ඉදිරිපත් කරන ලදී. කාර්යමණ්ඩලයේ සියලුම දෙනා මේ සඳහා සහභාගි වූහ.

II. මානව සම්පත් ජාතික සංවර්ධනය සඳහා ඵලදායීව යොදාගන්නේ කෙසේද?

කාලීන වශයෙන් වැදගත් වන මෙම මාතෘකාව සම්බන්ධයෙන් දේශනයක් පවත්වනු ලැබූයේ කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කමිතුවාර්ය රවින්ද්‍ර මහතාය. ඔහු විසින් සමස්ත කාර්ය මණ්ඩලයට ගැලපෙන පරිදි ඉතා හරවත් දේශනයක් පවත්වන ලදී. මේ මගින් ආයතනයේ සියලුම දෙනාටම අවශ්‍ය දැනුම වර්ධනය කිරීමට අදාළව මානව සම්පත් හා ආයතනික සංවර්ධන අංශය මගින් මෙම වැඩසටහන් සංවිධානය කර තිබුණි.

දැයට කිරුළ 2013-2014

2013 දැයට කිරුළ ජාතික සංවර්ධන ප්‍රදර්ශනයට සමගාමීව ත්‍රිකුණාමලය, මඩකලපුව, කෑගල්ල සහ කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්ක කේන්ද්‍ර කර ගනිමින් පුහුණු වැඩසටහන් රැසක් පැවැත්විණි.

01. ගොවි සංවිධාන සවිබල ගැන්වීමේ පුහුණු වැඩසටහන

ත්‍රිකුණාමලය සහ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික් ගොවිජන සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානවලට අයත් සියලුම ගොවි සංවිධාන නායකයින් මේ සඳහා සම්බන්ධ කර ගන්නා ලදී. ඉහත දිස්ත්‍රික්ක 04 තුළ පැවැත්වුණු එක් දින පුහුණු වැඩසටහන් 45ක දී ගොවි සංවිධාන නායකයින් සහ කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ සහ නිෂ්පාදන සහකාරවරුන් 3440කට ආසන්න සංඛ්‍යාවකට පුහුණුව ලබා දෙන ලදී.

එක් දින පුහුණු වැඩසටහනින් ආවරණය වූ ක්ෂේත්‍ර

- නායකත්වය
- සමාජ සජීවීකරණය සහ සවිබල ගැන්වීම
- ගොවි සංවිධානවල නීතිමය පසුබිම හා කාර්යභාරය
- ගොවි සංවිධානවල ලියකියවිලි පවත්වාගෙන යාම සහ ගිණුම් තැබීම
- ගොවි සංවිධානවල ගැටලු සාකච්ඡා කිරීම

දිස්ත්‍රික්කය	පුහුණු වැඩසටහන්	පුහුණුලාභීන් සංඛ්‍යාව
මඩකලපුව	11	798
ත්‍රිකුණාමලය	10	617
කෑගල්ල	09	605
කුරුණෑගල	15	1420
එකතුව	45	3440

දැනට සිදුකරමින් පවතින පර්යේෂණ

01 දිවි නැගුම ගෙවතු වගා වැඩසටහන පිළිබඳ ඇගයීමක්

- පර්යේෂණ කණ්ඩායම :** පී.සී.පේ. ද සිල්වා මහතා - සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී
 ආචාර්ය එම්.එස්. සේනානායක - සම පර්යේෂක
 එන්.එස්.බී. ඇපාකන්ද මහතා - සම පර්යේෂක
 එස්.එම්.ඒ. සමරකෝන් මහතා - සම පර්යේෂක

මූල්‍ය මූලාශ්‍රය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය සහ අරමුණු

දිවි නැගුම ගෘහ ආර්ථික ඒකක සංවර්ධනය කිරීමේ වැඩසටහනෙහි කෘෂිකාර්මික අංශයෙහි මූලික ස්ථානයක් ලබා දී තිබුණේ ගෙවතු වගා ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහායි. එහි පරමාර්ථ අතර කුටුම්භ පරිභෝජනය ඉහළ නැංවීම සහ එමඟින් පුද්ගලයින්ගේ පෝෂණ මට්ටම ඉහළ නැංවීම, ආහාර මිලදී ගැනීම සඳහා වැය කරන මුදල් ප්‍රමාණයේ ඉතිරියක් හරහා ඉතුරුම් වර්ධනය, අතිරික්ත නිෂ්පාදනය අලෙවි කිරීමෙන් නිවැසියන්ට අමතර ආදායමක් උපයා ගැනීම සඳහා සහය වීම ද ඒ අතර විය. ඊට අමතරව, වෙළඳපළ සඳහා එළවළු සැපයුම් වැඩි කිරීම හා ඒ හරහා මිල ගණන් ස්ථාවරව පවත්වා ගැනීම ද ඉලක්ක විය. මෙම අධ්‍යයනය මගින් ඉහත කී ඉලක්ක කෙතරම් දුරට මුදුන්පත් කරගෙන ඇති ද යන්න පිළිබඳ ඇගයීමක් සිදු කරයි.

අධ්‍යයනයේ අරමුණු

1. දිවි නැගුම ගෙවතු වගා වැඩසටහන පිළිබඳ ජනතාවගේ මතය විමසා බැලීම.
2. දිවි නැගුම ගෙවතු වගා වැඩසටහන හේතුවෙන් නව ගෙවතු වගා සිදුවී නැත්ද යන්න සොයා බැලීම.
3. එළවළු පරිභෝජනය සඳහා මාසික කුටුම්භ වියදම අඩු කිරීම සඳහා දිවි නැගුම වගා වැඩසටහනෙහි බලපෑම හඳුනා ගැනීම.
4. කුටුම්භයක එළවළු පරිභෝජනය ඉහළ යාම සඳහා කොතෙක් දුරට දිවි නැගුම ගෙවතු වගා වැඩසටහන බලපා තිබේද යන්න තක්සේරු කිරීම.
5. ගෙවතු වගාව දිරිමත් කළ හැකි වඩාත් ප්‍රායෝගික සහ ඵලදායක යෝජනාවන් ඉදිරිපත් කිරීම.

අධ්‍යයනයේ සොයා ගැනීම්

1. සියයට 98ක් ප්‍රතිලාභීන් වැඩ සටහනට සම්බන්ධ වී ඇත්තේ සිය කැමැත්තෙනි.
2. කුටුම්භ නියැදියෙන් 93%කගේම එළවළු නිෂ්පාදනය කෙටිකාලීනව විවිධ මට්ටම්වලින් ඉහළ ගොස් තිබේ.
3. ගෙවතු වගාව පිළිබඳ ලැබුණු දැනුවත් කිරීම් පිළිබඳව බහුතරයක් (62%ක්) තෘප්තිමත් නැත.
4. සියයට හැටදෙකක බහුතරයක් පිරිසක් සඳහන් කරනු ලැබුවේ සපයන ලද බීජවල තත්ත්වය දුර්වල මට්ටමක පැවති බවයි.
5. කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන සහකාරවරුන්, සමෘද්ධි සංවර්ධන නිලධාරීන්, ග්‍රාම නිලධාරීන් ගේ සේවය පිළිබඳව බොහෝ දෙනා සෑහීමකට පත් නොවෙති. එය ප්‍රතිශතයක් ලෙස පිළිවෙළින් 71%,78% සහ 86% කි.
6. නියැදියෙන් 19%ක් පමණක් දිවිනැගුම ගෙවතු වගාව තුළින් ආදායමක් උපයාගෙන තිබුණි.
7. පවුල් 51%ක් තම අතිරික්ත නිෂ්පාදනය අසල්වැසියන් සමඟ බෙදා ගෙන තිබේ.

8. සියයට 91ක් පවුල් ගෙවතු වගාව පිළිබඳ මනා අවබෝධයක් පුහුණුවත් අපේක්ෂා කරති.

නිර්දේශ

1. ගෙවතු වගා පිළිබඳ ඇල්මක් ඇති අය පමණක් සම්බන්ධ කර ගත යුතුය.
2. ගෙවතු වගාව සඳහා ගෙවත්ත සැලසුම් කරන්නේ කෙසේද, භූමියේ ස්වභාවය අනුව විවිධ බෝග සඳහා භූමිය සකස් කරන්නේ කෙසේද, පළිබෝධ පාලනය සහ ගෙවතු අලංකරණ ක්‍රමවේදයක් ලෙස එළවළු වගාව භාවිතා කරන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳව ප්‍රමාණවත් දැනුමක් සහ ප්‍රායෝගික පුහුණුවක් ලබා දිය යුතුය.
3. නිරන්තර අධීක්ෂණය සහ ඇගයීම අනිවාර්යයෙන් සිදුවිය යුතුය.
4. ගුණාත්මක තත්ත්වයෙන් ඉහළ බීජ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය පහසුවෙන් ලබා ගැනීමට අවස්ථාව තිබිය යුතුය.
5. අවම ජල සැපයුමක් මගින් ගෙවත්තක් නඩත්තු කිරීම පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබාදීම (වියළි කලාපයේ ගෙවතු වගා නඩත්තු කිරීමට මෙන්ම තෙත් කලාපය තුළ වියළි කාලයේ ඒවා නඩත්තු කරන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳ ජනතාව දැනුවත් කළ යුතුය.)
6. මාධ්‍ය හරහා ගෙවතු වගාවෙන් ලැබෙන වාසි පිළිබඳ පණිවිඩය ජනතාව වෙත ප්‍රබලව සන්නිවේදනය කළ යුතුය.

02. බුලත් නිෂ්පාදනය සහ අලෙවිය

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : එච්.එම්.ජේ.කේ. හේරත් - සම්බන්ධීකරණය

මූල්‍ය මූලාශ්‍රය : ඒකාබද්ධ අරමුදල

විෂයපථය සහ අරමුණු

මෙම අධ්‍යයනයේ මූලික අරමුණට අනුව අපනයන බුලත් වගාව සම්බන්ධ ගැටලු සහ අලෙවි කිරීමේ දී ගොවීන් මුහුණපාන ගැටලු පිළිබඳව සොයා බැලිණි. විශේෂයෙන්ම අපනයන වෙළඳපොළ සඳහා බුලත් 80%ක් පමණ කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයෙන් ද ඉතිරි 20% ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයෙන් ද නිෂ්පාදනය කෙරෙන බැවින් එම ප්‍රදේශ අධ්‍යයනය සඳහා සුදුසු විය. අධ්‍යයනය සඳහා කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයෙන් ගොවීන් 120ක් ද ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයෙන් ගොවීන් 30ක් ද වන පරිදි ගොවීන් 150ක් තෝරා ගැනුණි.

නිර්දේශ

1. බුලත් වගාවේ යෙදවුම් සම්බන්ධ ප්‍රධාන ගැටලුවක් වන ඉණි සොයා ගැනීමේ ගැටලුව විසඳීම සඳහා ඉණි වෙනුවට විකල්පයක් භාවිතා කළ හැකිය. එනම් ඉණි වෙනුවට ලණු භාවිතා කළ හැකිය. අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ ගොවීන් කිහිප දෙනෙකු අතර මෙම ලණු භාවිතය දක්නට ලැබුණු අතර එය ඉතා ලාභදායී සහ පහසු ක්‍රියාවලියක් වේ.
2. විශේෂයෙන් ඉණි සම්බන්ධයෙන් පවතින ප්‍රධාන ගැටලුවක් වන්නේ ඉණි ප්‍රවාහනය කිරීමට ඇති ගැටලුව වන බැවින් ඒ සඳහා යම් වැඩපිළිවෙලක් රජය විසින් ක්‍රියාත්මක කිරීම ද වැදගත් වේ.
3. බුලත් දළ සොයා ගැනීමේ ගැටලුව ද බොහෝ දුරට ඇති වූයේ බුලත් සඳහා වැළඳෙන රෝග නිසාවෙනි. මේ නිසා යම්කිසි ප්‍රමිතියකට සකස් කළ ජීවානුභරණය කරන ලද බුලත් දළ නිෂ්පාදනයක් ප්‍රවලිත කොට ඒවා බුලත් ගොවීන්ට සහන මිලට හෝ නොමිලයේ ලබා දීමේ වැඩපිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කිරීම වැදගත් වේ.
4. බුලත් සඳහා වැළඳෙන රෝග සම්බන්ධයෙන් මේ වන තෙක් නිශ්චිත ප්‍රතිකර්මයක් නොවන නිසා එය පාලනය කිරීමේ ක්‍රියාදාමයක් හෝ දියත් කළ යුතු වේ. මේ සඳහා මෙම රෝගය පිළිබඳ පර්යේෂණ පුළුල් මට්ටමකට ගෙන ආ යුතු වේ. අධ්‍යයනයේ දී අනාවරණය වූ බුලත් අලෙවිය සම්බන්ධ ගැටලු සඳහා පහත පරිදි විසඳුම් යෝජනා කළ හැකිය. බුලත් අලෙවිය සම්බන්ධයෙන් දක්නට ලැබුණු අතරමැදියන්ගේ ගැටලුව, ස්ථාවර මිලක් සහ සාධාරණ මිලක් නොමැතිවීමේ ගැටලුව යන ගැටලු නිරාකරණය කිරීම සඳහා බුලත් අපනයන වෙළෙඳ මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවීම යෝජනා කළ හැකිය.

සොයා ගැනීම්

1. අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ ගොවීන්ගෙන් 95% ක්ම පුරුෂයන් වන අතර ඉතිරි 5% ස්ත්‍රී පාර්ශ්වය වේ. බහුල වශයෙන් බුලත් වගාවේ නිරත වන වයස් කාණ්ඩය වූයේ අවුරුදු 46-55 දක්වා වූ වයස් කාණ්ඩයයි. ගොවීන්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටම විමර්ශනය කිරීමේ දී හදුනා ගත හැකි වූයේ 16.6% ක්ම උසස් පෙළ දක්වා අධ්‍යාපනය හදාරණ ලද බවයි.
2. ගොවීන්ගෙන් 88.6% ක්ම බුලත් වගාව ප්‍රධාන ගොවිතැන වශයෙන් කරගෙන යනු ලබයි. බුලත් වගාව සඳහා ගොවීන් දක්වනු ලැබූ පළපුරුද්ද සෙවීමේදී අවුරුදු 26-30 අතර කාලයක පළපුරුද්දක් ලබා සිටි ගොවීන් ප්‍රතිශතය 15.3% කි. අවුරුදු 41 හෝ ඊට වැඩි කාලයක පළපුරුද්දක් ලබා සිටි ගොවීන් පිරිස ද 45% විය. මෙමඟින් බුලත් වගාවේ නිරතව සිටින ගොවීන් බොහොමයක් දීර්ඝ කාලීන පුහුණුවක් හා පළපුරුද්දක් පැවති අය බව පැහැදිලි වේ. ගොවීන්ගෙන් බහුතරයක් මෙම බුලත් වගාව සඳහා යොමුව තිබෙන්නේ පාරම්පරිකව කරගෙන ආ වගාවක් නිසාවෙනි (36.6%).
3. බුලත් නිෂ්පාදනය සම්බන්ධයෙන් අවධානය යොමු කිරීමේ දී හදුනාගත හැකි වූයේ බුලත් වගාව සඳහා කිසියම් ආයතනයකින් හෝ පුද්ගලයකුගෙන් පුහුණුවක් ලබා ඇති පිරිස සහ බුලත් වගාව සඳහා ණය ලබාගෙන ඇති පිරිස ඉතා අඩු මට්ටමක සිටින බවයි (3%).

4. බුලත් වගාව සඳහා යොදා ගනු ලබන යෙදවුම් පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේ දී පොහොර භාවිතය 86%ක් පමණ වන බව පැහැදිලි විය. ගොවීන් මුහුණ දෙන ප්‍රධානම යෙදවුම් ගැටලුව වූයේ ඉණි සොයා ගැනීමේ ගැටලුවයි. 66.7%කට මෙම ගැටලුව බරපතල ලෙස බලපා තිබුණි. බුලත් වගාව කරගෙන යාමේ දී බහුලව වැළඳෙන රෝග හේතුවෙන් බොහෝ ගොවීහු අපහසුතාවයකට පත් වෙති. සාමාන්‍යයෙන් බුලත් වගාවක පළමු අස්වැන්න ලබාගැනීම සඳහා මාස 06 කාලයක් ගතවේ.
5. බුලත් ගොවීන් බහුතරයක් අපනයනය සඳහා බුලත් කොළ 5000 ක් 10000 අතර ප්‍රමාණයක් යොමු කරති. එතරම් ප්‍රමාණයක් සපයන ගොවීන් පිරිස නියැදියෙන් 29.3% කි. 40000 ට වැඩි අපනයන කොළ ප්‍රමාණයක් අපනයනය කරනු ලබන පිරිස ද 2.7% ක් පමණ විය. දේශීය වෙළෙඳපොළ සඳහා ද නිකුත් කරනු ලබන කොළ ප්‍රමාණය ද 5000 ත් 10000 ත් අතර වේ. බුලත් අලෙවි කිරීමේ දී ගොවීන් භාවිතා කරන ප්‍රධානම අලෙවි මාර්ගය වූයේ නගරයේ වෙළෙඳපොළ වෙත ගෙන යාමයි. ඒ හැරුණු විට මහා පරිමාණ බුලත් වෙළඳුන් වෙත බුලත් අලෙවි කරන පිරිස ද බහුල විය. අපනයනය කරනු ලබන බුලත් 1000ක් සඳහා ගොවීන් බලාපොරොත්තු වන මිල වශයෙන් හඳුනා ගැනීමට හැකි වූයේ රු.2000-3000 අතර මිලකි. අලෙවි කරන බුලත් සඳහා ගොවීන්ට මුදල් ලැබෙන ආකාරය සොයා බැලීමේ දී 61.3% කටම අත්පිටට මුදල් ලැබෙන බව තහවුරු විය.
6. අලෙවිය සම්බන්ධයෙන් විශේෂ අවධානය යොමු විය. නමුත් සමස්ත නියැදියෙන් 34.7% කටම අලෙවිය සම්බන්ධ විශේෂ ගැටලුවක් නොතිබිණි. 21%ක ප්‍රතිශතයකට අතර මැදියන්ට හසු වීමේ ගැටලුවට මුහුණපෑමට සිදු වී තිබුණි. ඊට අමතරව බුලත් සඳහා සාධාරණ මිලක් නොමැති වීම සහ ස්ථාවර මිලක් නොමැති වීම ද පැවති ගැටලු වූහ.
7. අධ්‍යයනයේ මූලික අරමුණ ඉලක්ක කර ගෙන බුලත් අපනයන වෙළෙඳ මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා අදහස් විමසීමේ දී ඒ පිළිබඳ යහපත් ප්‍රතිචාර දැක් වූ පිරිස 81.3% ක් විය. එවැනි මධ්‍යස්ථානයකට ගොවීන් තම කැමැත්ත පළ කළේ බුලත් සඳහා ස්ථාවර සහ සාධාරණ මිලක් ලැබීම යන කරුණු මූලික කර ගෙනයි. එවැනි මධ්‍යස්ථානයකට අකමැති වූ 18% ක් වූ පිරිස ඒ සඳහා හේතු වශයෙන් සඳහන් කළේ එවැනි මධ්‍යස්ථානයක් සාර්ථක වේ යැයි විශ්වාසයක් නොමැති බව සහ දැනට බුලත් අලෙවිය සිදුවන ආකාරයෙහි පවත්නා ක්‍රමවත් බව යන්නයි.
8. බුලත් නිෂ්පාදන වියදම පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේ දී මාස 6 ක් සඳහා බුලත් ඉණි 1000 කට එක් ගොවියෙකුට වැය වන මුදල රු.111,108.00 ක් බව අනාවරණය විය. එසේම ඉණි 1000 ක් සඳහා වැයවන නඩත්තු වියදම රු.11,156.00 ක් වේ. මාසික වශයෙන් බුලත් වලින් ලබා ගන්නා ආදායම වශයෙන් රු.29,553.00 ලෙස හඳුනා ගැනීමට හැකි විය. මේ අනුව බුලත් වලින් ලබාගත හැකි ශුද්ධ ආදායම රු.18,397.00 ක් විය. මෙම ශුද්ධ ආදායමට අනුව ආරම්භක නිෂ්පාදන වියදම ගණනය කිරීමේ දී ඒ සඳහා රු.4469.00 වියදමක් වැය වන බව අනාවරණය විය. එසේම කොළ 1000 ක් සඳහා මාසික වියදම රු.449.00 කි.

- යෙදවුම් ගැටලු වශයෙන් ඉණ සොයා ගැනීමේ ගැටලුව ප්‍රමුඛ විය.
- අනෙක් යෙදවුම් ගැටලුව බුලත් දළ සොයා ගැනීමේ ගැටලුවයි.
- බුලත් වගාව කිරීමේදී මුහුණ දුන් ප්‍රධානතම හානිකර ගැටලුව රෝග මර්දනය කිරීමේ අපහසුවයි.
- බුලත් වගාවට ප්‍රමාණවත් පරිදි ජලය නොමැතිවීම තවත් ගැටලුවකි.
- බුලත් වගාවේදී මුහුණ පාන මෙම ගැටලු බොහෝ දුරට බුලත් අස්වැන්න කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති කරන බව
- එනම් බුලත් අස්වනු ලබා ගැනීමට ගතවන කාලය වැඩිවීම, බුලත් අස්වනු ප්‍රමාණය අඩුවීම, බුලත් වගාව සම්පූර්ණයෙන් විනාශ වී යාම වැනි ප්‍රතිඵල සඳහා මෙවැනි ගැටලු හේතු වේ.
- බුලත් අලෙවියේදී ගොවීන්ට මුහුණ පෑමට සිදු වූ ප්‍රධානම ගැටලුව අතරමැදියන්ට හසුවීමේ ගැටලුවයි.
- මෙම අතරමැදි ගැටලුව නිසා බුලත් ගෙවැන්නට තම අස්වැන්නට සරිලන මුදලක් නොලැබෙන බව සහ අත්පිටට මුදල් නොලැබෙන බව
- මේ අනුව බුලත් අලෙවිය ඒකාධිකාරියක් යටතේ පවතින බව නිගමනය කළ හැකි විය.

අනෙකුත් ක්‍රියාකාරකම්

ප්‍රකාශන සහ ඉදිරිපත් කිරීම

එම්.එම්.එම්. අභියර් මහතා විසින් “ආහාර සුරක්ෂිතතාවය උදෙසා ජල කළමනාකරණයේ දී කාලගුණික විපර්යාසයන්ට අනුගත වීම : ශ්‍රී ලංකාවේ මෑත කාලීන වර්ධනයන් ,පවත්නා දැනුම සහ තොරතුරු පිළිබඳ සමාලෝචනයක් ” මැයිත් පර්යේෂණ පත්‍රිකාවක් 2013 දෙසැම්බර් 20 වන දින කොළඹ ජාතික හෝටලයේ දී පැවති එක්සත් ජාතීන්ගේ ආසියා පැසිපික් අනුගත වීමේ ජාලයේ, කාලගුණ විපර්යාසවලට අනුගත වීමේ උපදේශන වැඩමුළුවේදී ඉදිරිපත් කරනු ලැබීය.

අන්තර්ජාතික ග්‍රම වෙළඳපළ සහ සංක්‍රමණය : උපාය මාර්ගික ප්‍රවේශයන්, අනාගත සැලසුම් සහ අභියෝග පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක් මැයිත් ලිපියක් ගාල්ල සවිය සංවර්ධන පදනම විසින් සකස් කළ ප්‍රජා සංවර්ධන ව්‍යාපාරය නම් ග්‍රන්ථයට ආචාර්ය ටී.ඒ. ධර්මරත්න මහතා විසින් සම්පාදනය කර තිබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ සංඛ්‍යාන සාක්ෂරතාවය සහ කුසලතා වැඩි දියුණු කිරීමේ අභියෝග: කුඩා රටවල අත්දැකීම් මැයිත් පර්යේෂණ පත්‍රිකාවක් ආචාර්ය ටී.ඒ. ධර්මරත්න මහතා විසින් විනයේ පැවති ලෝක සංඛ්‍යාන කොංග්‍රසය වෙත 2013 වසරේ අගෝස්තු මාසයේ ඉදිරිපත් කරන ලදී.

සුභාෂිණී පෙරේරා, රසිකා විජේසිංහ, මාලනී රම්බොඩගෙදර යන පර්යේෂණ නිලධාරිනියන් විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ පලතුරු සහ එළවළු අපනයනයේ වර්ධනය සහ විවිධාංගීකරණය මැයිත් පර්යේෂණ පත්‍රිකාවක් පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ 2013.12.20 දින පැවති ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකාර්මික ආර්ථික විද්‍යාඥයින්ගේ සංගමයේ 07 වෙනි වාර්ෂික පර්යේෂණ සැසිය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලදී.

කමිටු උපදේශකත්වය

එම්. එම්. එම්. අභියර් මහතා "ශ්‍රී ලංකා වැසිදිය රැස්කරන්නන්ගේ සංගමයේ" උප සභාපති ලෙස කටයුතු කළේය.

එම්. එම්. එම්. අභියර් මහතා "ශ්‍රී ලංකා ජල සංසදයේ " විධායක කමිටු සාමාජිකයෙකු ලෙස කටයුතු කළේය.

ජී. ජී. ඩී. එල්. ඩබ්. සමරසිංහ මහත්මිය " ජාතික විද්‍යා සහ තාක්ෂණ කොමිසමේ (NASTEC) තරුණ විද්‍යාර්ථයින්ගේ (YSE) සංගමයේ" 2012 වර්ෂයේ සම ලේකම් ලෙස කටයුතු කළාය.

එම්.ඒ.සී.එස්. බණ්ඩාර මහතා ජාතික විද්‍යා සහ තාක්ෂණ කොමිසමේ (NASTEC) තරුණ විද්‍යාර්ථයින්ගේ සංගමයේ" 2013 වර්ෂයේ මෙහෙයුම් කමිටු සාමාජිකයෙකු ලෙස කටයුතු කරන ලදී.

එම්. එම්. එම්. අභියර් මහතා 2014 වර්ෂයේ පැවැත්වීමට නියමිත "තරුණ විද්‍යාර්ථයින්ගේ

සංගමයේ" වාර්ෂික සම්මේලනය සඳහා භාරදෙන ලද පර්යේෂණ ලිපි විමර්ශනය කිරීමේ මණ්ඩලයේ සමාජිකයෙකු ලෙස කටයුතු කළේය.

සී.පී. හතුරුසිංහ මහත්මිය රජයේ ආයතන (රෝහල්, ගුවන් හමුදාව, යුද, නාවික හමුදා) සඳහා ආහාර ප්‍රසම්පාදනය පිළිබඳ තාක්ෂික ඇගයුම් කමිටුවේ සාමාජිකාවක් ලෙස කටයුතු කළාය.

සී.පී. හතුරුසිංහ මහත්මිය විසින් අල සහ ඒණු සම්බන්ධයෙන් ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයෙහි ක්‍රියාත්මක වන කමිටුවේ සාමාජිකාවක ලෙස කටයුතු කරන ලදී.

සී.පී. හතුරුසිංහ මහත්මිය පාරිභෝගික සුභ සාධනය - ආහාර කෘෂිකර්මාන්තය සහ ධීවර කර්මාන්තය පිළිබඳ කමිටුවේ සාමාජිකාවක ලෙස කටයුතු කළාය.

ආචාර්ය ටී.ඒ. ධර්මරත්න මහතා වෙළඳ හා පාරිභෝගික කටයුතු අමාත්‍යාංශය මූලසුන හොඳවන මිශ්‍රණ විශේෂ ආර්ථික මධ්‍යස්ථානයේ භාරකාර මණ්ඩලයේ සාමාජිකයෙකු ලෙස කටයුතු කරන ලදී.

ආචාර්ය ටී.ඒ. ධර්මරත්න මහතා ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති කවුන්සිලය මඟින් මෙහෙයවන සමාජ ආර්ථික සහ ප්‍රතිපත්ති විශ්ලේෂණය සඳහා වූ ජාතික කමිටුවේ කමිටු සාමාජිකයෙකු ලෙස කටයුතු කළේය.

විශේෂිත වාර්තා

ආචාර්ය ටී.ඒ. ධර්මරත්න මහතා විසින් රාජ්‍ය ව්‍යාපාර පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු කාරක සභාවේ (Cope) විශේෂ ඉල්ලීම පරිදි ශ්‍රී ලංකාවේ ආහාර මිල ගණන් වෙනස්වීමේ ස්වභාවය මැයෙන් වාර්තාවක් සකස් කොට ඉදිරිපත් කරනු ලැබීය.

පුහුණු වැඩසටහන් සහ සම්මන්ත්‍රණ සඳහා සහභාගී වීම.

ආචාර්ය ටී.ඒ. ධර්මරත්න මහතා ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ ආර්ථික විද්‍යා අංශයේ 2013 අධ්‍යයන වර්ෂයේ සිව්වන වසර විශේෂ උපාධිය හදාරණ සිසුන් හට සංවර්ධන සැලසුම් සහ ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය පිළිබඳ පාඨමාලාවට අදාළ සම්බන්ධීකරණ කටයුතු, දේශන පැවැත්වීම සහ ඇගයීමේ කටයුතු සඳහා දායකවිය.

ආචාර්ය ටී.ඒ. ධර්මරත්න මහතා කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ 2013 අධ්‍යයන වර්ෂයේ ආර්ථික විද්‍යා අංශයේ සාමාන්‍ය සහ විශේෂ උපාධි හදාරන සිසුන් සඳහා ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සහ කෘෂිකාර්මික අලෙවිකරණය මැයින් දේශන මාලාවක් පවත්වා තිබේ.

ආචාර්ය ටී.ඒ. ධර්මරත්න මහතා කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය සහ ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ සම්බන්ධීකරණය කළ කෘෂිකාර්මික සහ පශු සම්පත් දත්තවල ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා වූ ජාතික අනු කමිටුවේ රැස්වීම් සහ සාකච්ඡා මාලාවකට සහභාගී වී තිබේ.

පුස්තකාලය

පුස්තකාලයෙහි මූලික පරමාර්ථය වනුයේ හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතන පර්යේෂණ කාර්ය මණ්ඩලයෙහි, බාහිර ආයතන හා පුද්ගලයින්ගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස කෘෂිකාර්මික අංශයට අදාළ තොරතුරු එක්රැස් කිරීම, ගොනු කිරීම සහ තොරතුරු අවශ්‍යතා සැපයීම වේ. මෙම වර්ෂය තුළ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා ග්‍රන්ථ 717ක් ද වාර ප්‍රකාශන කලාප 155ක් ද නිකුත් කර තිබේ. වසර තුළ පුස්තකාලය පරිහරණය කළ පාඨක සංඛ්‍යාව 327 කි.

පොත් සඟරා හා වාර්තා අත්පත් කර ගැනීම

2013 වසර තුළ ග්‍රන්ථ 178ක් පුස්තකාල එකතුවට අයත් කරගෙන ඇත. මෙයින් 33ක් සෘජු මිලදී ගැනීම් වූ අතර පරිත්‍යාග හා ප්‍රකාශන හුවමාරු වැඩසටහන යටතේ 145ක් ද වේ. විදේශීය සඟරා නාම 08ක් හා දේශීය සඟරා නාම 06කට ආයතනය විසින් දායකත්වය ලබා ගන්නා ලදී.

පුස්තකාල සේවා

පර්යේෂණ කාර්යය මණ්ඩලය සහ බාහිර පාඨක ඉල්ලීම් පරිදි තොරතුරු හා ප්‍රලේඛන සේවාවන් වන සාහිත්‍ය ගවේෂණය, විමර්ශන සේවා, කාලීන තොරතුරු පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම් හා ඡායා පිටපත් සේවා සපයන ලදී.

පුස්තකාලයේ අන්තර්ජාල පහසුකම් මගින් පර්යේෂණ කාර්ය මණ්ඩලයේ තොරතුරු හා දත්ත අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට සේවා සලසන ලදී. පර්යේෂණ කාර්ය මණ්ඩලය සහ බාහිර පාඨකයින් සඳහා විවිධ විෂයන් යටතේ පවත්වාගෙන යන පුවත්පත් ලිපි එකතුව ක්ෂණික විමර්ශනය සඳහා අඛණ්ඩ දර්ශකගත කොට ඇත.

අන්තර් පුස්තකාල සහයෝගීතාවය (ILC)

පුස්තකාලය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාවේ (CARP) පුස්තකාලයේ පවත්වාගෙන යන කෘෂිකාර්මික පුස්තකාල ජාලයේ (AGRINET) සාමාජිකයකු වන අතර අඛණ්ඩව එම දත්ත ජාලය සඳහා තෝරාගත් පටුන පිටු බෙදා හැරීමේ දත්ත පදනම හා සම්බන්ධව කටයුතු කරයි.

(AGRINET) තොරතුරු ජාලය මගින් සම්පාදනය කරන පහත සඳහන් දත්ත පදනම වෙත පුස්තකාල එකතුවෙන් ග්‍රන්ථ විද්‍යාත්මක තොරතුරු සපයන ලදී. :-

1. ජාතික කෘෂිකර්මික ග්‍රන්ථ නාමාවලිය
2. සාම්ප්‍රදායික දැනුම පිළිබඳ ග්‍රන්ථ නාමාවලිය. (කෘෂිකර්මයට අදාළව)

ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස යාවත්කාලීන කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය හා ප්‍රලේඛන මණ්ඩලය වෙත අපගේ දත්ත පදනමේ ග්‍රන්ථ විද්‍යාත්මක තොරතුරු සපයන ලදී.

ආයතන ප්‍රකාශන සංඛ්‍යාංකකරණය

ජාතික විද්‍යා පදනම මගින් ආරම්භ කරන ලද ආයතන ප්‍රකාශන සංඛ්‍යාංකකරණය ව්‍යාපෘතිය මගින් 2011 දක්වා කර ඇති සියලුම ආයතන ප්‍රකාශන සංඛ්‍යාංකකරණය කර ඇති අතර ඔවුන්ගේ වියදමින් දත්ත ක්‍රියාකරුවන් දෙදෙනෙකුගේ සහය යොදවා අප වෙබ් අඩවියට (www.harti.nsf.lk) සංඛ්‍යාංකකරණ දත්ත ඇතුළත් කරන ලදී.

මෙම ව්‍යාපෘතියේ මූලික අරමුණ වන්නේ ආයතනික විද්‍යුත් ප්‍රකාශන එකතුවක් පවත්වාගෙන යාම හා මාර්ගගත ප්‍රවේශය මගින් ඉක්මනින් ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් තොරතුරු ලබා ගැනීමේ පහසුකම් සැලසීමයි.

ප්‍රකාශන හුවමාරු වැඩසටහන

ආයතනයේ ප්‍රකාශන විස්සක් (20) හුවමාරු වශයෙන් පහත සඳහන් පුස්තකාල වෙත යවන ලදී.

1. පාර්ලිමේන්තු පුස්තකාලය
2. කෘෂිකර්ම පශ්චාත් උපාධි ආයතනය
3. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සමාජ ආර්ථික මධ්‍යස්ථානය
4. ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
5. ජාතික ක්‍රම සම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව පුස්තකාලය (සංවර්ධන තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය)
6. සෙපා ආයතනය (Center for Poverty Analysis)

ප්‍රකාශන තිස් දෙකක් (32) ඉහත පුස්තකාල වෙතින් ලැබී ඇත.

ප්‍රකාශන ඒකකය

ආයතනයේ ප්‍රකාශන ඒකකය අතිරේක අධ්‍යක්ෂ යටතේ ක්‍රියාත්මක වන අතර පර්යේෂණ වාර්තා සංස්කරණය හා ප්‍රකාශයට පත් කිරීම කාලීන වාර්තා, සඟරා, පුවත් හසුන්, විවරණිකා, අත්පොත්, අත් පත්‍රිකා සහ අනෙකුත් තොරතුරු පත්‍රිකා භාෂා ත්‍රිත්වයෙන්ම ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සිදු කරනු ලබයි.

මෙම වසර තුළ පර්යේෂණ වාර්තා 21ක් සිංහල සහ ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් ප්‍රකාශයට පත් කර තිබේ. ඒවා නම්,

- 01. කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය මගින් ආරම්භ කරන ලද සූර්ය බල බිංදු ජල සම්පාදන ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ ඇගයීමක් (ER 148)
- 02. වළවේ දෝණිය ආශ්‍රිත අමුණු පද්ධතීන් හි බෝග නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය (ER 149)
- 03. ලොකු උණු බීජ නිෂ්පාදනයේ සහ අලෙවියේ ගැටලු (ER 150)
- 04. වාරි පද්ධති කළමනාකරණයෙහි ගොවි සහභාගීත්වය : ජයග්‍රහණ සහ පසුබැසීම (ER151)
- 05. මිරිස්, ලොකුඋණු සහ අර්තාපල් සඳහා වගා ණය : ණය මූලාශ්‍ර සහ ඒවායෙහි ගැටලු පිළිබඳ ඇගයීමක් (ER 152)
- 06. ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපයේ වී වගාවේ ලාභදායීත්වය (ER 153)
- 07. ශ්‍රී ලංකාවේ සුළු පරිමාණ කෘෂිකර්මාන්තයෙහි තරුණ සහභාගීත්වය අඩුවීමට බලපාන සාධක (ER 154)
- 08. යල කන්නයේ වී වගා බිම් විවිධාංගීකරණය : (ER 155)
- 09. ජල බිඳිති වාරි තාක්ෂණය යොදා ගැනීම : ගැටලු සහ විකල්ප (ER 156)
- 10. අලුතින් පදිංචි කිරීමේ යෝජනා ක්‍රමවල අවිධිමත් ඉඩම් කැබලිකරණය (ER 1157)
- 11. කොන්ත්‍රාත් ක්‍රමයට එළවළු බීජ නිෂ්පාදනය කිරීම පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක් (ER 158)
- 12. බස්නාහිර පළාතේ පලතුරු පරිභෝජන රටාව සහ පරිභෝජනය කෙරෙහි බලපාන සාධක පිළිබඳ අධ්‍යයනය (ER 159)

- 13. වයඹ පළාතේ අතිරික්ත ක්ෂේත්‍ර බෝග වගාවේ වෙනස්කම් (ER 160)
- 14. ශ්‍රී ලංකාවේ සංවර්ධන ක්‍රියාවලියෙහි තරුණ දායකත්වය (ER 161)
- 15. කුඩා වැව්/වැව් පද්ධති ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමේ විකල්ප ප්‍රවේශ : සමාජ ආර්ථික සහ දායකනීය දෘෂ්ටි කෝණයෙන්
- 16. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුග්‍රහයෙන් ජාතික රූපවාහිනිය හරහා විකාශය වන කෘෂිකාර්මික වැඩසටහන් පිළිබඳ ගොවීන්ගේ ප්‍රතිචාරය : කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කය ඇසුරින් (SR 52)
- 17. සහල්පිටි හා ඒ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදනයන් හි පරිභෝජනය (SR 53)
- 18. ශ්‍රී ලංකාවේ කහ වගාව : ගැටලු සහ විභවතා (SR 54)
- 19. පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කයේ ස්වයං රැකියා සඳහා තරුණ සහභාගීත්ව වැඩ සටහන පිළිබඳ ඇගයීම (SR 55)
- 20. සහල් සැකසුම් ගම්මාන ව්‍යාපෘතිය ඇගයීම : (SR 56)
- 21. ශ්‍රී ලංකාවේ සුළු පරිමාණ කෘෂිකාර්මාන්තයෙහි තරුණ සහභාගීත්වය අඩුවීමට බලපාන සාධක (සිංහල සහ දෙමළ පරිවර්තන)

පහත සඳහන් ප්‍රකාශන ද 2013 වසර තුළ නිකුත් කෙරිණි.

01. ගොවි ජනතා - 2013 ජනවාරි - මාර්තු, වෙළුම 16 අංක 01

මෙකී වර්ෂය තුළ ප්‍රකාශන ඒකකය පහත සඳහන් ප්‍රදර්ශන සඳහා ද දායකත්වය සපයන ලදී.

- 01. දැයට කිරුළ ජාතික සංවර්ධන ප්‍රදර්ශනය
- 02. ජාතික ගොවි සතිය

දත්ත හා තොරතුරු කළමනාකරණ ඒකකය

මෙම ඒකකය කෘෂිකාර්මික දත්ත බැංකුවකින් සහ දත්ත සැකසුම් ඒකකයකින් සමන්විතය. කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ උන්නතිය සඳහා අදාළ වන සමාජ විද්‍යා පර්යේෂණ, සැලසුම් හා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයෙහිලා අවශ්‍ය තොරතුරු සැපයීම පිණිස දත්ත බැංකුව ස්ථාපනය කර ඇත. දත්ත බැංකුව ස්ථාපනය කිරීමේ මූලික අරමුණු වන්නේ,

- 01. කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයට අදාළ තොරතුරු, ඒවා පරිහරණය කරන්නන් හට පහසුවෙන් ලබාගත හැකිවන සේ එකම ස්ථානයක තැන්පත් කිරීම.
- 02. සියලුම තොරතුරු එකම ස්ථානයක තැන්පත් කිරීම තුළින් ඒවායෙහි අඩුපාඩු සහ නව දත්තයන්හි අවශ්‍යතාවය හඳුනා ගෙන ඒවා යාවත්කාලීන කිරීම.
- 03. පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති මඟින් රැස්කරගන්නා දත්ත, ඒවායේ මූලික අරමුණුවලට අමතරව සමාජ විද්‍යා පර්යේෂකයන් හට අවශ්‍ය , වටිනා සම්පත් ලෙස භාවිතා කළ හැකිවීම තුළින් එම දත්තවල ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නංවා වැඩි වටිනාකමකින් යුතු තොරතුරු සමුදායක් බවට පත්කිරීම.

විවිධ වූ මූලාශ්‍ර මඟින් තොරතුරු ලබාගන්නා සමාජ විද්‍යා පර්යේෂණ වටපිටාවක් තුළ දත්ත බැංකුව ස්ථාපනය කර ඇත. ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, ආගමන විගමන දෙපාර්තමේන්තුව සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, අප විසින් දත්ත එකතු කරනු ලබන ප්‍රධානම මූලාශ්‍ර වේ.

දත්ත බැංකුවේ කාර්යයන් පහත දැක්වෙන පරිදි ප්‍රධාන කොටස් 06කට වෙන් කළ හැක.

- 01. දත්ත එකතු කිරීම
- 02. කේතගත කිරීම
- 03. නිරවද්‍යභාවය පරීක්ෂා කිරීම
- 04. ගබඩා කිරීම
- 05. තොරතුරු නැවත ලබාගැනීම
- 06. විශ්ලේෂණය

ඉහත දක්වා ඇති මූලාශ්‍රවලින් මෙන්ම , ඒවායෙහි වෙබ් අඩවි සහ මුද්‍රිත පතපොත ඇසුරින් දත්ත එකතු කිරීම කරනු ලැබේ. මීට අමතරව ආහාර ද්‍රව්‍යවල මිල ගණන්, මෙම ආයතනයේ ඇති අලෙවි හා ආහාර ප්‍රතිපත්ති අංශයෙන් ගනු ලැබේ.

මෙම වසර තුළදී පරිගණක ගත කරන ලද තොරතුරු පද්ධතිය මනා ක්‍රියාකාරිත්වයක් සඳහා නවීකරණය කරන ලදී. පරිගණකගත කරන ලද දත්ත පද්ධතියේ කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළ නැංවීම පිණිස පරිගණකගත කරන ලද තොරතුරුවලට අදාළ දර්ශකයන් නැවත ඇති කිරීම සහ පරිගණක වැඩසටහන් නවීකරණය කිරීම තුළින් තොරතුරු පද්ධතිය වඩාත් කාර්යක්ෂම කරන ලදී. එමෙන්ම මෙම වසර තුළ පහත දැක්වෙන දර්ශකවලට අදාළ දත්ත යාවත්කාලීන කිරීමට කටයුතු කරන ලදී.

- ඉඩම් භාවිතය

 - 2010/2011 කාලය තුළ වී වගා කළ බිම් ප්‍රමාණය
 - 2011/2012 මහ කන්නය, 2012 යල කන්නය තුළ වී සහ අනෙකුත් ගොඩ බෝග වගා කළ බිම් ප්‍රමාණය
- බෝග රැකවරණය

 - 2011/2012 මහකන්නය, 2012 යල කන්නය තුළ නෙළන ලද දළ අස්වැන්න සහ ශුද්ධ අස්වනු ප්‍රමාණය
- අලෙවිය

 - 2011 වසරේ ආහාර ද්‍රව්‍යවල සිල්ලර මිල ගණන්
 - 2011 වසරේ ආහාර ද්‍රව්‍යවල නිෂ්පාදන මිල ගණන්
 - 2012 වසරේ කොළඹ සහ ඉන් පිටත ආහාර ද්‍රව්‍යවල නොග මිල ගණන්
 - 2012 වසරේ අපනයනය කළ ප්‍රමාණය
 - 2012 වසරේ අපනයන වටිනාකම
 - 2012 වසරේ ආනයනය කළ ප්‍රමාණය
 - 2012 වසරේ ආනයන වටිනාකම
- නිෂ්පාදන

 - ආහාර බෝග නිෂ්පාදනය (2011/12 මහ, 2012 යල)
 - වී නිෂ්පාදනය (2011/12 මහ, 2012 යල)
- නිෂ්පාදන වියදම

 - වී නිෂ්පාදන වියදම (වාරි හා වර්ෂා පෝෂිත) 2010/2011 මහ සහ යල 2011 යල
 - ක්ෂේත්‍ර බෝග සඳහා නිෂ්පාදන පිරිවැය (වාරි හා වර්ෂාපෝෂිත)
 - වී සහ අනෙකුත් ගොඩ බෝග එක් ඒකකයක් නිෂ්පාදනය සඳහා නිෂ්පාදන පිරිවැය (2010/2011) මහ සහ 2011 යල)
- ආදායම

 - වී අක්කරයකින් ලැබෙන දළ ආදායම (වාරි හා වර්ෂාපෝෂිත) 2010/11 මහ සහ 2011 යල
 - වී වගාව සඳහා මිනිස් දින එකක ආදායම (වාරි සහ වර්ෂාපෝෂිත) 2010/11 මහ සහ 2011 යල
 - අනෙක් ක්ෂේත්‍ර බෝග සඳහා අක්කරයකට ලැබෙන දළ ආදායම (වාරි හා වර්ෂාපෝෂිත) 2010/2011 මහ සහ 2011 යල
 - අනෙක් ක්ෂේත්‍ර බෝග සඳහා අක්කරයකට ලැබෙන ශුද්ධ ආදායම (වාරි හා වර්ෂාපෝෂිත) 2010/11 මහ සහ 2011 යල
 - අනෙකුත් ක්ෂේත්‍ර බෝග සඳහා මිනිස් දින එකක ආදායම (වාරි සහ වර්ෂාපෝෂිත) 2010/11 මහ සහ 2011 යල
- සාමාන්‍ය

 - 2012 වසරේ වී වගාවෙන් ස්වයං පෝෂිත වීමේ අනුපාතය

දත්ත ඉල්ලීම් සැපිරීම

කෘෂිකාර්මික තොරතුරු සඳහා ආයතනයේ ඇතුළත සහ ඉන් බාහිර පිරිස් වලින් ලැබුණු ඉල්ලීම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

අභ්‍යන්තර ඉල්ලීම් සංඛ්‍යාව	-	89
බාහිර ඉල්ලීම් සංඛ්‍යාව	-	47
සමස්ත ඉල්ලීම්	-	136

ආයතනයේ අධ්‍යයන සඳහා ක්ෂේත්‍ර මට්ටමින් දත්ත එක්රැස් කිරීමට සහභාගී වූ අවස්ථා

- ශ්‍රී ලංකාවේ තල් කර්මාන්තයේ වර්තමාන තත්ත්වය
- ශ්‍රී ලංකාවේ සගන්ධ තෙල් කර්මාන්තයේ වර්තමාන තත්ත්වය සහ අනාගත සංවර්ධන අවස්ථා
- මුං බෝගයේ ඵලදායිතාවය කෙරෙහි බලපාන සමාජ - ආර්ථික සාධක
-

පරිගණකගත කරන ලද වාර්තා සංඛ්‍යාව

ආහාර ද්‍රව්‍යවල නිෂ්පාදන මිල ගණන්වල සාමාන්‍ය 2011 වර්ෂය	-	12,878
තොග මිල ගණන්වල සාමාන්‍ය 2011 වර්ෂය	-	8,851
තොග මිල ගණන්වල සාමාන්‍ය 2012 වර්ෂය	-	7,110
ආහාර ද්‍රව්‍යවල සිල්ලර මිල ගණන්වල සාමාන්‍ය	-	32,150
ආනයන හා අපනයන ප්‍රමාණය සහ වටිනාකම	-	800

දත්ත රැස්කිරීම සඳහා පරිශීලනය කළ පොත්

- මහ බැංකු වාර්ෂික වාර්තාව - 2012
- මහ බැංකුවේ සමාජ හා ආර්ථික දත්ත - 2012
- වි සහ අනෙකුත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා කිරීම සඳහා වැය වූ මුදල (2010/11 මහ සහ 2011 යල)
- රේගු දෙපාර්තමේන්තුවේ බාහිර වෙළඳාම් පිළිබඳ සංඛ්‍යා ලේඛන - 2012

කෘෂිකාර්මික දත්ත බැංකුව පවත්වා ගෙන යාමට අමතරව ආයතනය මභින් කරනු ලබන පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිවලට අදාළ දත්ත විශ්ලේෂණ කටයුතු මෙම ඒකකයෙන් සිදු කරනු ලැබේ.

මෙම වසර තුළ පහත දැක්වෙන ව්‍යාපෘතිවලට අදාළ දත්ත විශ්ලේෂණ කටයුතු සිදු කරන ලදී.

ව්‍යාපෘති අංකය	ව්‍යාපෘතියේ නම
R – 437	නොරොච්චෝලේ හා නුවරඑළියේ විශේෂ ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන පිළිබඳ ඇගයීමේ ව්‍යාපෘතිය
R – 438	ශ්‍රී ලංකාවේ ආරක්ෂිත ගෘහ තුළ ඵලවළු නිෂ්පාදනය කිරීමේ ශක්‍යතාව
R – 424	බෝග අස්වනු නෙළීමට පෙර අලෙවිකරණ ක්‍රියාවලිය ආරම්භ වන කෘෂිකාර්මික ඉදිරි වෙළඳ ගිවිසුම් ක්‍රමය : ගැටලු සහ ප්‍රගතිය
R – 444	ශ්‍රී ලංකාවේ දිළිඳුකම තුරන් කිරීමෙහි ලා සමෘද්ධි බැංකුවල කාර්යභාරය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්
R – 445	කිතුල් කර්මාන්තයේ වර්තමාන තත්ත්වය හා අනාගත විභවතා
R – 452	සීතාවක බල ප්‍රදේශයේ අර්ධ නාගරික ප්‍රදේශවල සිදු කෙරෙන කිරිගව පාලන පද්ධතිය විශ්ලේෂණය කිරීම
R – 450	පලතුරු බීම සහ සිසිල් බීම සම්බන්ධයෙන් පාරිභෝගික රුචිකත්වය පිළිබඳ අධ්‍යයනය
R – 462	ශ්‍රී ලංකාවේ සගන්ධ තෙල් කර්මාන්තය වර්තමාන තත්ත්වය සහ අනාගත සංවර්ධන අවස්ථා
R – 446	ශ්‍රී ලංකාවේ තල් කර්මාන්තකරුවන්ගේ සමාජ ආර්ථික තත්ත්වය
R – 457	මිල විචල්‍යතාව සඳහා ගොවීන්ගේ තීරණ ගැනීමේ බලපෑම පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක්- ඵලවළු උපක්ෂේත්‍රය ඇසුරින්
R – 456	ස්ථීර බෝග සායන වැඩසටහන ඇගයීම
R – 453	මහවැලි H කලාපයේ කිරි කර්මාන්තය ආශ්‍රිතව විශ්ලේෂණය හා ව්‍යාප්ත කිරීමේ හැකියාව සොයා බැලීම.
R – 466	පහතරට තෙත් කලාපයේ වී නිෂ්පාදනයේ තාක්ෂණික කාර්යක්ෂමතාවය හා පරිමාණකූල ඵල සම්බන්ධ අධ්‍යයනය
R – 469	කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනයන් සඳහා සෘජු අලෙවිකරණ කිරීමේ හැකියාව පිළිබඳ ශක්‍යතා අධ්‍යයනය
R – 458	කෘෂිකාර්මික වෙළඳපළ තොරතුරු පද්ධතියක අවශ්‍යතාවය පිළිබඳ අධ්‍යයනය
R – 468	ඒකාබද්ධ ජලධාරා කළමනාකරණ ප්‍රවේශය : ඉහළ ජල කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ සිද්ධි අධ්‍යයනය

2013 දෙසැම්බර් 31 වැනි දිනට කාර්ය මණ්ඩලයේ තත්ත්වය/ස්වභාවය

	2012.12.31	වසර තුළදී වසර සේවය නැවැත්වීම/ඉල්ලා අස්වීම	පත්වීම්	2013.12.31
	දිනට තත්ත්වය			දිනට තත්ත්වය
අධ්‍යක්ෂ	01	-	-	01
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ	01	-	-	01
අංශ ප්‍රධාන	05	-	-	05
පර්යේෂණ කාර්ය මණ්ඩලය	33	03	-	30
පරිපාලන කාර්ය මණ්ඩලය	07	-	01	08
ජ්‍යෙෂ්ඨ පුස්තකාල කාර්ය මණ්ඩලය	02	01	01	02
දත්ත සංවර්ධන ඒකකය	-	-	-	-
පරිගණක ඒකකය	01	-	-	01
ප්‍රකාශන ඒකකය	01	-	-	01
සංඛ්‍යාන කාර්ය මණ්ඩලය	21	01	04	24
තාක්ෂණික කාර්ය මණ්ඩලය	01	-	-	01
ලිපිකාර, ලේකම් සහ සමාන්තර ශ්‍රේණි	50	03	-	47
මෙහෙයුම් සහ සමාන්තර ශ්‍රේණි	48	01	-	47
එකතුව	171	10	07	168

කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය

කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය වෙනුවෙන් 2013 වර්ෂයේ දී ආයතනය රුපියල් මිලියන 1.1ක මුදලක් ආයෝජනය කර තිබේ. මාණ්ඩලික කාර්ය මණ්ඩලයේ මහත්ම මහත්මීන් 39 දෙනෙකු සහ මාණ්ඩලික නොවන කාර්ය මණ්ඩලයේ මහත්ම මහත්මීන් 07 දෙනෙකු 2013 වසර තුළ දේශීය පුහුණු වැඩසටහන් වලට සහභාගී වී තිබේ. දස දෙනෙකුට විදේශීය පුහුණුව සඳහා අවස්ථාව හිමි වී තිබේ. මීට අමතරව ආයතනයේ සියලුම කාර්ය මණ්ඩලය වෙනුවෙන් ඵලදායිතාවය ඉහළ නැංවීම පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහනක් පැවැත්විණි.

පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන කටයුතුවල නිරතව සිටින පර්යේෂණ නිලධාරීන්

ඩබ්.එම්.ඒ. ශාන්ත මහතා ජපානයේ ටෝකියෝ විශ්වවිද්‍යාලයේ ජෛව විද්‍යාව පිළිබඳ උපාධි පාසලක ගෝලීය කෘෂි විද්‍යා අංශයෙහි ආචාර්ය උපාධිය 2011 අප්‍රියෙල් 12 සිට 2014 මාර්තු 31 දක්වා

එම්.ටී. පත්මජානි මෙනවිය ඕස්ට්‍රේලියාවේ කැන්බරා විශ්වවිද්‍යාලයේ පාරිසරික සම්පත් සහ ආර්ථික විද්‍යා පශ්චාත් උපාධිය 2013 ජනවාරි 07 සිට 2014 දෙසැම්බර් 31 දක්වා

අන්තර් ජාතික පුහුණු වැඩසටහන් /සම්මන්ත්‍රණ/වැඩමුළු/සමුළු සහ රැස්වීම් ආදිය සඳහා සහභාගී වීම

පී.ඒ.ජේ. වම්පිකා මිය (පර්යේෂණ නිලධාරී)	ඉන්දියාවේ හයිද්‍රාබාද් නුවර පැවති ධරණීය ග්‍රාමීය ජීවනෝපාය සම්බන්ධයෙන් වූ සමුළුව සඳහා 2013 ජනවාරි 03 – 13 දක්වා සහභාගී වූවාය.
එන්.එස්.බී. ඇපාකන්ද සහ එස්. ඇපාසිංහ මහත්වරු (පර්යේෂණ නිලධාරී)	ඉන්දියාවේ හයිද්‍රාබාද් නුවර පැවති ඒකාබද්ධ ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා වූ ආසියානු හා පැසිපික් කලාපීය සංවිධානයේ (CIRDAP) සහ ඉන්දියාවේ ජාතික සංවර්ධනය සඳහා වූ ජාතික ආයතනය (NIRD) ඒකාබද්ධව සංවිධානය කළ ග්‍රාමීය නිවාස ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය පිළිබඳ අන්තර් ජාතික පුහුණු වැඩසටහනට සහභාගී වූහ. 2013 අප්‍රියෙල් 28 සිට මැයි 05 දින දක්වා එය පැවැත්විණි.
එම්.එම්.එම්. අභියාර් මහතා (අධිපර්යේෂක)	2013 වසරේ මැයි 27 දින සිට ජූනි 02 දක්වා නෙදර්ලන්තයේ පැවති පස්වෙනි ඩෙල්ෆ් සැසිය වෙනුවෙන් ජල ක්ෂේත්‍රයේ ශක්‍යතා සංවර්ධනය මැයින පර්යේෂණ පත්‍රිකාවක් ඉදිරිපත් කළේය.
ඊ.එම්. අභයරත්න මහතා (අධ්‍යක්ෂ)	ඉන්දුනීසියාවේ ජකර්තා නුවර පැවති ඒකාබද්ධ ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා වූ ආසියානු හා පැසිපික් කලාපීය සංවිධානයේ (CIRDAP) තාක්ෂණික කමිටු රැස්වීම සහ වැඩමුළුව සඳහා ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ ඊ.එම්. අභයරත්න මහතා සහභාගී විය. එය 2013 මැයි 19 දින සිට 28 දින දක්වා පැවැත්විණි.
ඊ.එම්. අභයරත්න මහතා	ඉන්දියාවේ නවදිල්ලි හි පැවති ඒකාබද්ධ ග්‍රාමීය සංවර්ධනය

(අධ්‍යක්ෂ)	සඳහා වූ ආසියානු හා පැසිපික් කලාපීය සංවිධානයේ පැවති නිත්‍ය පාලන මණ්ඩල රැස්වීම (GC-19) සහ භයවැනි (CIRDAP) කලාපීය ප්‍රතිපත්ති කතිකාව (RPD-6) සඳහා සහභාගී විය. 2013 සැප්තැම්බර් 26 දින සිට ඔක්තෝබර් 02 දින දක්වා එය පැවැත්විණි.
ඩබ්.එම්.ඩී. ප්‍රියදර්ශන මහතා (පර්යේෂණ නිලධාරී)	CIRDAP-MRRD ඒකාබද්ධ පුහුණු වැඩසටහන් වූ ග්‍රාමීය තොරතුරු තාක්ෂණය වෙනුවෙන් වූ මලයාසියානු තාක්ෂණික හුවමාරු වැඩසටහනට 2013 ඔක්තෝබර් 05 දින සිට ඔක්තෝබර් 12 දින දක්වා සහභාගී විය.
ඒ.එම්.එස්. පෙරේරා මෙනවිය (පර්යේෂණ නිලධාරීණි)	තේපාලයේ පැවති CGE ආදර්ශනයන් පිළිබඳ භයවැනි දකුණු ආසියානු පුහුණු වැඩසටහනට 2013 ඔක්තෝබර් 05 සිට ඔක්තෝබර් 12 දක්වා සහභාගී වූවාය.
එම්.කේ.එන්. දමයන්ති සහ එම්.එම්.එස් හිටිහාමු (පර්යේෂණ නිලධාරීණි)	2013 ඔක්තෝබර් 22-31 දක්වා ඉන්දියාවේ හයිද්‍රාබාද් හි පිහිටි ග්‍රාමීය සංවර්ධනය පිළිබඳ ජාතික ආයතනයේ පැවති නව්‍ය හා උචිත ක්‍රියාකාරකම් හුවමාරු කර ගැනීම සඳහා ග්‍රාමීය සංවර්ධනයේ දී භූ තොරතුරු යොදා ගැනීම මැයිත් වූ ජාත්‍යන්තර පුහුණු වැඩ සටහනට සහභාගී වීම.

ආයතන කාර්ය මණ්ඩලය සහභාගී වූ දේශීය පුහුණු වැඩසටහන්

ඒ.අයි. පතිරණ මහත්මිය (අධ්‍යක්ෂගේ පුද්ගලික සහකාර) සහ ජේ.ජේ.එස්.ජයමාන්න මහතා (සහකාර ලේඛකාධිකාරී (පරිපාලන) පෞද්ගලික ලිපිගොනු නිසි පරිදි පවත්වා ගෙන යාම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රාග් ආයතනයේ පැවති දෙදින පුහුණු වැඩසටහනට 2013 ජනවාරි 22 සහ 23 යන දිනවල සහභාගී වූහ.

ඒ.අයි. පතිරණ මහත්මිය (අධ්‍යක්ෂගේ පුද්ගලික සහකාර), කේ.ටී.යූ. කමුරුගොඩ මහතා (ගණකාධිකාරී), ජීවනී නානායක්කාර මිය (සහකාර ගණකාධිකාරී), එන්.සී. ඒකනායක මිය (අභ්‍යන්තර විගණක) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය සේවයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය මූල්‍ය ගණකාධිකරණ ආයතනයේ පැවති දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන 2013 ජනවාරි 30 දින සහභාගී වූහ.

එන්.සී. ඒකනායක මහත්මිය (අභ්‍යන්තර විගණක) අභ්‍යන්තර විගණනය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රාග් ආයතනයේ පැවති පුහුණු වැඩසටහනට 2013 අප්‍රියෙල් 02 දින සහභාගී වූවාය.

කේ.ටී.යූ. කමුරුගොඩ මහතා (ගණකාධිකාරී), ජීවනී නානායක්කාර මිය (සහකාර ගණකාධිකාරී), එන්.සී. ඒකනායක මිය, (අභ්‍යන්තර විගණක) යන මහත්ම මහත්මීහු විගණන විමසුම් අවම කර ගන්නා ආකාරය සහ මහජන වගකීම් භාවය යන මැයෙන් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය මූල්‍ය ගණකාධිකරණ ආයතනයේ හි දී 2013 අප්‍රියෙල් 05 දින පැවති දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනට සම්බන්ධ වූහ.

එම්.කේ.එන්. දමයන්ති, ජේ.ඒ.යූ.පී. ජයසිංහ, ආර්.එම්.එම්. එම්.කේ. රම්බොඩගෙදර සහ එච්.ඒ.සී. ජයසූරිය යන පර්යේෂණ නිලධාරී මහත්ම මහත්මීහු ඔබේ ආචාර්ය උපාධි නිමන්ධනය සහ පර්යේෂණ වාර්තා ලියන්නේ කෙසේද මැයිත් කළමනාකරණය පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි ආයතනය සංවිධානය කළ මැඩමුළුවකට 2013 මැයි 16 දින සහභාගී වූහ.

ජේ.ජේ.එස්. ජයමානන් මහතා (සහකාර ලේඛකාධිකාරී පරිපාලන) නායකත්ව සංකල්පය සහ නායකත්ව කලාව මැයි 2013 ජූනි 31 දින පැවති වැඩමුළුවට සහභාගී විය.

ආර්.වයි.ඩී.එම්.ආර්.එන්.කේ. රඹුක්වැල්ල මිය (පර්යේෂණ නිලධාරීන්) 2013 ජූලි 12 දින ශ්‍රී ලංකා වානිජ මණ්ඩලයේ දී පැවති ශ්‍රී ලංකාවේ එළවළු සහ පලතුරුවල තත්ත්වය සහ සෞඛ්‍යාරක්ෂිත බව වැඩි දියුණු කිරීම සම්බන්ධයෙන් පැවති රැස්වීමකට සහභාගී වූවාය.

එස්.ටී.ජී. අරවින්ද මහතා (පරිපාලන නිලධාරී) වාහන නඩත්තුව සම්බන්ධයෙන් ප්‍රාග් ආයතනයේ දී පැවති වැඩසටහනට 2013 අගෝස්තු 07 දින සහභාගී විය.

එන්.සී. ඒකනායක මිය (අභ්‍යන්තර විගණක) ශ්‍රී ලංකා බැංකු කටයුතු අධ්‍යයන කේන්ද්‍රයේ පැවති කළමනාකාරිත්ව කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළ නැංවීම පිණිස වන ඉදිරිපත් කිරීමේ කුසලතා නම් වූ වැඩමුළුවට 2013 අගෝස්තු 14-15 යන දෙදින තුළ සහභාගී වූවාය.

ජේ.ජේ.එස්. ජයමානන් මහතා (සහකාර ලේඛකාධිකාරී - පරිපාලන) 2013 සැප්තැම්බර් 03 දින ප්‍රාග් ආයතනයේ පැවති වැටුප් කළමනාකරණය සහ වැටුප් පරිවර්තනය සම්බන්ධයෙන් වූ පුහුණු වැඩසටහනට සහභාගී විය.

එම්.එම්.එම්. අභියර් මහතා (අධිපර්යේෂක) ජී.ජී. ද.එල්.ඩබ්. සමරසිංහ මිය (පර්යේෂණ නිලධාරීන්) යන මහත්ම මහත්මීහු 2013 සැප්තැම්බර් 17 සිට 18 දක්වා ගලධාරී හෝටලයේ පැවති ශ්‍රී ලංකාව සඳහා අනාගත පර්යේෂණ න්‍යාය පත්‍රයක් සකස් කිරීම සඳහා වූ සාකච්ඡාවට සහභාගී වූහ.

එස්. සේනානායක මහත්මිය (සංඛ්‍යාන නිලධාරීන්) 2013 සැප්තැම්බර් 4-6 දක්වා ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ කෘෂිකර්මය පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි ආයතනයේ පැවති නියැදිකරණයේ ශිල්ප ක්‍රම, සමීක්ෂණ සැලසුම් සහ විශ්ලේෂණය, සම්බන්ධ කෙටි පාඨමාලාවකට සහභාගී වූවාය.

ජී.ජී.ද එල් ඩබ්. සමරසිංහ මහත්මිය (පර්යේෂණ නිලධාරී) කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ පැවති පුරෝකථන පරිවර්තනය පිළිබඳ ජාතික පුහුණුව වැඩසටහනට 2013 ඔක්තෝබර් මස 9-11 දක්වා සහභාගී වූවාය.

කේ.ටී.යූ. කමුරුගොඩ මහතා (ගණකාධිකාරී), ජීවනී නානායකකාර මිය (සහකාර ගණකාධිකාරී), එන්.සී. ඒකනායක මිය (අභ්‍යන්තර විගණක), නව ගිණුම්කරණය ප්‍රමිතීන් සහ බදු වෙනස්වීම් මැයි 2013 ගණකාධිකාරණ ශිල්පීය ආයතනයෙහි පැවති පුහුණු වැඩසටහනට 2013 ඔක්තෝබර් මස 07 දින සහභාගී වූහ.

කේ.ටී.යූ. කමුරුගොඩ මහතා (ගණකාධිකාරී), ඩබ්.සී.ජී. පෙරේරා මිය (ගිණුම් නිලධාරීන්), එන්.සී. ඒකනායක මිය (අභ්‍යන්තර විගණක), යන මහත්ම මහත්මීහු බතලගොඩ වි පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනයේ පැවති විගණන හා ගිණුම් නිලධාරීන් සඳහා වූ පුහුණු වැඩසටහනට 2013 ඔක්තෝබර් 31 දින සිට නොවැම්බර් 01 දින දක්වා සහභාගී වූහ.

අයි.පී.පී.එම්. විජේසිංහ මහතා (පර්යේෂණ නිලධාරී) කේ.පී.කේ.අයි.යූ. ප්‍රනාන්දු (සංඛ්‍යාන නිලධාරී) යන මහත්වරුන් ව්‍යවහාරික සංඛ්‍යාන සංගමයේ පැවති පුරෝකථන ක්‍රමවේද භාවිතා කිරීම සඳහා වූ සම්මන්ත්‍රණයට 2013 ඔක්තෝබර් 28-29 දක්වා සහභාගී වූහ.

පී.සී.ජේ. ද සිල්වා මහතා (පර්යේෂණ නිලධාරී) 2013 සැප්තැම්බර් 18-22 දක්වා තරුණ කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ පැවති පුහුණු කරවන්නන් පුහුණු කිරීම සඳහා වූ පස් දින පුහුණු වැඩමුළුවට සහභාගී වූහ.

එම්.එම්.එම්. අභියාච්චි මහතා (අධි පර්යේෂක) 2013 ඔක්තෝබර් මස 30 වන දින දුරස්ථ අධ්‍යාපන කේන්ද්‍රයේ පැවති හරිතාගාර වායු ලේඛනය සකස් කිරීම, (green house gas inventory) මැයිත් වූ පුහුණු වැඩසටහනට සහභාගී විය.

එම්.එම්.එම්. අභියාච්චි මහතා (අධි පර්යේෂක) කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ පැවති 8 වෙනි මෝසම් වැසි සමුළුවට 2013 දෙසැම්බර් 06 වෙනි දින සහභාගී විය.

ජේ.ඒ.යූ.පී. ජයසිංහ මහත්මිය (පර්යේෂණ නිලධාරී) 2013 දෙසැම්බර් මස 12,13,17,18 සහ 19 යන දිනවල දී සේවා සංරක්ෂණ අභ්‍යාස ආයතනයේ පැවති දේශගුණික විපර්යාසයන් වලට ගොදුරු වීමේ හැකියාව සහ ඊට අනුගත වීම පිළිබඳ තක්සේරු කිරීම සම්බන්ධයෙන් පුහුණු වැඩසටහනට සහභාගී වූවය.

ජීවනී නානායක්කාර මිය (සහකාර ගණකාධිකාරී) සහ එස්.සී. ඒකනායක මිය (අභ්‍යන්තර විගණක) යන මහත්මීහු 2013 දෙසැම්බර් මස 09-10 දෙදින තුළ තරුණ කටයුතු සහ නිපුණතා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ පැවති නව රාජ්‍ය ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් පාදක කරගෙන ගිණුම් වාර්තා සකස් කරන්නේ කෙසේද යන සම්මන්ත්‍රණයට සහභාගී වූහ.

එම්.ජේ.සී. ජයසූරිය මහතා (පර්යේෂණ නිලධාරී) දේශගුණික විපර්යාසයන් වලට ගොදුරු වීමේ හැකියාව සහ ඊට අනුගත වීම පිළිබඳ තක්සේරු කිරීම සම්බන්ධයෙන් අන්තර් ජාතික ජල කළමනාකරණ ආයතනයේ (IWMI) හි පැවති පුහුණු වැඩසටහනට 2013 දෙසැම්බර් මස 20 දින සහභාගී විය.

ආයතනයේ සියලුම කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා වූ පුහුණු වැඩසටහන ආයතනයේ සේවක කාර්යක්ෂමතාවය නැංවීම සහ ඵලදායිතාවය නැංවීම පිණිස දෙසැම්බර් 13,17 සහ 20 යන තෙදින තුළ පැවති පුහුණු වැඩසටහන සඳහා ආයතනයේ සියලුම කාර්ය මණ්ඩලය සහභාගී වූහ.

දේශීය පුහුණු වැඩසටහන් - මාණ්ඩලික නොවන කාර්ය මණ්ඩලය

- පෞද්ගලික ලිපිගොනු නිසි පරිදි නඩත්තු කිරීම (02)
- ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත (01)
- විගණන විමසුම් අවම කර ගනිමින් මහජනතාව වගකීම් භාවය වැඩි කර ගන්නේ කෙසේද (01)
- වාහන නඩත්තුව (01)
- වැටුප් කළමනාකරණය සහ වැටුප් පරිවර්තනය (02)

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
2013.12.31 දිනට මූල්‍ය තත්ව විස්තරය

වත්කම්	සටහන		දෙසැම්බර් 31, 2012
ජංගම වත්කම්			රු. ශත
අතැති මුදල්	2	2,372,380.71	1,497,845.49
ලැබිය යුතු ණයගැතියෝ	3	22,731,924.08	20,386,538.17
ලැබිය යුතු - කැන්පතු	4	772,887.78	764,570.00
අවසන් නොගය	5	4,903,677.91	4,253,145.45
ඉදිරි ගෙවීම්	6	204,158.26	424,984.16
අනෙකුත් ජංගම වත්කම්	7	13,561.32	355,808.35
		30,998,590.06	27,682,891.62
අස්පාඨ්‍ය වත්කම්	8		17,294,840.42
			17,294,840.42
ජංගම නොවන වත්කම්			
අනෙකුත් මූල්‍ය වත්කම්	9	4,964,396.35	4,872,522.28
දේපල, පිරිසක හා උපකරණ	10	37,573,081.01	48,437,256.77
ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි	11	26,530,368.82	25,919,266.06
		69,067,846.18	79,229,045.11
මුළු වත්කම්		100,066,436.24	124,206,777.15
වගකීම්			
ජංගම වගකීම්			
උපවික වියදම්	12	10,386,014.59	8,442,975.28
රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකුව - නිවාස ණය	13	321,514.60	
		10,707,529.19	8,442,975.28
ජංගම නොවන වගකීම්			
උපවික වියදම්	14		9,286,136.89
පාරිභෝජික වෙන් කිරීම්	15	36,254,872.50	30,596,875.00
		36,254,872.50	39,883,011.89
මුළු වගකීම්		46,962,401.69	48,325,987.17
ශුද්ධ වත්කම්		53,104,034.55	75,880,789.98
ශුද්ධ වත්කම් හා හිමිකම්			
රජයේ ප්‍රදාන - ප්‍රාග්ධන	16	153,617,505.19	164,638,986.00
අමාත්‍යාංශයෙන් ලද ප්‍රාග්ධන දීමනා		2,342,835.00	2,342,835.00
සංචිත	17	37,824,679.28	37,985,742.78
දිරි දීමනා හා පුහුණු අරමුදල	18	533,323.82	533,323.82
අතිරික්තතාවය/ උනන්දුව	19	(141,214,308.74)	(129,620,097.62)
මුළු වත්කම් හා හිමිකම්		53,104,034.55	75,880,789.98

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වන වර්ෂය සඳහා ආදායම් ප්‍රකාශනය

ආදායම	සටහන්	දෙසැම්බර් 31, 2012	
			රු. ශත
මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලද අරමුදල්		121,834,803.00	109,581,750.00
පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීම් සඳහා බාහිර ආයතන වලින් ලද අරමුදල්		4,157,500.77	8,745,640.76
අනෙකුත් ආදායම්	20	31,511,888.82	28,197,063.89
මුළු ආදායම		157,504,192.59	146,524,454.65
වියදම්			
වැටුප්, වේතන හා සේවක දීමනා	21	(108,201,003.95)	(97,786,186.22)
පර්යේෂණ හා පුහුණු ක්‍රියාකාරකම්		(20,612,304.28)	(15,774,464.93)
පර්යේෂණ හා පුහුණු ක්‍රියාකාරකම් වෙනුවෙන් බාහිර ආයතන වලින් ලද මුදලින් කරන ලද වියදම්		(1,294,955.27)	(8,745,640.76)
ක්ෂය වෙන් කිරීම්	10,11	(12,545,598.64)	(12,352,433.96)
අනෙකුත් වියදම්	22	(28,817,118.91)	(29,158,123.97)
බොල්ෂය (අඩ) / උනා වෙන්කිරීම්		(97,405.08)	175,740.68
බැංකු ගාස්තු		(96,452.98)	(40,555.88)
මුළු වියදම		(171,664,839.11)	(163,681,665.04)
ආදායම ඉක්ම වූ වියදම		(14,160,646.52)	(17,157,210.39)

සභාපති

අධ්‍යක්ෂ

සහකාර ගණකාධිකාරීණී

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වන වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය

	සටහන්	c	
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් තුළින් මුදල් ප්‍රවාහය			
වර්ෂය සඳහා ශුද්ධ හිඟය			(14,160,646.52)
ගැලපීම්			
ක්ෂයවීම්		12,545,598.64	
ක්ෂය වීම් සඳහා ගැලපීම්		3,922,454.92	
පාරිතෝෂික සඳහා වෙන් කිරීම්		9,521,610.00	
ආයෝජන ආදායම		714,245.36	
පෙර වර්ෂයේ ගැලපීම්		2,566,435.40	29,270,344.32
කාරක ප්‍රාග්ධන වෙනස්වීම් වලට පෙර මෙහෙයුම් ලාභය/අලාභය			15,109,697.80
කාරක ප්‍රාග්ධන වෙනස්කම්			
ණය ගැතියෝ		(2,345,385.91)	
අවසන් කොගය		(650,532.46)	
ඉදිරි ගෙවීම්		220,825.90	
අනෙකුත් ජංගම වත්කම්		342,247.03	
උපවික වියදම්		1,943,039.31	
රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකුව		321,514.60	(168,291.53)
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් ශුද්ධ මුදල් භාවිතය			14,941,406.27
පාරිතෝෂික ගෙවීම්			(3,863,612.50)
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් මුදල් භාවිතය			11,077,793.77
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් මුදල් භාවිතය			
ලැබිය යුතු මුදල		(8,317.78)	
අනෙකුත් මූල්‍ය වත්කම්		(91,874.07)	
දේපල, පිරිසක හා උපකරණ මිලදී ගැනීම		(4,650,859.56)	
ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි		(1,564,121.00)	
ආයෝජන ආදායම්		(714,245.36)	(7,029,417.77)
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ලත් ශුද්ධ මූල්‍ය ප්‍රවාහය			4,048,376.00
මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් තුළින් මුදල් ප්‍රවාහය			
රජයේ ප්‍රදාන - ප්‍රාග්ධන ලැබීම්		5,462,300.00	
කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධන වියදම් කපා හැරීම		(16,483,780.81)	
සංචිත		(161,063.50)	
අස්පාශ්‍ය වත්කම් - කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය		17,294,840.42	
උපවික වියදම්		(9,286,136.89)	
මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය			(3,173,840.78)
මුදල් හා මුදල් සමාන අයිතමයන්ගේ ශුද්ධ අඩු වීම			874,535.22
කාලච්ඡේදයේ ආරම්භයේ මුදල් හා සමාන අයිතමයන්	I		1,497,845.49
කාල පරිච්ඡේදයේ අවසානයේදී මුදල් හා සමාන අයිතමයන්	II		2,372,380.71
සටහන් :			
මුදල් හා මුදල් සමාන අයිතමයන්		I	II
		01.01.2013	31.12.2013
බැංකු ශේෂය		1,487,845.49	2,362,380.71
අතැති මුදල්		10,000.00	10,000.00
එකතුව		1,497,845.49	2,372,380.71

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වන වර්ෂය සඳහා ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය

	රජයේ ප්‍රදාන - ප්‍රාග්ධන	අමාත්‍යාංශයෙන් ලද ප්‍රාග්ධන දීමනා	ප්‍රාග්ධන සංචිත	දිරි දීමනා හා පුහුණු අරමුදල	සමුච්ඡිත ආදායම	එකතුව
2013.01.01 දිනට ශේෂය	164,638,986.00	2,342,835.00	37,985,742.78	533,323.82	(129,620,097.62)	75,880,789.98
පෙර වර්ෂයේ ගැලපීම්						
තැන්පතු පොලීය					(265,285.64)	(265,285.64)
තේවාසිකාගාර සහ ශ්‍රවණාගාර ආදායම - 2012					763,165.00	763,165.00
කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධන වියදම් කපා හැරීම					4,323,710.10	4,323,710.10
කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධන වියදම් කපා හැරීම					(4,973,706.21)	(4,973,706.21)
පෙර වර්ෂයේ ව්‍යාපෘති වලින් ලද ආදායම					6,641,007.07	6,641,007.07
පෙර වර්ෂයේ නිවැරදි කිරීම් සඳහා වෙන් කිරීම					(3,922,454.92)	(3,922,454.92)
2013.01.01 දිනට ගැලපීම් කරන ලද ශේෂය	164,638,986.00	2,342,835.00	37,985,742.78	533,323.82	(127,053,662.22)	78,447,225.38
කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධන වියදම් කපා හැරීම	(16,483,780.81)	-	(161,063.50)	-	-	(16,644,844.31)
මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලැබුණු මුදල්	5,462,300.00	-	-	-	-	5,462,300.00
ආදායම සහ වියදම						
2013.12.31 දිනට ශේෂය	153,617,505.19	2,342,835.00	37,824,679.28	533,323.82	(141,214,308.74)	53,104,034.55

2011 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශ සටහන්

1. ගිණුම් ප්‍රතිපත්ති

1.1 පොදු

පොදුවේ පිළිගත් ගණකාධිකරණ මූලධර්ම හා පිළිවෙත් වලට අනුකූලව හා ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ප්‍රමිතීන්ට අදාලව ඓතිහාසික පිරිවැය මත මූල්‍ය ප්‍රකාශ පිළියෙල කොට ඇත.

1.2 වත්කම් තක්සේරු

(i) දේපල, පිරියත හා උපකරණ

ශේෂ පත්‍රයෙහි දේපල, පිරියත හා උපකරණ පිරිවැයෙන් සමුච්චිත ක්ෂය අඩුකර දක්වා ඇත. පහත සඳහන් ක්ෂය අනුපාතයන් යටතේ සරල මාර්ග ක්‍රමය අනුව ක්ෂය කර තිබේ.

ගොඩනැගිලි	වාර්ෂික	2 ½%
උපකරණ / ගෘහ භාණ්ඩ	„	10%
පරිගණක	„	20%
සුභ සාධක උපකරණ	„	10%
පොත්	„	10%
වාහන	„	20%

මිලදී ගත් වර්ෂයේදී සමස්ථ වර්ෂයටම ක්ෂය කරනු ලැබේ.

(ii) ණය ගැතියෝ

උපලබ්ධි වේ යැයි අපේක්ෂිත අගයන් වන ණය ගැතියන්ගේ වටිනාකම සඳහන් කොට ඇත. වාර්තා කරන දිනය වන විට ශුද්ධ ණය වලින් 4% අඩමාන ණය වෙනුවෙන් වූ ප්‍රතිපාදන සඳහා වෙන් කොට ඇත.

(iii) තොගය

පාර්භෝගික තොග පිරිවැයට ගණනය කොට ඇත. අනෙකුත් තොග පිරිවැය, ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය හා ප්‍රථම ලැබීම් , ප්‍රථම නිකුත් කිරීම්ය. අගයන්ගෙන් අඩු අගයට ගණනය කොට ඇත. (FIFO)

1.3 පාරිතෝෂිතය

1983 අංක 12 දරණ පාරිතෝෂික පනතට අනුව, පාරිතෝෂික ගෙවීම් සඳහා වෙන් කිරීම් සිදු කොට ඇත. 2013 වර්ෂයේදී පාරිතෝෂික වෙන් කිරීම ගණනය කිරීමේදී මූලික වැටුප සහ ජීවන වියදම් දීමනාව අදාල කරගෙන ඇත.

1.4 ආදායම් හා වියදම් ගිණුම

වියදම ඉක්ම වූ ආදායම හෝ ආදායම ඉක්ම වූ වියදම පහත ගැලපීම සිදු කිරීමෙන් පසු ගණනය කොට ඇත.

- (i) අනාගත අසම්භාව්‍යයන් වෙනුවෙන් බොල් ණය හා අඩමාන ණය වෙන් කිරීම් සිදු කොට තිබේ.
ආයතනයේ දේපොල , පිරිසත සහ උපකරණ ඵලදායී ලෙස නඩත්තු කෙරෙයි.
- (ii) වසර තුළ සිදු කරන ලද සියලු වියදම් සැලකිල්ලට ගෙන ඇත.

1.5 සෙවක සංවර්ධන වියදම

රු.21618550.52 ක් වූ සෙවක සංවර්ධන වියදම විශ්ලේෂණය කර පහත සඳහන් ආකාරයට ගිණුම් වලින් ලියා හැර ඇත.

ප්‍රාග්ධන ප්‍රධාන ගිණුම	රු. 16483780.81
සම්ප්‍රවේන අතිරික්ත / උනන්දා ගිණුම	රු. 4973706.21
ව්‍යාපෘති ප්‍රාග්ධන ප්‍රධාන ගිණුම	රු. 161063.50

	රු. 21618550.52
	=====

1.6 ව්‍යාපෘති ණයහිමියෝ

බාහිර අරමුදල් වලින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ ව්‍යාපෘතිවල ඉතිරි මුදල් වර්ෂ අනුව විශ්ලේෂණය කර වර්ෂයේ ආදායම් ගිණුමට හා සම්ප්‍රවේන අතිරික්ත / උනන්දා ගිණුමට ගිණුම් ගත කර ඇත.

2 මුදල් හා මුදල් සමාන අයිතමයන්

දෙසැම්බර් 31, 2012

රු. ශත

අතැති මුදල්	10,000.00	10,000.00
බැංකුවේ ඇති මුදල් - ගිණුම් අංක 2323292	629,378.52	578,457.76
බැංකුවේ ඇති මුදල් - ගිණුම් අංක 2323293	372,454.42	330,261.67
බැංකුවේ ඇති මුදල් - ගිණුම් අංක 2323315	15,593.83	56,221.74
බැංකුවේ ඇති මුදල් - ගිණුම් අංක 2323317	1,344,953.94	522,904.32
	2,372,380.71	1,497,845.49

3 ලැබිය යුතු මුදල්

කාර්ය මණ්ඩල ණයගැතියෝ

නිවාස ණය	2,840,661.63	2,361,943.59
ඒකාබද්ධ ණය	17,711,544.76	16,840,755.12
විශේෂ අත්තිකාරම්	40,495.47	4,550.00
උත්සව අත්තිකාරම්	175,429.05	170,127.50
ලැබිය යුතු ශ්‍රවණාගාර ආදායම්	547,107.50	-
ලැබිය යුතු නේවාසිකාගාර ආදායම්	846,301.25	-
අස්ථානගත වූ පුද්ගලයන්ගෙන් අය	6,723.32	6,723.32
වැටුප් අත්තිකාරම්		
ශිෂ්‍යත්වලාභී ණයගැතියෝ	20,325,859.97	20,665,859.97
	42,494,122.95	40,049,959.50
වෙනත් ණයගැතියෝ		
ලැබිය යුතු ආයෝජන ආදායම්	279,932.01	274,871.58
සේවස්ථ පුහුණු ආයතනය ලැබිය යුතු	6,806.38	6,806.38
කේ.එන්.යූ ඉංජිනේරු	12,100.00	12,100.00
කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයෙන් ලැබිය යුතු	85,527.16	85,527.16
ඉවත් වූ සේවකයන්ගෙන් අය කර ගත යුතු	568,622.71	482,272.45
සරසවි පොත් සැල	4,272.25	4,272.25
ණයගැති - සුභ සධක සංගමය	99.00	99.00
මොබිටෙල් ආයතනයෙන් ලැබිය යුතු	-	12,414.71
උපනිෂ්ඨ පරණමාන - හෝජන භාරකරු	-	18,462.01
විවිධ ණයගැතියන්	123,332.65	123,332.65
R 427		48,714.47
R421		35,902.13
R426		78,078.52
R425		19,686.98
T - 439 - පුහුණු වැඩසටහන බුදුරුවගල	430,132.44	430,132.44
T - 366 - පුහුණු වැඩසටහන "දැයට කිරුළ 2013"	-	46,287.74
T - 366 - 11- පුහුණු වැඩසටහන 'දැයට කිරුළ'	-	13,500.28
T - 366 - 111- පුහුණු වැඩසටහන 'දැයට කිරුළ'	-	37,874.06
T - 366 - 1V- පුහුණු වැඩසටහන 'දැයට කිරුළ'	-	121,862.25
	1,510,824.60	1,852,197.06
	44,004,947.55	41,902,156.56
අඩු කලා :		
බොල් සහ අඩමාන ණය සඳහා වෙන් කිරීම	(947,163.50)	(849,758.42)
ශිෂ්‍යත්වලාභීන් සඳහා වෙන් කිරීම	(20,325,859.97)	(20,665,859.97)
	22,731,924.08	20,386,538.17

4 ලැබිය යුතු

තැන්පතු

ස්ථාවර - හෝජනාගාර භාරකරු	70,000.00	70,000.00
ස්ථාවර - මුදල් අයකැමි	9,817.78	1,500.00
විවිධ - ශ්‍රී ලංකා ටෙලිකොම් (අන්තර්ජාල පහසුකම්)	3,125.00	3,125.00
විවිධ - කැපුල්පති	24,945.00	24,945.00
විවිධ - කොළඹ ගැස් සහ ජල සමාගම	4,750.00	4,750.00
විවිධ - ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය	500.00	500.00
විවිධ - සී/ස සෙල්ටෙල් ලංකා සමාගම	3,500.00	3,500.00
විවිධ - ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය	406,250.00	406,250.00
විවිධ - එම්.පී. සැම්සන්ස් සහ සමාගම	250,000.00	250,000.00
	772,887.78	764,570.00

5 කොග

ප්‍රකාශන සහ සභරා	2,367,712.00	1,918,637.00
පරිභෝජන කළ හැකි ද්‍රව්‍ය සැපයීම	1,878,724.91	1,903,599.95
අලෙවි සැල	657,241.00	430,908.50
	4,903,677.91	4,253,145.45

6 ඉදිරි ගෙවීම්

මෝටර් රථ රක්ෂණය	180,239.22	424,984.16
ගොඩනැගිලි රක්ෂණය	23,919.04	-
	204,158.26	424,984.16

7 අනෙකුත් ජංගම වත්කම්

මිලදී ගැනීම් අත්තිකාරම්	13,561.32	271,558.35
ගමන් වියදම් සඳහා අත්තිකාරම්	-	84,250.00
	13,561.32	355,808.35

8 අස්පෘශ්‍ය වත්කම් (කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධන පිරිවැය)

2013.01.01 දිනට ශේෂය	17,294,840.42	21,618,550.52
ලියා හැරීම්	4,323,710.10	(4,323,710.10)
	(21,618,550.52)	
		17,294,840.42

9 අනෙකුත් මූල්‍ය වත්කම්

තැන්පතු	1,500.00	266,785.64
ස්ථාවර තැන්පතු - රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකුව	4,962,896.35	4,605,736.64
	4,964,396.35	4,872,522.28

10 දේපල, පිරිසක හා උපකරණ
2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වන වර්ෂය සඳහා වත්කම් ක්ෂයවීම් පිළිබඳ ප්‍රකාශය

අයිතම	2013.01.01 දිනට පිරිවැය රු.	2013 වර්ෂය තුළ මිලදී ගැනීම්/ප්‍රත්‍යාගණනය රු.	2013.12.31 දිනට මුද්‍රා පිරිවැය රු.	2013.01.01 දිනට සමුච්චිත ක්ෂය රු.	ගැලපීම	2013 වසර තුළ ක්ෂය වීම	2013.12.31 න් අවසන් දිනට සමුච්චිත ක්ෂය	2013.12.31 දිනට ශුද්ධ වටිනාකම
ලී බඩු හා උපකරණ	40,063,162.45	2,044,981.88	42,108,144.33	24,242,903.12	2,625,459.20	2,501,003.73	29,369,366.05	12,738,778.28
පරිගණක	20,928,702.98	2,312,321.60	23,241,024.58	17,268,656.10	1,296,995.72	1,304,594.20	19,870,246.02	3,370,778.56
මෝටර් රථ	48,655,488.06	-	48,655,488.06	22,007,331.06	-	7,269,300.00	29,276,631.06	19,378,857.00
පොත්	11,274,849.88	293,556.08	11,568,405.96	8,966,057.32	-	517,682.47	9,483,739.79	2,084,666.17
සුභසාධන උපකරණ	3,734.55	-	3,734.55	3,733.55	-	-	3,733.55	1.00
එකතුව	120,925,937.92	4,650,859.56	125,576,797.48	72,488,681.15	3,922,454.92	11,592,580.40	88,003,716.47	37,573,081.01

11 ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි

2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වන වර්ෂය සඳහා වත්කම් ක්ෂයවීම් පිළිබඳ ප්‍රකාශය

	2013.01.01 දිනට පිරිවැය	2013 වර්ෂය තුළ මිලදී ගැනීම්/ ඉවත් කිරීම්	2013.12.31 දිනට පිරිවැය	2013.01.01 දිනට සමුච්චිත ක්ෂය	ගැලපීම	2013 වසර තුළ ක්ෂය වීම	2013.12.31 න් අවසන් දිනට සමුච්චිත ක්ෂය	2013.12.31 දිනට ශුද්ධ අගය
ඉඩම්	1,716,667.00	-	1,716,667.00	-	-	-	-	1,716,667.00
ගොඩනැගිලි	36,556,608.87	1,564,121.00	38,120,729.87	12,354,009.81	-	953,018.24	13,307,028.05	24,813,701.82
	38,273,275.87	1,564,121.00	39,837,396.87	12,354,009.81	-	953,018.24	13,307,028.05	26,530,368.82

2011.12.12 දින පැල් වෙහෙර සංචාරක බංගලාව වසර 30 වෙනසුම් කල් බදු පදනම මත අක්ෂිකර ගන්නා ලදී.

12 ණය හිමියෝ

උපවිෂ්ට වියදම්	7,292,518.51	7,122,394.38
ආපසු ගෙවිය යුතු ටෙන්ඩර් කැන්පසු	121,462.20	121,462.20
ආපසු ගෙවිය යුතු හෝපනාගාර කැන්පසු - උපකිස්ස පරණමාන	50,000.00	50,000.00
වැටුප් අත්තිකාරම්	6,683.41	1,984.41
නොගෙවූ වියදම්	219,331.65	354,356.50
ඉවත් වූ සේවකයන් සඳහා ගෙවිය යුතු මුදල්	2,135,720.64	154,320.08
සේවක සහ ආපනශාලා කැන්පසු	13,084.50	13,084.50
ගෙවිය යුතු මුද්දර භාස්තු	7,900.00	7,375.00
රඳවාගත් මුදල	85,087.41	85,087.41
යු.සහ එච්. ඒල් සර්විසස්	-	261,340.80
මොබිටෙල් සමාගම	426,741.27	269,070.00
කලින් ලද අත්තිකාරම් - නේවාසිකාගාරය	13,685.00	-
කලින් ලද අත්තිකාරම් - ඉවණාගාරය	13,800.00	-
පන්සිල් ඕල්සෙට් මුද්දරකරුවෝ	-	2,500.00
	10,386,014.59	8,442,975.28

13 රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකුව - නිවාස ණය

ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	-	-
ගැලපීම්	321,514.60	
දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	321,514.60	

රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකුවේ ක්‍රියාත්මක වූ නිවාස ණය යෝජනා ක්‍රමය 2010 වර්ෂයේ පැවති රු.1629394.41 ක්වූ ශේෂය 2011 වර්ෂයේ නිවාස ණය ශේෂය හා ඕලට් කර ඇත. මෙය 2013 වර්ෂයේ පසුගිය වර්ෂද ඇතුළුව නිවැරදි කර ගිණුම් ගත කර ඇත. ආයතනය ආරම්භයේ රු.මි. 2ක කැන්පසුවක් තබා මෙම නිවාස ණය යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කර ඇති අතර බැංකුව විසින් එම මූලික මුදල ඉක්මවා ණය නිකුත් කර ඇත.

14 ණය හිමියෝ

ව්‍යාපෘති වලට එරෙහි ණයහිමියෝ

සහල් නිෂ්පාදනය පිළිබඳ ග්‍රන්ථය		484,521.92
R- 300 - සමෘද්ධි හා සමෘද්ධි නොවන්නන් කුලනාත්මක විශ්ලේෂණය		234,996.50
R- 322 - වාරියපොල ආර්ථික මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවීම පිළිබඳ ශක්‍යතා අධ්‍යයනය සම්බන්ධ යෝජනාව		26,119.08
R- 332 - බස්නාහිර පළාතේ පොළවල් දියුණු කිරීම සඳහා ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග හඳුනාගැනීමේ ව්‍යාපෘතිය ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග හඳුනාගැනීමේ ව්‍යාපෘතිය		1,535,452.72
R- 294 - පිච්චි (FIVIMS)		217,946.87
R- 318 - ශ්‍රී ලංකාවේ ආහාර අනාරක්ෂිතභාවය සහ තොරතුරු පිහියම් ගත කිරීම		22,450.07
R- 334 - ශක්‍යතා අධ්‍යයනය - යෝජිත බලංගොඩ ආර්ථික මධ්‍යස්ථානය		24,048.32
R- 374 - අනුරාධපුර සහ ත්‍රිකුණාමල දිස්ත්‍රික්කයන්හි යෝජිත සීනි ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ ශක්‍යතා අධ්‍යයනය		691,562.20
T- 228 - ගැටුම් වලට මුහුණදුන් ප්‍රදේශයන්හි සංවර්ධනාත්මක ක්‍රියාමාර්ග අරභයා වූ ක්‍රමෝපායන් පිළිබඳ වැඩමුළුව		613,680.24
R- 330 - ශක්‍යතා අධ්‍යයනය - යෝජිත කුරුඳුවත්ත ආර්ථික මධ්‍යස්ථානය		163,945.94
R- 356 - පුර්ව ශක්‍යතා අධ්‍යයනය - යෝජිත මොණරාගල සියලිලාණ්ඩුව උක් වගා ව්‍යාපෘතිය		163,057.26
T- 226 - ප්‍රජා මට්ටමේ තායකයන්ට උපදේශනාත්මක තොරතුරු පිළිබඳ අවබෝධය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ වැඩසටහන		387,068.94
T- 239 - කෘෂි අලෙවිකරණ ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ දේශීය පුහුණු වැඩසටහන		461,285.95
T- 236 - ශ්‍රී ලංකා ජල සංවර්ධන වාර්තාව පිළිබඳ උපදේශනාත්මක වැඩමුළුව		41,749.05
T-232 - පුහුණු වැඩසටහන		443,078.38
T-245 - දිළිඳුකම පිටු දැකීම අරමුණු කර ගත් ග්‍රාමීය සංවර්ධනයේ නව සහ මතු වී ඇති අභියෝගයන් පිළිබඳ කලාපීය පුහුණු වැඩසටහන		889,205.68
T-329 - පුහුණු වැඩසටහන		59,680.06
T-338 - පුහුණු වැඩසටහන		181,157.89
R- 410- Food Security Assessment in the Northern & Eastern Province		1,951,579.21
R- 417- සුළු වාරිමාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණය හා ජල කළමනාකරණය ඇගයීම (ඉලාඩ්)		193,030.41
R-418- ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය සහ ආදායම් උත්පාදනය කිරීමේ වැඩසටහන (ඉලාඩ්)		36,078.07
R-429 - කිරි ගවයන් ඇති කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය ඇගයීම (ඉලාඩ්)		113,954.74
R-431 - සංවර්ධන වැඩසටහන් සියල්ලෙහිම පොදු බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම (ඉලාඩ්)		198,558.05
R- 430 - ලොකු මානු හා රතු මානු අගය දාමය ඇගයීම අනුරාධපුර, මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කය (ඉලාඩ්)		59,126.70
R-428 - කුඩා පරිමාණ ගොවීන් අර්තාපල් බීජ නිෂ්පාදනය ඇගයීම බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කය (ඉලාඩ්)		92,802.64
R- 61 - වැඩමුළු 1		-
R. Research & Training Exp : T - 21.T-374		-
		9,286,136.89

15 පාරිතෝෂික දීමනා

ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	30,596,875.00	28,134,437.50
වර්ෂය තුළ ගෙවීම්	(3,863,612.50)	(1,771,747.50)
වර්ෂය සඳහා වෙන් කිරීම්	9,521,610.00	4,234,185.00
දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	36,254,872.50	30,596,875.00

16 රජයේ ප්‍රදාන - ප්‍රාග්ධන

ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	164,638,986.00	135,377,986.00
වසර තුළ ප්‍රාග්ධන දායකත්වය	5,462,300.00	29,261,000.00
	(16,483,780.81)	
	153,617,505.19	164,638,986.00

17 සංචිත

ඉතිරි කිරීම් තුළින් දායකත්වය	1,102,372.79	1,102,372.79
ව්‍යාපෘති ප්‍රාග්ධන අරමුදල	15,016,142.59	15,177,206.09
ප්‍රාග්ධන සංචිත	3,242,284.40	3,242,284.40
ව්‍යාපෘති පොදු සංචිත	16,301,977.47	16,301,977.47
දීමනා අරමුදල	2,161,902.03	2,161,902.03
	37,824,679.28	37,985,742.78

18 දීමනා හා පුහුණු අරමුදල

දීමනා අරමුදල	137,061.91	137,061.91
පුහුණු අරමුදල - ව්‍යාපෘති	396,261.91	396,261.91
	533,323.82	533,323.82

19 සමුච්චිත දායකතා ගිණුම්

ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	129,620,097.62	108,139,177.13
පෙර වර්ෂයේ නිවැරදි කිරීම් සඳහා වෙන් කිරීම	3,922,454.92	
ලැබිය යුතු පොලී - පෙර වර්ෂයේ ගැලපීම්	265,285.64	
සේවක සංවර්ධන පිරිවැය	(4,323,710.10)	4,323,710.10
සේවක සංවර්ධන පිරිවැය	4,973,706.21	
නේවාසිකාගාර හා ශ්‍රවණාගාර ආදායම් - 2012	(763,165.00)	
පෙර වර්ෂයේ ව්‍යාපෘති අරමුදල් ආදායම	(6,641,007.07)	
2013.12.31 දිනට ආදායම ඉක්ම වූ වියදම	14,160,646.52	17,157,210.39
2013.12.31 දිනට ශේෂය	141,214,308.74	129,620,097.62

20 විවිධ ආදායම්

නේවාසිකාගාර ගාස්තු	14,008,822.48	13,929,437.15
සම්මන්ත්‍රණශාලා ගාස්තු	11,665,940.85	9,135,910.88
ආදායම් - මොබිටෙල් පාරිභෝගික සේවා	77,874.97	162,065.63
විකුණුම් - ප්‍රකාශන	127,769.50	146,069.00
ආයෝජන පොලී	714,245.36	441,882.18
කාර්ය මණ්ඩල - ණය පොලී	838,873.08	1,031,136.04
ව්‍යාපෘති	2,786,853.43	2,701,413.86
ශිෂ්‍යත්වලාභී ණය ගැනියෝ	743,311.44	230,000.00
සංචාරක බංගලා ගාස්තු සහ කාමර කුලී	24,765.17	72,414.00
කාමර කුලී - පැල්වෙහෙර	29,100.00	45,000.00
පරිගණක ආදායම	1,380.00	11,383.64
ටෙන්ඩර් ගාස්තු	4,500.00	
අනෙකුත් ආදායම්	465,528.04	290,351.51
දත්ත එකතු කිරීමේ ආදායම	22,924.50	
	31,511,888.82	28,197,063.89

21 වැටුප්, වේතන සහ පාරිතෝෂික

වැටුප් - ස්ථිර කාර්ය මණ්ඩලය	45,221,763.47	47,679,077.48
වැටුප් - අනියම් විමර්ශක	5,938,411.32	6,933,611.20
ජීවන වියදම් දීමනා හා වෙනත් දීමනා	27,129,676.63	26,133,895.64
සේවක අර්ථ සාධක අරමුදල	9,434,120.13	8,184,253.83
සේවා නියුක්තිකයන්ගේ අරමුදල	1,906,603.99	1,643,774.46
සේවක අර්ථ සාධක අරමුදල හිඟ	640,105.90	
අතිකාල දීමනා	3,045,857.80	2,955,544.51
නිවාඩු දින ගෙවීම්	28,638.83	21,844.10
පාරිතෝෂික	9,521,610.00	4,234,185.00
	102,866,788.07	97,786,186.22

22 අනෙකුත් වියදම්

ගමන් වියදම් හා යැපීම් දීමනා	1,452,324.01	1,052,099.83
විදේශීය ගමන් වියදම්	618,382.00	
ලිපි ද්‍රව්‍ය හා කාර්යාල අවශ්‍යතා	898,207.21	1,746,912.72
ඉන්ධන සහ ලිහිසි තෙල්	2,404,132.70	2,176,493.11
නිල ඇඳුම්	329,529.89	131,313.00
වාහන අළුත් වැඩියා	1,110,854.90	2,956,283.68
ගොඩනැගිලි නඩත්තු කටයුතු	1,060,824.88	1,400,633.56
යන්ත්‍රෝපකරණ අළුත්වැඩියා	1,628,852.40	1,398,314.80
දුරකථන ගාස්තු	1,508,317.23	1,576,168.78
විදුලිය	5,551,447.57	5,289,762.12
ජල බිල්පත්	851,155.07	854,949.30
බදු සහ වරිපණම්	274,888.80	274,888.80
තැපැල් ගාස්තු	402,500.00	452,500.00
ප්‍රවාහන	378,505.00	362,105.00
නීති ගාස්තු	24,000.00	100,000.00
වාහන සඳහා කාර්මික උපදෙස්	60,000.00	120,000.00
පුවත්පත්	330,806.00	225,212.00
බලපත්‍ර සහ රක්ෂණය	918,589.79	1,560,465.01
ආරක්ෂක ගාස්තු	1,918,592.23	1,749,751.21
පිරිසිදු කිරීමේ ගාස්තු	633,520.00	533,970.98
රෙදි සේදීම	435,456.87	603,670.00
විගණන ගාස්තු	330,000.00	329,646.00
වෛද්‍ය ගාස්තු	41,579.80	15,250.00
ආපනශාලා ගාස්තු	216,228.00	150,020.00
විවිධ වියදම් - අනෙකුත්	442,357.08	445,786.09
නීති ගාස්තු	182,695.00	60,000.00
සුභසාධක	373,655.00	599,937.00
දැන්වීම්	1,582,940.80	299,527.20
සම්මුඛ පරීක්ෂණ ගාස්තු	36,000.00	6,000.00
පාලක මණ්ඩලය	336,000.00	256,000.00
මුද්‍රණ හා ප්‍රකාශන	756,929.00	757,753.56
විනෝදාත්මක	11,841.06	7,446.00
තොරතුරු බෙදාහැරීම	439,115.00	381,710.00
අලෙවි වියදම් - ප්‍රකාශන	107,477.50	134,272.50
විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු	68,400.00	48,000.00
කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය	1,101,014.12	1,101,281.72
	28,817,118.91	29,158,123.97

විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව
கணக்காய்வாளர் தலைமை அறிபதி திணைக்களம்
AUDITOR GENERAL'S DEPARTMENT

මගේ අංකය }
எனது இல. }
My No. }

එල්පී/ඩී/එච්ආර්ටී/1/13/3

ඔබේ අංකය }
உமது இல. }
Your No. }

දිනය }
திகதி }
Date }

2014 දෙසැම්බර් 11 දින

සභාපති,

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනයේ 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර විගණකාධිපති වාර්තාව

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනයේ 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්ය සාධන ප්‍රකාශනය, ස්කන්ධය වෙනස් වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ජර්නලය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1972 අංක 05 දරන හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතන පනතේ 24 වන වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර ආයතනයේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ. මුදල් පනතේ 13(7)(ඒ) වගන්තිය ප්‍රකාර විස්තරාත්මක වාර්තාවක් ආයතනයේ සභාපති වෙත 2014 අගෝස්තු 01 දින නිකුත් කරන ලදී.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000 – 1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම් වලට උපකාරීවන විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීම් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම් වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළවන්නාවූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් ආයතනයේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත්වේ. විගණනයේ විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උප වගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 මතය

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනයේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

ආයතනයේ මුලු ඉන්ධන වියදම, සේවා අංශ 03 අතර අනුමත ප්‍රතිශතයකට බෙදාහැර ගිණුම්ගත කිරීම ආයතනයේ ප්‍රතිපත්තිය වුවද එම ප්‍රතිපත්තිය ගිණුම්වල හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ශ්‍රී බඩු හා උපකරණවල ක්ෂය රු.656,365 ක් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ආ) අමාත්‍යාංශය සතු වාහන 03 ක් සඳහා දරා තිබුණු රු.275,033 ක ඉන්ධන වියදම ආයතනයේ ඉන්ධන වියදම් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණි.

2.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයට සම්බන්ධතාශාලා පහසුකම් දිගින් දිගටම සලසා තිබූ නමුත්, 2012 වර්ෂය වෙනුවෙන් ලැබිය යුතු රු. 37,950 ක මුදලක් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.4 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම්

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් කර තිබූ ගිණුම් 04 ක ශේෂයන් සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ ඉදිරිපත් කර ඇති උපලේඛණවල ශේෂයන් සමඟ සැසඳීමේදී රු.594,069 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

2.5 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් නීති, රීති රෙගුලාසි යනාදියට අනුකූල නොවීම් අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.

නීති, රීති, රෙගුලාසි යනාදියට යොමුව

අනුකූල නොවීම

- (අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය මුදල් රෙගුලාසි 756

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වාර්ෂික භාණ්ඩ සමීක්ෂණ පවත්වා නොතිබුණි.

(ආ) අංක 2004/පුස/01 හා 2004 ජනවාරි 26
 දිනැති ජාතික පුස්තකාල හා පුලේඛන සේවා
 මණ්ඩලයේ වකුලේඛය

(i) 3.1 ඡේදය

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය සම්බන්ධයෙන් වාර්ෂික සමීක්ෂණ පවත්වා නොතිබුණි.

(ii) 3.2 ඡේදය

පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය භාරකාරත්වය පැවරී ඇති කෙනෙකු ස්ථාන මාරුවීම් ලබා යන විට හා විශ්‍රාම යාමට මාස තුනකට පෙර සමීක්ෂණයක් පැවැත්විය යුතු වුවද හිටපු පුස්තකාලාධිපතිවරයා 2013 මැයි 21 දින විශ්‍රාම ගොස් තිබුණද සමීක්ෂණයක් පවත්වා නොතිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආයතනයේ මෙහෙයුම් කටයුතුවල ප්‍රතිඵලය රු.14,160,647 ක උණනාවයක් වූ අතර, ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ උණනාවය රු.17,157,210 ක් විය. ඉකුත් වර්ෂය හා සසඳන විට සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.2,996,563 ක වර්ධනයක් දක්නට ලැබුණි.

3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

මූල්‍ය වශයෙන් හා භාණ්ඩ වශයෙන් විවිධ පාර්ශවයන්ගෙන් වූ ලැබීම් ප්‍රාග්ධන සංචිත ලෙස ගිණුම්ගතකර තිබූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට එහි ශේෂය රු.40,700,838 ක් විය. මෙම ප්‍රදාන වලින් ජනිත වූ වත්කම් හා එහි වටිනාකම නිශ්චිතව හඳුනාගැනීමට කටයුතුකර නොතිබූ අතර, ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන ක්‍රමක්ෂය කිරීම සම්බන්ධ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තියක් හඳුන්වාදී නොතිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්ය සාධනය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ව්‍යාපෘති 28 ක් , 2012 වර්ෂයේ ව්‍යාපෘති 14 ක් , 2011 වර්ෂයේ ව්‍යාපෘති 02 ක් ඇතුළුව ව්‍යාපෘති 44 ක් වර්ෂය තුළ ක්‍රියාත්මක කර තිබුණි. ඉන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ව්‍යාපෘති 43 ක් අවසන් කර තිබුණු බව දක්වා තිබුණද, එම පර්යේෂණවලට අදාළ වාර්තා 25 ක් ප්‍රසිද්ධ කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

4.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ආයතනයට ආරක්ෂක සේවා සපයමින් සිටි ආරක්ෂක සේවා ආයතනයෙහි ගිවිසුම් කාලය ඉක්මයාමෙන් අනතුරුව තවත් මාස 22 ක කාලයකට සේවා දිගුවක් ලබාදී තිබුණි. එම කාලසීමාව අවසානයේ ආයතනයේ කණිෂ්ඨ සේවකයින් 18 දෙනෙකුට රු.110,400 ක වැටුපක් ගෙවා අවිධිමත් ලෙස එක් මාසයක ආරක්ෂණ කටයුතු ආවරණය කරගෙන තිබුණි.
- (ආ) හිටපු අධ්‍යක්ෂවරයා වෙත ලබා දී තිබූ රු. 92,090 ක් වටිනා කැමරාවක් හා ඩොංගලයක් ආයතනය වෙත ආපසු භාර දී නොතිබුණි.

4.3 කාර්යමණ්ඩල පරිපාලනය

- (අ) අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය 235 ක් වූ අතර තථ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය 164 ක් වූයෙන් පුරප්පාඩු සේවක සංඛ්‍යාව අනුමත කාර්ය මණ්ඩලයෙන් සියයට 30 ක් විය.
- (ආ) ආයතනයේ ලේඛකාධිකාරී තනතුර 2011 ජනවාරි 03 සිට විගණන දිනය වූ 2014 මැයි 31 දක්වා වර්ෂ 03 කට වඩා වැඩි කාලයක් පුරප්පාඩුව පැවතුණි.

5. ගිණුම් කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

5.1 අයවැය පාලනය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ අයවැය ලේඛනයේ අයවැය පුරෝකථනයන් හා තථ්‍ය අගයන් අතර විචලනය සියයට 27 සිට සියයට 347 දක්වා පරාසයක් තුළ විහිදී තිබුණි. මේ අනුව අයවැය ලේඛනය ඵලදායී මූල්‍ය පාලන කාරකයක් ලෙස යොදාගෙන නොතිබුණි.

5.2 නොවිසඳී ඇති විගණන ඡේද

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ලෝක ආහාර ව්‍යාපෘතියට අයත් වාහනයක් 2011 වර්ෂයේ ආයතනයට ලබා දී තිබූ වාහනයේ නීත්‍යානුකූල අයිතිය පවරාගෙන නොතිබුණි.
- (ආ) 2006 ආයතනයේ සේවය කරන නිලධාරීන් දෙදෙනෙක් සඳහා වසර 02 ක වැටුප් සහිත අධ්‍යයන නිවාඩු ආයතනය විසින් අනුමත කර තිබූ අතර, ඔවුන් අධ්‍යයන කටයුතු නිසි ලෙස සම්පූර්ණ නොකිරීම හේතුවෙන් අධ්‍යයන කාලසීමාව 2013 නොවැම්බර් 30 දින දක්වා දීර්ඝ කිරීමට සිදුවී තිබුණි. ඒ සඳහා නව ඇපකරයක් අත්සන් කලයුතු බව 2013 අගෝස්තු 15 දිනැති සහකාර ලේඛකාධිකාරී (වැඩසටහන්) ගේ ලිපියෙන් දන්වා තිබුණද , 2013 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටද ශිෂ්‍යත්වලාභීන් නව ඇපකරයක් අත්සන් කර හෝ අධ්‍යයන කටයුතු අවසන්කර හෝ නොතිබුණි.

(ඇ) විදේශ විශ්වවිද්‍යාලයන්හි පශ්චාත් උපාධි පාඨමාලා හැදෑරූ ගිවිසුම් කඩකළ ශිෂ්‍යත්වලාභීන් 05 දෙනෙකුට එරෙහිව නීතිමය පියවර ගැනීම ප්‍රමාද වීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේදී අයවිය යුතු බැඳුම්කර වටිනාකම රු. 10,651,222 ක් විය.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින්වර ආයතනයේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කරවන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමුවිය යුතුව ඇත.

- (අ) මූල්‍ය පරිපාලනය
- (ආ) පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති
- (ඇ) වත්කම් පරිපාලනය
- (ඈ) කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

ඩබ්ලිව්.පී.සී.චන්ද්‍රමරත්න
 විගණකාධිපති (වැඩබලන)

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

2014 වර්ෂයේදී මේ සම්බන්ධව ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට ඇතුළත් කරන ලදී.

2.2.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

- අ. මෙම ක්ෂය වැඩියෙන් දැක්වීම පසුගිය වර්ෂවල ක්ෂය ගණනය කිරීමේදී සිදුවූ අඩුපාඩු නිවැරදි කිරීමකි.
- ආ. අමාත්‍යතුමාගේ රාජකාරී කටයුතු සඳහා එතුමාගේ උපදෙස් පරිදි ගරු අමාත්‍යතුමාගේ පෞද්ගලික ලේකම් විසින් ලිඛිතව සිදු කරනු ලැබූ ඉල්ලීම මත මෙම අංක දරණ වාහන සඳහා ඉන්ධන ලබා දීමට කටයුතු කර ඇත.

2.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයෙන් ශාලා පහසුකම් ලබාගැනීම සඳහා ලැබිය යුතු වූ රු. 37,950.00ක මුදල කපා හැරීම සඳහා අනුමත කර ඇත.

2.4 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම්

මෙම වෙනස්කම් වලට ප්‍රධාන හේතු වී ඇත්තේ ප්‍රධාන ගබඩාවේ හිටපු ගබඩා භාරකරුගේ භාණ්ඩවල ඌණතාවය සහ ප්‍රකාශන අංශයේ ලේඛන වලට අනුව අතිරික්තයක් දක්නට ලැබීමයි. මෙම ශේෂයන් නිවැරදි කර ගිණුම් ඉදිරිපත් කරන ලෙස අදාළ අංශ වලට උපදෙස් දී ඇත.

2.5 නීති, රීති රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

- අ. 2013 වර්ෂයේ භාණ්ඩ සමීක්ෂණය පවත්වා සමීක්ෂණ වාර්තා විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත.
- (ආ) i. 2013 වර්ෂයේ පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය සම්බන්ධ සමීක්ෂණයේ අඩු පාඩු වලක්වා ගනිමින් 2014 වර්ෂයේ පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය සමීක්ෂණ කටයුතු මේ වන විට අවසන් කර ඇත. එම වාර්තා විගණනයට ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කරමි.
- (ii) 2014 වර්ෂයේ පවත්වන ලද පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය සමීක්ෂණයට අනුව නව පුස්තකාලයාධිපති වෙත පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය භාර දී ඇත.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය

සමාලෝචිත වර්ෂයේදී නේවාසිකාගාර හා සම්මන්ත්‍රණ ශාලා ආදායම වැඩිවීම සහ අනෙකුත් ආදායම් වැඩිවීම මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය වර්ධනය වීමට හේතු වී ඇත.

3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

මෙම ප්‍රදාන වලින් ජනිත වූ වත්කම් සම්බන්ධයෙන් හැකිතාක් දුරට හඳුනාගත හැකි වත්කම් සඳහා විස්තර සොයා ගෙන ඇති අතර 2015 වර්ෂයේ දී මෙම ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන ක්‍රමක්ෂය කර ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කරමි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්ය සාධනය

ඔබ වාර්තාව අනුව 2011,2012 සහ 2013 වර්ෂවල අධ්‍යයන 44ක් සිදු කර ඇති අතර ඉන් 25ක් ප්‍රකාශයට පත්කිරීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි. මේ වන විට ඉහත දැක්වූ අධ්‍යයන 44 න් 6ක් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත. ඉතිරි 19 ප්‍රකාශන අංශයට යවා ඇති අතර ප්‍රකාශයට සුදුසු පරිදි සැකසීම (formatting), පිටකවරය සැකසීම හෝ මුද්‍රණය කිරීම යනාදී කටයුතු කෙරෙමින් පවතී. තවත් දෙකක් අවසන් සංස්කරණයට භාජනය වෙමින් පවතී. දෙකක් භාහිර විමර්ශකයින් අතර පවතින අතර දෙකක් භාහිර විමර්ශකයින් වෙත යැවීම සඳහා සකස් කෙරෙමින් පවතී. වාර්තා 10කට අභ්‍යන්තර හා භාහිර විමර්ශකයින් ලබා දුන් අදහස් ඇතුළත් කෙරෙමින් පවතී. එක් අධ්‍යයනයක් විශ්‍රා හතුරුසිංහ මහත්මිය ආරම්භ කළ “Margin analysis of fruits and vegetable” නම් වූ අධ්‍යයනය වන අතර එය අවසන් නොකිරීමට හේතු කලින් සඳහන් කළෙමි. ජීව වායු ඒකකය හා සම්බන්ධවද අධ්‍යයන වාර්තාවක් පල නොකෙරෙන අතර ජීව වායු ඒකකය හොදින් ක්‍රියාත්මක වන අතර එය ප්‍රදර්ශන තත්වයේ පවතී. තවත් එක් අධ්‍යයනයක් වන IPHT ආයතනයේ කටයුතු විමර්ශනය කිරීම හා සම්බන්ධ අධ්‍යයනය ද අමාත්‍යාංශයට භාර දී ඇති අතර ප්‍රකාශයට පත් නොකරන ලද එකකි.

අදාළ වාර්තා ප්‍රකාශයට පත් කිරීමේදී විවිධ හේතු නිසා ඒ සඳහා දිගු කාලයක් ගත වේ. බාහිර විමර්ශනය සඳහා මාසයක් ගත වන අතර තුන් වරක් පමණ සංස්කරණයට ලක් කෙරෙන නිසා ඒ සඳහාත් දිගු කාලයක් ගත වේ. පිටකවරය මුද්‍රණය කරවා ගැනීම වෙනුවෙන් ද මාස 3-4 පමණ කාලයක් ගත වේ. පසුගිය මැතිවරණ සමයේ රජයේ මුද්‍රණ සංස්ථාවට ලබා දුන් පිටකවර 6ක් ආපසු ලබා ගැනීමට මාස 6ක් පමණ ගත විය. මේ නිසා මෙලෙස අනවශ්‍ය ලෙස වන ප්‍රමාදයන් වලක්වා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගනිමින් සිටී.

4.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

(අ) 2013 වර්ෂයේ පැවති ආරක්ෂක අංශයේ සෙවා ගිවිසුම් කාලය අවසන්වීමෙන් පසු ඉදිරි කාලසීමාව සඳහා එම ආරක්ෂක අංශයේම සෙවය එම මිලටම ලබා ගැනීමට කටයුතු කර ඇත. නමුත් 2013/04/19 වන දින ආරක්ෂක අංශයේ කිසිදු සෙවකයකු එදින රාජකාරි කටයුතු සඳහා වාර්තා නොකිරීම හේතුවෙන් ආයතනයේ වතු කම්කරුවන් අදාළ කටයුතු සඳහා යෙදවීමට කටයුතු කරන ලදී.

පසුව මිල ගණන් කැඳවා සුදුසු ආරක්ෂක සෙවයක් තෝරා ගෙන ආරක්ෂක කටයුතු විධිමත්ව පවත්වා ගෙන යාමට කටයුතු කරන ලදී .

(ආ) මේ පිළිබඳව හිටපු අධ්‍යක්ෂවරයා වෙත අවස්ථා කිහිපයක දී ලිඛිතව දැනුවත් කරන ලදී. 2015/01/09 දිනද සංශෝධිත අවසන් ගිණුම් වාර්තාව යොමුකර ඇත. නමුත් මේ දක්වා අදාළ කැමරාව බාර දීමට කටයුතු කර නොමැත.

4.3

(අ) අත්‍යවශ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය දැනට ආයතනයේ සෙවයේ යෙදී සිටින අතර අනෙකුත් අවශ්‍යතා මත කාර්ය මණ්ඩල පුරප්පාඩු සම්පූර්ණ කිරීමට කටයුතු කෙරේ.

(ආ) මෙම තනතුර සඳහා අවස්ථා 02 කදී පුවත්පත් මගින් අයදුම්පත් කැඳවීමට කටයුතු කරනු ලැබුණි. නමුත් සුදුසුකම් ලත් අයදුම්කරුවකු නොමැති හේතුව මත බඳවා ගැනීම ප්‍රමාද වූ අතර, 2014.01.11 සිට පාලක මණ්ඩලයේ උපදෙස් පරිදි කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ සහකාර ලේකම්වරියක් වැඩබලන ලේඛකාධිකාරී තනතුර සඳහා පත් කරන ලදී. ලේඛකාධිකාරී තනතුර ඉදිරියේ දී පිරවීම සඳහා කටයුතු කරමි.

5. ගිණුම් කටයුතු හා යහ පාලනය

5.1 අයවැය පාලනය

හැකි සෑම විටම සත්‍ය වියදම අයවැය ගත වියදම සමග පාලනය කිරීමට ආයතනය විසින් කටයුතු කරනු ලැබේ. නමුත් ඇතැම් අවස්ථාවලදී නොවැලැක්විය හැකි හේතු මත මෙසෙ අයවැය දත්ත හා තත්‍ය දත්ත අතර විචලනයන් ඇතිවේ. ඉදිරියේ දී සත්‍ය වියදම අයවැය ගත වියදම සමඟ හැකිතාක් දුරට පාලනය කිරීමට කටයුතු කරන ලෙස උපදෙස් දී ඇත.

5.2 නොවිසඳී ඇති විගණන ඡේද

(අ) CR0111 අංක දරණ ප්‍රාචෛද්‍ය ජීප් රථය දැනට ආයතනය සතුව පවතින අතර එය ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය රුපියල් මි. 3.5ක ප්‍රතිපාදන මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ඉල්ලුම් කර ඇතත් එම වාහනය එසෙ මුදලක් වැයකර ලියාපදිංචි කිරීම ආර්ථික වශයෙන් ඵලදායී නොවන බැවින් ඒ වෙනුවට කැබ් රථයක් ලබා දෙන බව දන්වා තිබූ අතර මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් කැබ් රථ 2ක් ආයතනයට ලබා දී ඇත. ඉදිරියේ දී මෙම වාහනය ලෝක ආහාර ව්‍යාපෘතියට නැවත භාර දීමට හෝ වෙනත් සුදුසු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගැනීම සඳහා කටයුතු කරනු ලැබේ.

(ආ) මෙම නිලධාරීන් එම විභාගය සම්පූර්ණ කර සහතික පත්‍ර ඉදිරිපත් කර ඇත.

(ඇ) උක්ත ගිවිසුම් කඩ කළ ශිෂ්‍යත්වලාභීන් 05 සම්බන්ධයෙන් මේ වන විට නීතිමය පියවර ගෙන ඇති අතර ඉන් ශිෂ්‍යත්වලාභීන් දෙදෙනෙකු සඳහා 2006 හා 2010 වසරයන්හි අධිකරණය මඟින් තීන්දුව ලබා දී සම්පූර්ණ මුදලම ආයතනයට ගෙවීමට නියම වී ඇත. (රු. 8,648,820.00) නමුදු ඔවුන් අභියාචනා අධිකරණයේ නැවත තීන්දුවට එරෙහිව පෙත්සම් ගොනු කර ඇත. ඉතිරි ශිෂ්‍යත්වලාභීන් තිදෙනාගේ වර්තමාන ලිපිනයන් නොමැති බැවින් අධිකරණය මඟින් නඩු බහාතබා ඇත. ඉන් එක් ශිෂ්‍යත්වලාභියෙකුගේ මුදල කපා හැරීමට නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවෙන් උපදෙස් ලබා දී ඇත.

එම නිසා උක්ත රු. 10,651,222.00ක මුදලින් රු. 2,002,400.00 ක් (19%) පමණක් අයකර ගැනීමට නොහැකි තත්වයේ පවතී. එක් එක් ශිෂ්‍යත්වලාභීන් පිළිබඳ සවිස්තරාත්මකව ඇමුණුම (01) හි සඳහන් කර ඇත.

6. පද්ධති හා පාලනය

පද්ධති හා පාලනය යටතේ දක්වා ඇති මූල්‍ය පරිපාලනය, පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති, වත්කම් පරිපාලනය හා කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය සඳහා උපරිම ක්‍රියාමාර්ග ගනිමින් සිටී.